

*Sub semnul unității, al dragostei față de partid,
față de secretarul său general, tovarășul
Nicolae Ceaușescu, România a sărbătorit*

ANUL 35 AL LIBERTĂȚII



IN DEZBATERE —
DOCUMENTELE
CONGRESULUI
AL XII-LEA
AL P.C.R.

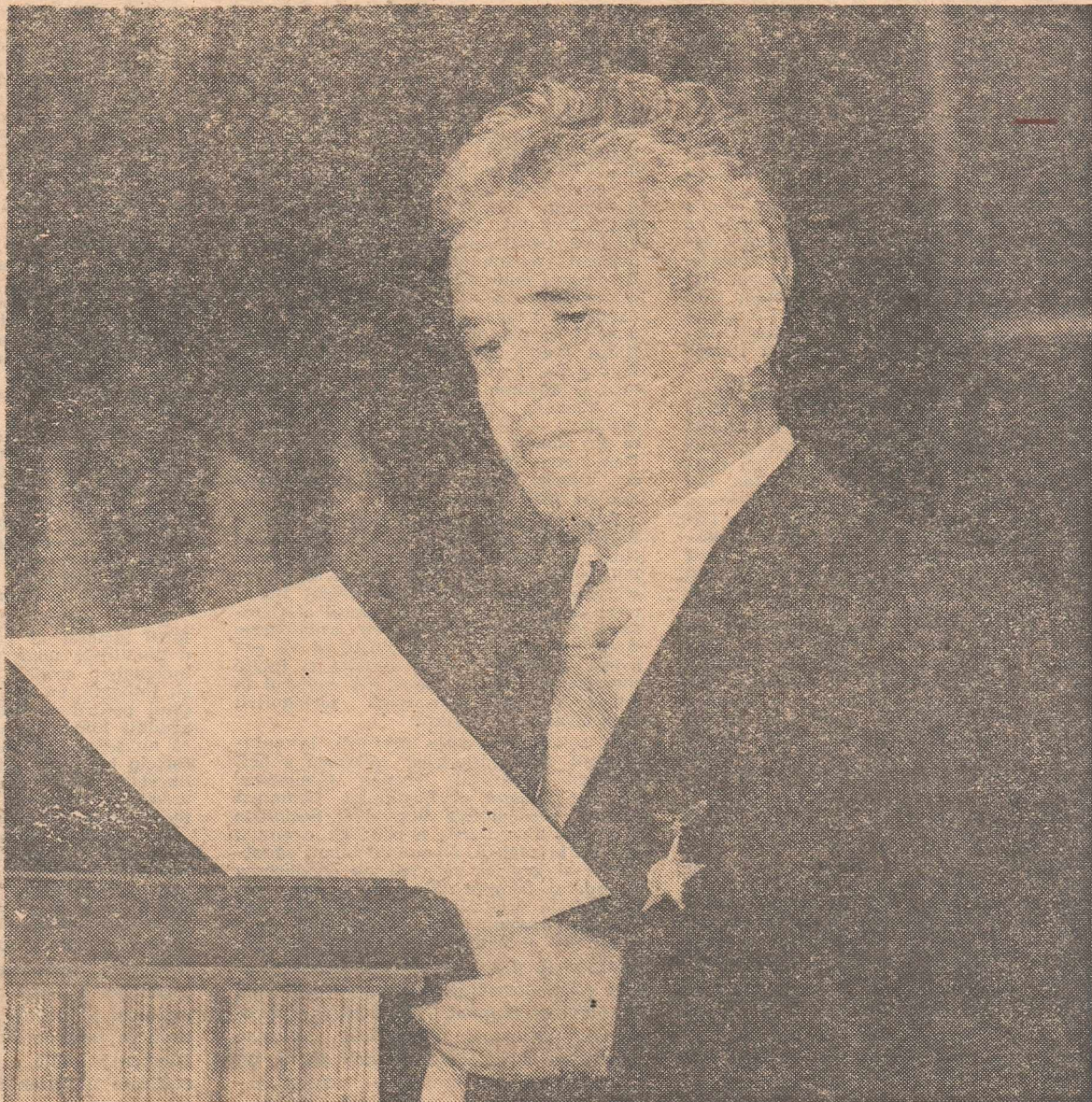
*Un fapt
în puterea
noastră:*

CALITATEA

Ridicarea nivelului tehnic și calitativ al produselor noastre în pas cu exigențele progresului tehnologic din lume constituie una dintre condițiile dezvoltării și modernizării permanente a economiei românești, a racordării ei la progresul mondial. Este aceasta, astfel, și o condiție obiectivă a participării României la schimbul mondial de valori, la diviziunea internațională a muncii. În același timp, fabricarea unor produse de înaltă calitate, înnoirea rapidă a producției au implicații directe în sporirea venitului național, unica sursă de creștere a bunăstării. Produse mai bune, mai moderne, productivitate și eficiență maxime. Producători și beneficiari, adică, ne confruntăm noi înșine cu calitatea produselor pe care le fabricăm. Iată un adevăr care stă la temelie dezvoltării noastre, conferind procesului de producere a calității atributele unui însemnat act politic.

Transformarea cantității într-o nouă calitate; unde se produce calitatea; disciplina tehnologică — unul dintre marile secrete ale obținerii calității — acestea sînt cîteva dintre problemele pe care și le propune spre dezbateră masa noastră rotundă cu tema: „Ridicarea nivelului tehnic și calitativ al întregii producții materiale”. Participă: **Veronel Antonescu** — director general în Inspectoratul de stat pentru controlul calității produselor, **Voicu Vasile** — maestru la IREMOAS, **Iuliana Marinescu** — ingineră la Întreprinderea de confecții și tricotaje București, **Căpraru Rodica** — cercetător la Institutul de cercetări textile, **Mircea Chirea** — inginer CTC la Întreprinderea „Autobuzul”, **Gheorghe Stancu** — reglor la Întreprinderea de elemente și automatizări, **Gheorghe Ionescu** — șeful atelierului proiectării produse noi de la Întreprinderea de mașini-unelte și agregate București.

(Continuare în pag. 6)



Oameni, cărbuni, idei și sentimente în Valea Jiului

Regăsim Valea Jiului în niște zile cu ploaie și cețuri, într-o culoare cenușiu-murdară, mai apăsată și mai apăsătoare ca-n alte locuri, în astfel de zile. În fiecare atom al văzduhului s-a insinuat un reflex de cer vinăt, ce, suprapus peste cel de zgură, omniprezent aici, face aerul și priveliștea sufocante. Se pare însă că cei ai locului, cu care ne încrucisăm pe străzile Petroșanilor, sînt mai puțin sensibili, dacă nu chiar indiferenți la persecuțiile vremii, deprinși cu ele de cînd se știu. Se pare — și nu-i prima oară cînd încercăm o astfel de senzație — că oamenii Văii Jiului trăiesc mult prea intens tumultul fier-

(Continuare în pag. 7)

ILIE PURCARU ■

Acasă

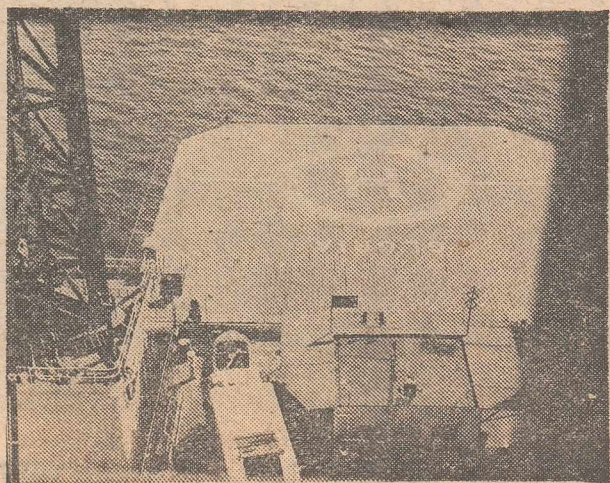
Acasă — apă vie, cald cuvînt,
Acasă — locul sfînt
În care simt că sînt chiar cînd nu sînt ;

Acasă — piinea-i bună chiar de-i rea,
Acasă — veșnic fericita stea
Sub care țara dănuie — prin ea ;

Acasă — cît mai e cite-un părinte,
Acasă — și de sînt numai morminte
Ne dau puteri aducerile-aminte ;

Aici, acasă-i și balsam și rug,
Un neam străvechi încovoiat pe plug
Din care nici în moarte n-o să fug.

ALEXANDRU BRAD ■



● Doi reporteri ai revistei noastre, Ovidiu Ionișoia și Ion Predoșanu, au petrecut săptămîna trecută o zi și o noapte pe platforma de foraj marin „Gloria”. La cîțiva zeci de kilometri în largul Mării Negre, ei au fost martori ai activității pline de abnegație și bărbăție a sonderilor marinari. În numărul viitor al revistei „Flacăra”, reportajul intitulat

O zi și o noapte pe
platforma de foraj
marin — „GLORIA“

DIN SUMAR :

- Undeva, în București, ne putem întîlni cu anul 1990 (Pag. 8)
- Pur și simplu despre iubire (Pag. 10)
- Zilele genezei (Pag. 19)
- Constantin Alexandru, din nou campion al lumii (Pag. 20)
- Civilizația petrolului sub semnul incertitudinii (Pag. 22)

Adunarea festivă din Capitală organizată cu prilejul împlinirii a 35 de ani de la victoria revoluției

Omagiu ziditorilor noii României,

Miercuri, 22 august 1979, după amiază, a avut loc adunarea festivă organizată în Capitală cu prilejul împlinirii a 35 de ani de la victoria revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă din România. Sosirea tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, împreună cu ceilalți tovarăși din conducerea partidului și statului, a fost întâmpinată cu entuziasm, cu aplauze prelungite, cu ovații și urale. S-a aclamat minute în șir pentru partidul comunist, organizatorul luptei de eliberare, al revoluției și construcției socialiste, pentru secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, fiul cel mai iubit al poporului român, care conduce de mulți ani, cu strălucire, grandioasa operă de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate în România.

În prezidiul adunării au luat loc tovarășa Elena Ceaușescu, tovarășii Ilie Verdeț, Iosif Banc, Emil Bobu, Cornel Burtică, Virgil Cazacu, Gheorghe Cioară, Lina Ciobanu, Constantin Dăscălescu, Ion Dinică, Emil Drăgănescu, Janos Fazekas, Ion Ioniță, Petre Lupu, Paul Niculescu, Gheorghe Oprea, Gheorghe Pană, Ion Pătan, Dumitru Popescu, Gheorghe Rădulescu, Leonte Răutu, Virgil Trofin, Iosif Uglar, Ștefan Voitec, Ștefan Andrei, Ion Coman, Nicolae Constantin, Mihai Dalea, Miu Dobrescu, Ludovic Fazekas, Mihai Gere, Nicolae Giosan, Vasile Patilinet, Ion Ursu, Richard Winter, Vasile Marin, Dumitru Popa, Ilie Rădulescu. În prezidiu au mai luat loc tovarășii Constantin Pirvulescu, Ion Gheorghe Maurer, Nicolae Guină, precum și alți membri de partid cu stagiu din ilegalitate, generali activi și în rezervă, foști comandanți ai unor mari unități de pe frontul antifascist, conducători ai unor organizații de masă și obștești, reprezentanți ai oamenilor muncii din Capitală, reprezentanți ai vieții noastre științifice și culturale.

Erau prezenți, de asemenea, numeroși oaspeți de peste hotare: Santiago Carrillo, secretar general al Partidului Comunist din Spania, Haralambos Drakopoulos, secretar al C.C. al Partidului Comunist din Grecia (interior), Ilias Iliou, președintele Uniunii Democratice de Stînga din Grecia — E.D.A., Jose Figueres Ferrer, președintele Partidului Eliberării Naționale din Costa Rica, Clodomiro Almeyda, secretar general al Partidului Socialist din Chile, Robert Mugabe, președintele Uniunii Naționale Africane Zimbabwe (Z.A.N.U.), copreședinte al Frontului Pa-

triotic Zimbabwe, Fernando Maldonado, secretar general al Partidului Socialist Revoluționar din Ecuador, delegația Partidului „Uniunii Centrului Democratice” din Grecia condusă de Innis Zighis, președintele Uniunii, delegația Partidului Liberal (V.V.D.) de guvernământ din Olanda, condusă de Cornelis Berkhouwer, președinte al fracțiunii parlamentare a partidului, delegația Partidului Conservator din Finlanda, condusă de Heikki Perho, vicepreședinte al grupului parlamentar al partidului, delegația de activiști ai Partidului Comunist Chinez, delegația de activiști ai Partidului Comunist din Coreea, delegația partidului revoluției populare a Beninului, delegația Asociației de prietenie sovieto-române, delegația Uniunii Sudaneze a Femeilor, reprezentanți ai conducerei partidelor comuniste din Franța, Italia, Belgia, Austria, R. F. Germania, Portugalia, Luxemburg, Australia, Martinica, Guadelupa, Danemarca, Olanda, Grecia, Canada, reprezentanți ai partidelor socialiste, social-democratice și progresiste din Spania, Belgia, Portugalia, Franța, Danemarca, Marea Britanie, Senegal, Maroc, Benin, Camerun, numeroși alți oaspeți de peste hotare.

După ce s-a intonat Imnul de Stat al Republicii Socialiste România, tovarășul Gheorghe Pană, membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., prim-secretar al Comitetului Municipal București al P.C.R., primarul general al Capitalei, a deschis adunarea cu următoarele cuvinte: „Este o înaltă cinste să vă exprim rugămintea, mult stimată și jubite tovarășe Ceaușescu, de a lua cuvîntul la adunarea festivă consacrată sărbătoririi zilei noastre naționale”.

În aclamațiile eilor prezenți, în entuziasmul și însuflețirea generală a luat cuvîntul tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România. Cuvîntarea a prilejuit o amplă trecere în revistă, un amplu bilanț sărbătorec al istoriei noastre sub conducerea Partidului Comunist Român, începînd din momentele preliminare ale pregătirii insurecției, trecînd prin evenimentele revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă care a deschis calea dezvoltării democratice și apoi socialiste a României. În această împrejurare solemnă, tovarășul Nicolae Ceaușescu a închinat, printre altele, un adevărat poem — omagiu — tuturor acelor care au luptat pentru triumful forțelor progresiste și antifasciste asupra

coaliciilor hitleriste, pentru edificarea societății socialiste în România. „Astăzi — a spus tovarășul Nicolae Ceaușescu — cînd sărbătorim cea de-a 35-a aniversare a victoriei revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă, aducem un cald omagiu comunistilor și antifasciștilor, tuturor luptătorilor patrioți care dovedind un înalt spirit de eroism, abnegație și devotament pentru cauza libertății și independenței patriei, înfruntînd regimul antonescian și mașina de război a Germaniei hitleriste, au asigurat desfășurarea victorioasă a insurecției din august 1944.

Cinstim cu profundă venerație memoria zecilor de mii de ostași care și-au vărsat sîngele și au căzut la datorie pentru eliberarea țării, pentru înfrîngerea fascismului. Dăm o înaltă proțuire tuturor militarilor forțelor noastre armate care s-au acoperit de glorie în marile bătălii pentru zdrobirea Germaniei naziste.

Omagiem, totodată, pe cei care, de-a lungul acestor trei decenii și jumătate și-au adus contribuția la lupta pentru înfăptuirea mărețelor țeluri ale revoluției în patria noastră, pentru transformarea democratică, socialistă a țării, pe cei care nu și-au preocupat forțele, energia și elanul revoluționar pentru zidirea României noi, prospere, libere, independente și suverane a României socialiste.”

Aceste cuvinte au fost rostite de secretarul general al partidului ca o sinteză a gîndurilor noastre celor mai fierbinți închinare eroilor istoriei contemporane și, totodată, ca un angajament de a face totul pentru ca ororile războiului care a zguduit lumea cu patru decenii în urmă să nu se mai repete niciodată, pentru ca forțele infunericului să nu mai amenințe libertatea și viața popoarelor, pentru creșterea încrederii și a colaborării internaționale, pentru o pace rodnică.

În ampla și emoționantă sa cuvîntare, tovarășul Nicolae Ceaușescu a rememorat pentru cei prezenți în sală și pentru cei care urmăreau festivitatea prin canalele televiziunii și posturilor de radio, succesele cu adevărat istorice, realizate de poporul român, începînd cu înfăptuirea revoluției democratice și a revoluției socialiste, a construcției bazelor socialismului și a consolidării noii orînduirii sociale în țara noastră, continuînd cu traducerea în viață a mărețului program de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintarea României spre comunism.

Secretarul general al partidului a afirmat încă o dată și cu deplină temei că în toată această frîmțată dar luminoasă perioadă istorică, Partidul Comunist Român a subordonat întreaga politică de edificare a noii orînduirii, de dezvoltare economică și socială, ridicării nivelului de viață al maselor largi, satisfacerii în condiții superioare a cerințelor și necesităților multiple de civilizație ale oamenilor muncii, asigurării mijloacelor prin care întregul popor să se bucure de înfăptuirile socialismului, de cuceririle științei și culturii, ale cunoașterii umane. Fapt oglindit prin extraordinara evoluție a calității vieții la nivelul întregului popor, a altitudinii aspirațiilor oamenilor muncii spre realizare deplină în planul vieții cotidiene, dovedindu-se astfel în mod expresiv, convingător că scopul suprem al politicii partidului nostru îl constituie omul, bunăstarea și fericirea sa, dezvoltarea multilaterală a personalității umane, făurirea unei vieți de înaltă civilizație materială și spirituală pentru întregul popor.

Reprezentînd bilanțul vieții noastre însăși, biografia noastră istorică, ampla cuvîntare a secretarului general al partidului a fost urmărită cu deosebită atenție, cu larg interes, cu deplină satisfacție și aprobare, fiind subliniată în repetate rînduri, cu vie și îndelungă aplauze, cu urale și ovații. Cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu s-a desfășurat astfel ca un strălucit bilanț eroic, cu excepțională valoare teoretică și practică, determinînd, în mod unanim, angajamentul tuturor oamenilor muncii din România de a continua marile înfăptuiri ale revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă care a deschis calea dezvoltării socialiste și comuniste a României, de a lupta pentru realizarea neabătută a importanțelor sarcini ce ne revin din mărețul program al partidului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și de înaintare a României spre comunism.

Adunarea festivă din Capitală, consacrată zilei de 23 August, a luat sfîrșit într-o atmosferă de adîncă vibrație patriotică. Participanții au ovaționat cu entuziasm pentru partid și secretarul său general, pentru poporul român, pentru patria liberă. S-a aclamat îndelung, în repetate rînduri, „Ceaușescu — P.C.R.,” „Ceaușescu și poporul”, „Ceaușescu — pace”.

Întreaga adunare s-a constituit într-o înălțătoare și profundă „manifestație de



de eliberare națională și socială, antifascistă și antiimperialistă

țară liberă, prosperă, suverană

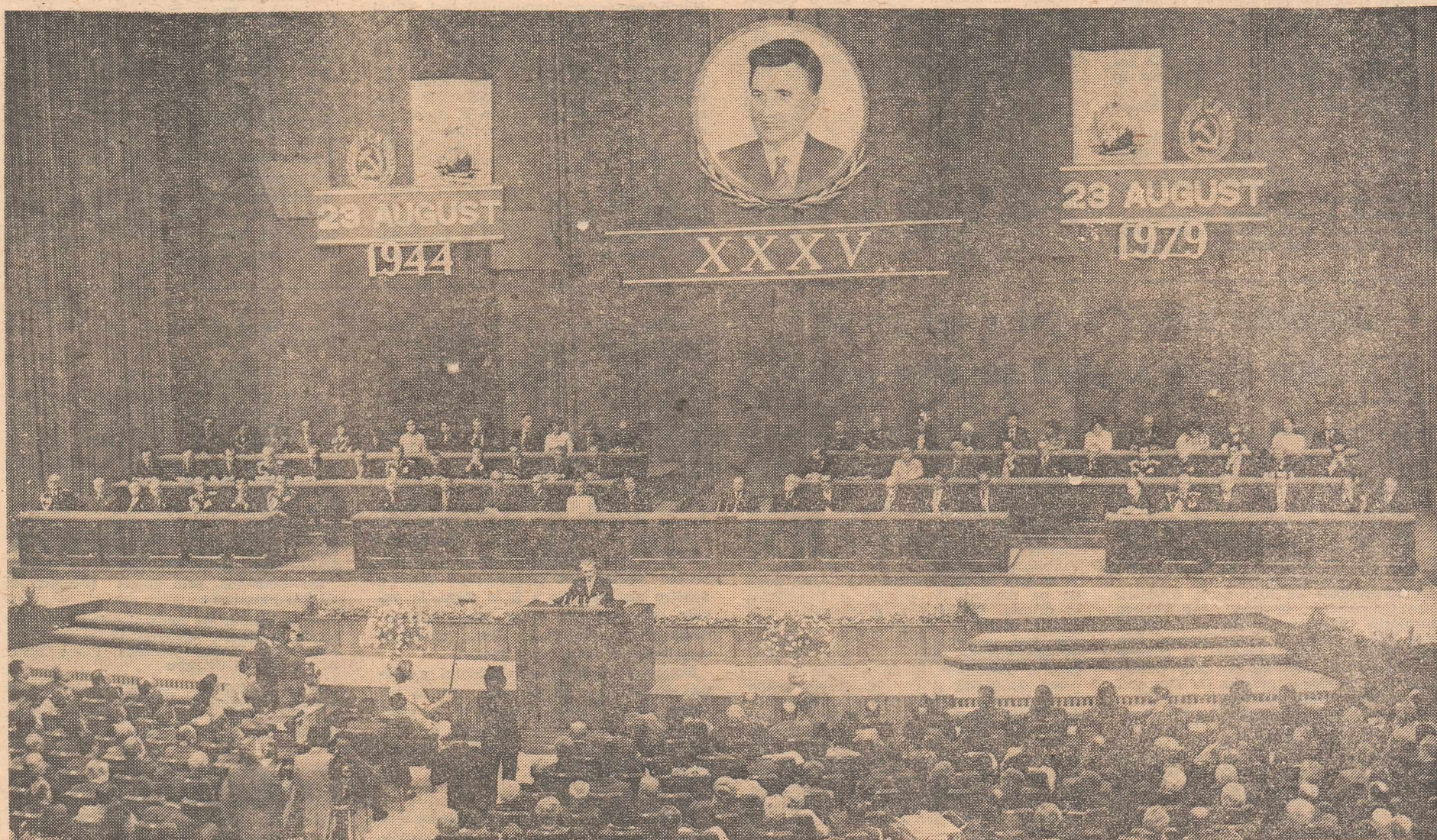
adeziune la politica înțeleaptă a Partidului Comunist Român, prin lupta și sub conducerea căruia și-au găsit o deplină împlinire idealurile scumpe de libertate și independență, de progres și civilizație ale națiunii noastre, călăuzitorul încercat al poporului român pe calea luminoasă a socialismului și comunismului.

Adunarea festivă din Sala Palatului s-a încheiat cu un frumos spectacol jubiliar închinat celei de a 35-a aniversări a zilei de 23 August. Spectacolul a fost conceput ca o suită de momente poetice, corale, solistice și orchestrale, cele mai multe în primă audiență, și s-a remarcat printr-o ținută elevată, creatorii și interpreții dând dovada unor deosebite calități și disponibilități artistice, calități care au dus faima artei noastre pretutindeni în lume. Și-au dat concursul compozitori, poeți și scriitori, actori, cântăreți și soliști instrumentiști renumiți, corurile Filarmonicii „George Enescu”, Radioteleviziunii, orchestra și corul Operei Române, ca într-un corolar al participării artiștilor profesioniști la cea de a doua ediție a Festivalului național „Cântarea României”. Spectacolul s-a constituit într-un vibrant omagiu pe care artiștii l-au închinat sărbătorii noastre naționale, patriei și partidului, trecutului de jertă și prezentului luminos al României.

Din partea tovarășului Nicolae Ceaușescu și a tovarășei Elena Ceaușescu, artiștilor le-a fost oferit, în final, un frumos coș cu flori. De asemenea, secretarul general al partidului a felicitat pe cei care au contribuit la reușita manifestării artistice.

Spectacolul s-a încheiat într-o atmosferă de mare entuziasm. Din mii de piepturi au răsunat urale și ovații pentru partid și secretarul său general. Am asistat astfel la o manifestare convingătoare a unității și coeziunii strinse în jurul partidului și al secretarului său general, la o manifestare expresivă și unanimă a voinței tuturor oamenilor muncii din patria noastră de a urma neabătut politica internă și externă a Partidului Comunist Român, de a sluji cu devotament și abnegație revoluționară, partidul, patria și poporul, de a contribui cu întreaga noastră energie și capacitate creatoare la înălțarea României socialiste pe noi trepte de progres și civilizație, la afirmarea ei tot mai puternică în rindurile națiunilor lumii.

ANDREI PETRESCU



La a 35-a aniversare a eliberării, patria acordă celor ce-i asigură propășirea materială și spirituală

ÎNALTĂ CINSTIRE

Solemnitatea înminării unor înalte titluri și ordine ale Republicii Socialiste România

Marti, 21 august, la Palatul Republicii a avut loc solemnitatea înminării unor înalte titluri și ordine ale Republicii Socialiste România, conferite prin decrete prezidențiale, cu prilejul celei de-a 35-a aniversări a revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă.

Înaltele distincții au fost înminate de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România.

La solemnitate au participat tovarășii Elena Ceaușescu, tovarășii Ilie Verdeț, Iosif Banc, Emil Bobu, Cornel Burtică, Virgil Cazacu, Gheorghe Cioară, Lina Ciobanu, Constantin Dăscălescu, Ion Dinică, Emil Drăgănescu, Janos Fazekas, Ion Ioniță, Petre Lupu, Gheorghe Oprea, Gheorghe Pană, Ion Pătan, Dumitru Popescu, Gheorghe Rădulescu, Leonte Răutu, Virgil Trofin, Ștefan Voitec, Ion Coman, Nicolae Constantin, Mihai Dalea, Miu Dobrescu, Ludovic Fazekas, Mihai Gere, Nicolae Giosan, Vasile Patilinet, Ion Ursu, Richard Winter, Dumitru Popa, Ilie Rădulescu, Marin Vasile.

Cu prilejul acestei solemnități o parte din tovarășii cărora li s-au conferit titluri și ordine au luat cuvântul pentru a-și exprima deplina recunoștință pentru prețuirea acordată de conducerea de partid și de stat a patriei noastre. Vorbind în numele noilor Eroi ai Muncii Socialiste, în numele tuturor celor cărora li s-au înminat înalte ordine ale Republicii Socialiste România precum și al celor care au fost distinși cu ordine și medalii ale României, ei au raportat, cu o justificată mândrie, succesele însemnate obținute la locul de muncă, în bătaia zilnică pentru a duce țara noastră pe noi eșafrași de civilizație și progres. Cei mai în vârstă dintre vorbitori au reamintit cu emoție anii grei ai ilegalității, cind Partidul Comunist Român, infruntând prigoana regimului burghez-moșieresc, s-a situat în fruntea luptei pentru drepturi și libertăți democratice, pentru o viață fericită, pentru ca astăzi să se înfăptuiască visurile nobile ale eroilor care au luptat și s-au jertfit. Au fost evocate de asemenea, cu adincă satisfacție, munca și lupta pilduitoare ale tovarășului Nicolae Ceaușescu, care și-a consacrat din fragedă tinerețe întreaga viață cauzei poporului român, a socialismului și comunismului, acționind cu neînfricare și desăvârșită pasiune revoluționară pentru eliberarea socială și națională a patriei, pentru fericirea și bunăstarea poporului. Toți cei care au luat cuvântul și-au afirmat credința în unitatea de nezdruccinat a întregului nostru popor în jurul Partidului Comunist Român, al secretarului său general, tovarășului Nicolae Ceaușescu.

În încheierea solemnității a vorbit tovarășul Nicolae Ceaușescu. Cuvântul secretarului general al partidului a fost subliniat cu vii și puternice aplauze de toți cei prezenți.

„Acordarea acestor înalte distincții, în ajunul celei de-a 35-a aniversări a victoriei revoluției de eliberare socială și

națională, antifascistă și antiimperialistă — a spus tovarășul Nicolae Ceaușescu — constituie o înaltă cinstire a tuturor celor care s-au jertfit și au contribuit la înfăptuirea actului istoric de la 23 August; constituie, de asemenea, o înaltă cinstire a tuturor celor care, sub conducerea partidului comunist, au contribuit la înfăptuirea marilor realizări pe calea socialismului, a bunăstării și fericirii întregului nostru popor”.

Cuvântul secretarului general al partidului a însemnat o trecere în revistă a succesele remarcabile pe care le-am obținut în toate domeniile de activitate. Totodată, s-a exprimat convingerea că toți cei distinși cu diferite ordine și titluri ale Republicii Socialiste România — ea și întregul nostru popor — vor face totul și în viitor pentru a servi cauza partidului, a socialismului, a mărcetii patriei, a independenței și suveranității României.

Pentru contribuția deosebită adusă la înfăptuirea politicii Partidului Comunist Român de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate în patria noastră, s-a conferit prin decret prezidențial titlul de „EROU AL MUNCII SOCIALISTE” tovarășilor: Marian Avram, șef de echipă la secția compresoare a întreprinderii „23 August” din București, Dumitra P. Antonie, șef de echipă la Fabrica de rotative electrice a întreprinderii „Electroputere” Craiova, Gheorghe L. Alexa, președintele Cooperativei agricole de producție Bucecea, județul Botoșani, Cornel D. Boca, maestru la secția furnale a Combinatului siderurgic Galați, Gheorghe Gh. David, directorul întreprinderii agricole de stat Urleasca, județul Brăila, Gheorghe S. Ghiță, președintele Cooperativei agricole de producție Munteni-Buzău, județul Ialomița, Iulică Ivan, brigadier minor la Exploatarea minieră Motru, Ioan Ioan Lendeczki, șef de mină la Mina Faful Cetățuie, întreprinderea minieră Bălan, județul Harghita, Grățian I. Șerban, director al Trustului județean de construcții Cluj-Napoca, Nicodim Roșca, directorul întreprinderii mecanice Cugir; ORDINUL „23 AUGUST” clasa I tovarășilor: Anton Alexandrescu, pensionar — municipiul București, Dimitrie Alexandru Bitang, director la întreprinderea de construcții de mașini Reșița, Lajos Csogor, pensionar, județul Mureș, Ilie David, pensionar, municipiul București, Ilie Gheorghiu, pensionar, județul Galați, Alie N. Iosif, maestru principal la Combinatul siderurgic Hunedoara, Stela Mochitoș, pensionară, municipiul București, Andrei I. Neagu, pensionar, municipiul București, Gheorghe Petrusca, vicepreședinte al Consiliului Central al U.G.S.R., George Rusu, pensionar, județul Cluj, Virgil Teodorescu, scriitor, Vasile Vaida, pensionar, municipiul București; ORDINUL „APĂRAREA PATRIEI” clasa I tovarășilor: Iosif Ardeleanu, pensionar, municipiul București, Tudor Bugnariu, pensionar, municipiul București, Mircea Otto Haupt, pensionar, județul Cluj, Ioan

Mețiu, pensionar, județul Sibiu, Gheorghiu M. Mihnea, președintele Academiei de științe sociale și politice, Dimitrie Niță, pensionar, județul Iași, Ștefan Pavel, secretar al Consiliului Central al U.G.S.R., Ilie Trandafirescu, pensionar, județul Brașov; „ORDINUL MUNCII” clasa I tovarășilor: Ioan M. Anton, rectorul Institutului politehnic Timișoara, Constantin F. Bădiță, președintele Cooperativei agricole de producție Salcia, județul Mehedinți, Nicolae Matei, primvicepreședinte al Consiliului popular al județului Ilfov, Vasile Ogherlac, directorul general al Combinatului minier Gorj, Nicolae N. Rimneanu, directorul întreprinderii agricole de stat Liebling, județul Timiș, Dan N. Otto Surulescu, director la întreprinderea minieră Lupeni; ORDINUL „MERITUL ȘTIINȚIFIC” clasa I tovarășilor: Iancu M. Drăgan, director general al Institutului central de cercetări metalurgice, Ștefan I. Pascu, director — Institutul de istorie Cluj-Napoca, Aron Z. Popa, profesor la Institutul de mine Petroșani, județul Hunedoara, Teodor D. Florin Tănăsescu, directorul Institutului de cercetări pentru industria electrotehnică București; ORDINUL „MERITUL CULTURAL” clasa I tovarășilor: Constantina Maria N. Cocea, actriță la Teatrul Național-București, Laurențiu T. Fulga, scriitor, Constantin I. Marin, profesor la Conservatorul Ciprian Porumbescu — București, Ion-Gopo P. Popescu, regizor — Asociația cineaștilor; ORDINUL „23 AUGUST” clasa a II-a tovarășilor: Marin Ceaușescu, consilier economic, Vasile Condrea, pensionar, județul Dimbovița, Aron Gh. Cristea, pensionar, județul Hunedoara, Sabina Eșanu, pensionară, municipiul București, Aron Kahane, pensionar, municipiul București, Ioan Moga, președintele Comisiei de cenzori a U.G.S.R., Constantin Plavețiu, șef de brigadă la Trustul de construcții industriale — București, Constantin Predulea, pensionar, municipiul București, Marin Stancu, pensionar, municipiul București, Nicolae Țirlea, mecanic instructor la Depoul C.F.R. București, Vasile Tit, director la întreprinderea de postav Buhuși, județul Bacău; ORDINUL „APĂRAREA PATRIEI” clasa a II-a tovarășilor: Bernat Abraham, pensionar, municipiul București, Iosif Antoniu Bărdich, pensionar, județul Caraș-Severin, Ludovic Csillag, pensionar, municipiul București, Ferencz Oskar Dick, pensionar, județul Caraș-Severin, Anica Enache, pensionară, județul Bacău, Mihail Firșiroiu, pensionar, municipiul București, Agneta Gergely, pensionară, județul Brașov, Sanaor Grecovics, pensionar, județul Bihor, Traian Hulubescu, pensionar, municipiul București, Anca T. Magheru, pensionară, municipiul București, Georgeta Niculi, pensionară, municipiul Iași, Mihai Patriciu, pensionar, județul Cluj, Gheorghe Poenaru, pensionar, județul Mehedinți, Gligor Popa, pensionar, județul Constanța, Vasile Silea, pensionar, județul Constanța, Imre Szucs, pensionar, județul Bihor; „ORDINUL MUNCII” clasa a II-a tovarășilor: Ion P. Antal, director la întreprinderea Metalurgică Reghin, județul Mureș, Ovanex A. Arabagian, director general al Combinatului minier Valea Jiului, Boris A. Ciocoiu, director la întreprinderea de confecții Vaslui, Petre A. Constantinescu, director la întreprinderea Metrou-București, Anghelache S. Ciovirtă, șef de fermă la întreprinderea agricolă de stat Cotnari, județul

Iași, Maria N. Davidoiu, țesătoare la întreprinderea „Bucegi” Pucioasa, județul Dimbovița, Corneliu Mihai Drăgănescu, director general al Institutului central pentru conducere și informatică, Gheorghe Dumitrache, prim-secretar al Comitetului județean Brașov al P.C.R., Andrei I. Gabură, șef de fermă la întreprinderea agricolă de stat Buzău, Nicoară I. Grec, minier, șef de brigadă la întreprinderea minieră Baia Mare, județul Maramureș, Aurel M. Groapă, director tehnic la Institutul central de chimie București, Ștefania Ionescu, președinta Cooperativei agricole de producție Putineiu, județul Teleorman, Marin St. Ivașcu, director general la Centrul național de fizică, Constantin C. Mataka, mecanic la întreprinderea minieră Rovinari, Ion M. Naltu, șef echipă la Exploatarea minieră Baia Sprie, județul Maramureș, Ștefan C. Necula, director general la întreprinderea de utilaj chimic Grivița Rosie — București, Marin D. Nedelcu, director general al Centralei industriale de utilaj tehnic și material rulant București, Gheorghe Gh. Pardi, director la întreprinderea cazane mici și arzătoare — Cluj-Napoca, Francisca F. Schulz, tricoteză la întreprinderea „11 Iunie” Timișoara, Nicolae S. Sterca, lăcătuș la întreprinderea minieră Cugir — județul Alba, George A. Storoit, director la Grupul de șantier — Cluj, Gheorghe D. Stoica, director la întreprinderea de industrializarea sticlei de zahăr Roman — județul Neamț, Irina A. Szabo, tehnician la întreprinderea textilă „Oltul” municipiul Sf. Gheorghe — județul Covasna, Margareta Krauss-Talanga, turnător la întreprinderea „Tractorul” Brașov, Ioan V. Totu, director general al Institutului central de cercetări economice București, Iosif I. Tripsa, vicepreședinte la Consiliul Național pentru Știință și Tehnologie București, Nicolae A. Tudora, sudor la Șehla Moreni — județul Dimbovița, Nicolae Vulpe, șef de atelier forjă la întreprinderea de utilaj chimic Ploiești; ORDINUL „MERITUL ȘTIINȚIFIC” clasa a II-a tovarășilor: Iosif I. Bercea, director general al Institutului central de cercetări pentru industria extractivă, Adrian I. Cambria, director general al Institutului central de matematică, Dumitru Valeriu P. Cristescu, director general al Institutului central de cercetare, proiectare și directivare în construcții București, Ioan G. Laszlo, rectorul Institutului de medicină și farmacie Tirgu Mures, Alexandru Toma Ioan I. Stănculescu, profesor, șef de catedră la Institutul de construcții București, Gheorghe N. Zarnea, director general al Institutului central de biologie; ORDINUL „MERITUL CULTURAL” clasa a II-a tovarășilor: Geza Domokos, directorul Editurii „Kriterion”, Viorel I. Mărgineanu, pictor, Florin Sergiu P. Nicolae, regizor — Asociația cineaștilor, Adrian C. Păunescu, redactor șef al revistei „Flacăra”, Grigore Constantin Săraur, directorul Teatrului Mic-București.

Prin decrete prezidențiale au mai fost conferite 2 825 ordine și 3 633 medalii ale Republicii Socialiste România unor participanți la evenimentele istorice de la 23 August 1944, membri de partid cu stagiul din ilegalitate, activiști de partid, de stat, ai organizațiilor de masă, militari ai forțelor noastre armate, muncitori, ingineri, tehnicieni, țărani cooperatori, oameni de știință, artă și cultură.

Solemnitatea înaintării în grad a unor generali și acordarea gradului de general unor ofițeri superiori

În ziua de 21 august, în prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, comandant suprem al Forțelor Armate, a avut loc solemnitatea înaintării în grad a unor generali și acordarea gradului de general unor ofițeri superiori, cu prilejul celei de-a 35-a aniversări a revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă.

La solemnitate au luat parte tovarășii Elena Ceaușescu, tovarășii Ilie Verdeț, Constantin Dăscălescu, Gheorghe Rădulescu, Ștefan Voitec, Ion Coman, Ion Ursu, Dumitru Popa, precum și George Homoscean, ministru de interne, Tudor Postelnicu, ministru secretar de stat, șef al Departamentului securității statului.

Cei care au vorbit în numele celor avansați au mulțumit cu adincă recunoștință pentru gradele acordate și au dat glas nețărmuritelor simțăminte de dragoste și stimă pe care le nutrim față de partidul comunist, față de secretarul său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, cel mai iubit fiu al națiunii române, patriot înflăcărat, militant neobosit pentru libertatea și fe-

ricirea poporului. Ei au văzut în această avansare încă o dovadă a grijii pe care partidul și statul, tovarășul Nicolae Ceaușescu personal o acordă armatei, prețurii de care se bucură activitatea comandamentelor și organelor de partid în care lucrează, contribuției aduse de cadrele armatei la întărirea capacității combative a unităților și marilor unități. Vorbitorii și-au exprimat unirea în cuget și simțire cu toți făuritorii de viață nouă de pe meleagurile patriei și încrederea în drumul înfloririi și prosperității României socialiste, al viitorului ei de aur, așa cum se prefigurează, cu limpezime, în documentele celui de-al XII-lea Congres al partidului. Ei au asigurat conducerea de partid și de stat că vor milita în continuare cu toată energia pentru îndeplinirea exemplară a sarcinilor încredințate de partid armatei, pentru traducerea în viață a prețioaselor indicații date de secretarul general al partidului în vederea realizării unei noi calități în pregătirea de luptă și politică a trupelor, întărirea ordinii și disciplinei militare, creșterea forței combative a unităților și marilor unități.

În cuvântul său, subliniat cu vii aplauze, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului, a felicitat pe cei avansați și a exprimat prețuirea deosebită pe care partidul și statul, poporul nostru, o dau forțelor armate. Tovarășul Nicolae Ceaușescu a arătat că România socialistă pune pe primul plan dezvoltarea economică-socială a patriei. „Dar — a subliniat comandantul suprem al armatei — pronunțându-ne ferm pentru o politică de destindere, de pace, de dezarmare, nu uităm nici un moment că avem datoria și răspunderea în fața poporului, a națiunii noastre, de a face totul pentru a asigura capacitatea de apărare a patriei, pentru dezvoltarea și întărirea forțelor noastre armate spre a fi în stare, la nevoie, să așere cu orice preț independența și suveranitatea țării, cuceririle socialiste ale întregului popor”.

Secretarul general al partidului a arătat în încheiere că întreaga armată română, fiecare ostaș, indiferent de grad, trebuie să fie gata să servească în orice împrejurări patria socialistă, poporul, să-și facă datoria față de patrie.

Prin decrete prezidențiale a avut loc înaintarea în grad a unor generali și acorda-

rea gradului de general unor ofițeri superiori:

Au fost înaintați:

— la gradul de general-locotenent următorii generali maiori: Vasile Bărbol, Gheorghe Lavric, Victor Stănculescu, Iulian Topliceanu, Gheorghe Zărnescu

— s-a acordat gradul de general-maior următorilor coloneli: Emil Apostol, Aron Bordea, Ioan Bulescu, Constantin Călimoiu, Iulian Deculescu, Ioan Dindăreanu, Sergiu-Paul Irimescu, Mihail Mitrea, Costică Moisa, Ioan Mot, Aristotel Stămătoiu, Florian Viad; și gradul de contramiral căpitanului de rangul I Ioan Mușat.

De asemenea, prin decret prezidențial au fost înaintați:

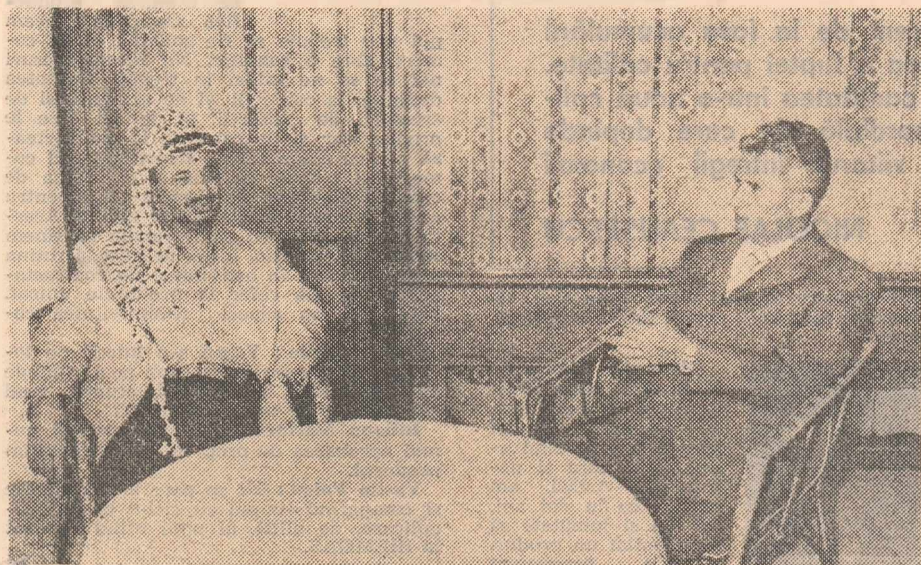
— la gradul de general-colonel în rezervă, următorii generali-locotenenti în retragere: Emilian Ionescu, Petre Marinescu, Marcel Oiteanu

— la gradul de general-locotenent în retragere următorii generali-maiori în retragere: Traian Blaga, Ion Botea, Sofir Măzăreanu, Teodor Radu, Nicolae Toader

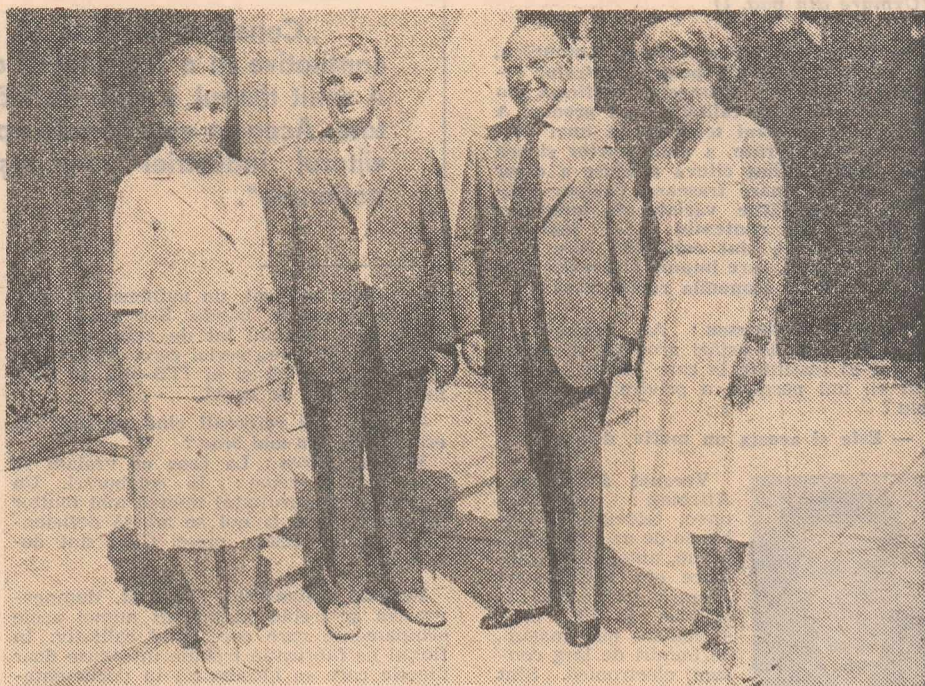
— s-a acordat gradul de general-maior în retragere următorilor coloneli în retragere: Ioan Berghia, Dumitru Chirescu, Constantin Ioachim, Nicolae Pătrășcoiu, Rafael Ștefănică, Nicolae Zăgănescu.

Primiri la tovarășul Nicolae Ceaușescu

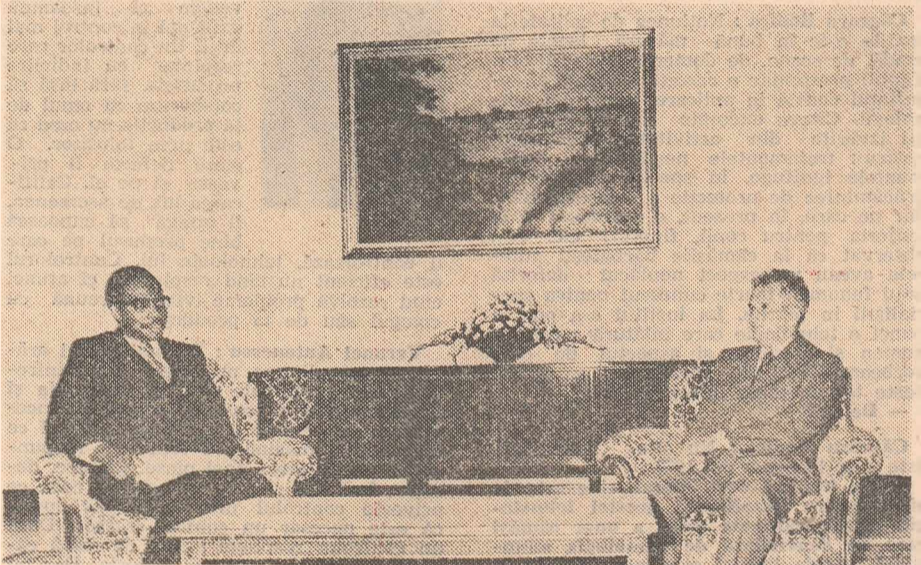
PENTRU PACE ȘI PRIETENIE, PENTRU COLABORARE ÎNTRE POPOARE



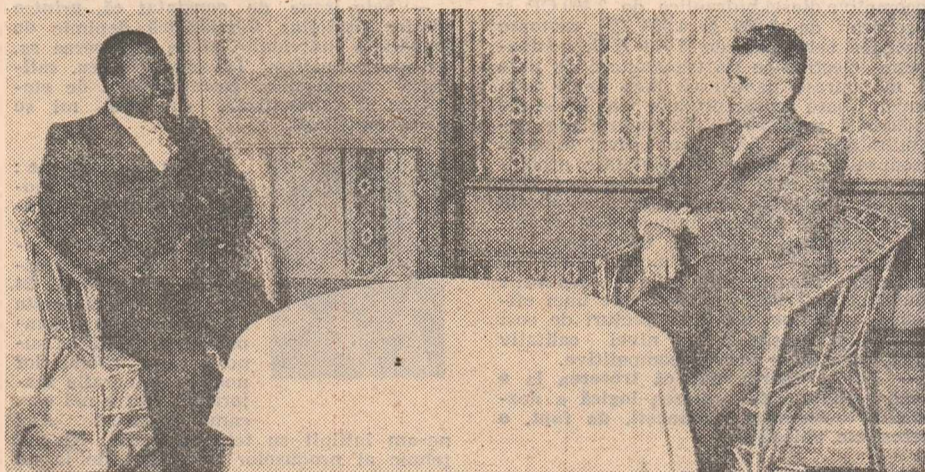
O nouă întâlnire și un rodnic schimb de păreri între tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președinte al Republicii Socialiste România, și tovarășul Yasser Arafat, președintele Comitetului Executiv al Organizației pentru Eliberarea Palestinei.



Reîntâlnirea dintre tovarășii Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, și Santiago Carrillo, secretar general al Partidului Comunist din Spania, simbolizează relațiile de prietenie statornicite între cele două partide comuniste.



Președintele Nicolae Ceaușescu a acordat o întrevvedere ministrului afacerilor externe al Republicii Ruanda, François Ngarukiyintwali



Tovarășul Nicolae Ceaușescu, președintele Republicii Socialiste România, a primit pe tovarășul Pierre Nze, ministrul afacerilor externe și cooperării al Republicii Populare Congo.

Vineri, 24 august, s-a încheiat vizita de prietenie pe care tovarășul Robert Mugabe, președintele Uniunii Naționale Africane Zimbabwe, copreședinte al Frontului Patriotic Zimbabwe, a efectuat-o în țara noastră, timp de patru zile, la invitația C.C. al P.C.R.

În timpul sederii în România, oaspețele a avut convorbiri cu tovarășul Nicolae Ceaușescu și a participat la manifestările de sărbătorire a zilei de 23 August, Referindu-se la aceste manifestări, tovarășul Robert Mugabe a împărtășit puternica impresie pe care i-au produs-o obiectivele și orientările cuprinse în cuvântarea tovarășului Nicolae Ceaușescu la adunarea festivă, în programele de dezvoltare în continuare a României pe calea progresului economic și social, cit și grandioasa participare a maselor populare la marea demonstrație de la 23 August — mărturie a glorioasei victorii a poporului român dobândită cu 35 de ani în urmă.

Mulțumind pentru felicitările și aprecierile adresate partidului, poporului român, tovarășul Nicolae Ceaușescu a transmis luptătorilor Z.A.N.U., Frontului Patriotic Zimbabwe, întregului popor zimbabwe un cald salut și noi succese în lupta pentru eliberare națională, pentru dezvoltarea democratică și independență a patriei lor.

În timpul convorbirilor, tovarășii Nicolae Ceaușescu și Robert Mugabe au procedat la un amplu schimb de vederi și de informații asupra unor probleme de interes comun privind activitatea P.C.R. și Z.A.N.U., precum și asupra evoluției actuale a vieții internaționale, a luptei popoarelor împotriva imperialismului, colonialismului, neocolonialismului și rasismului, pentru triumful cauzei păcii, libertății și progresului în întreaga lume.

Dând glas sentimentelor de solidaritate militantă ale Partidului Comunist Român, ale poporului român, cu idealurile de independență și libertate ale poporului zimbabwe, tovarășul Nicolae Ceaușescu a subliniat că Partidul Comunist Român, România socialistă vor continua, ca și până acum, să sprijine în mod hotărât, pe cii și mijloace diverse, lupta legitimă a poporului zimbabwe, a tuturor popoarelor aflate sub dominație străină, pentru abolirea definitivă a oricăror for-

me de opresiune și exploatare a altor națiuni, pentru împlinirea năzuințelor lor de a deveni stăpâni pe propriile destine, pentru a se bucura de o viață liberă și demnă.

Simbătă, 25 august, la invitația tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, a sosit în țara noastră, într-o vizită de prietenie, tovarășul Yasser Arafat, președintele Comitetului Executiv al Organizației pentru Eliberarea Palestinei.

În timpul convorbirilor desfășurate la Snagov, într-o atmosferă de caldă cordialitate și prietenie, de înțelegere reciprocă, președinții Nicolae Ceaușescu și Yasser Arafat au procedat la o amplă analiză a evoluției situației din Orientul Mijlociu, precum și a vieții politice internaționale, în general. A fost reliefată necesitatea de a se ajunge la o soluție globală, justă și durabilă a conflictului din Orientul Mijlociu pe baza retragerii totale, necondiționate și cit mai grabnice a Israelului din toate teritoriile arabe ocupate în 1967 și a recunoașterii drepturilor naționale, inalienabile ale poporului palestinian, inclusiv a dreptului său la autodeterminare, la reîntoarcerea la căminele lui și edificarea unui stat propriu independent. S-a subliniat că fără soluționarea problemei palestinienilor, fără un stat palestinian nu se poate realiza pacea în Orientul Mijlociu.

Duminică, 26 august, în a doua rundă a convorbirilor care au continuat la Snagov, convorbiri al căror conținut a fost concretizat într-un Comunicat Comun, tovarășul Yasser Arafat a exprimat sincere mulțumiri tovarășului Nicolae Ceaușescu și a dat o înaltă apreciere pozițiilor ferme și consecvente promovate de România, personal de secretarul general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, în scopul glementării juste a problemei palestinienilor. Totodată, președintele Comitetului Executiv al Organizației pentru Eliberarea Palestinei a mulțumit călduros pentru sprijinul constant acordat de către Partidul Comunist Român pe plan politic, diplomatic și material Organizației pentru Eliberarea Palestinei, în eforturile sale consacrate cauzei drepte a poporului pa-

lestinian, pentru împlinirea drepturilor sale naționale inalienabile.

În timpul convorbirilor cele două părți s-au pronunțat ferm pentru lichidarea definitivă a colonialismului în toate aspectele sale, a politicii imperialiste, neo-colonialiste, rasiste și de apartheid, oriunde acestea se manifestă. Ele au reafirmat sprijinul lor deplin și solidaritatea militantă cu lupta popoarelor din Zimbabwe și Namibia, pentru obținerea realiei lor independente naționale. Totodată, părțile sprijină lupta populației majoritare din Africa de Sud contra rasismului și apartheidului și apreciază că în condițiile actuale este necesar să se acționeze cu tot mai multă energie, pe plan internațional, pentru a se pune definitiv capăt oricărei încălcări a drepturilor legitime ale popoarelor din Africa australă.

Secretarul general al P.C.R. și președintele Comitetului Executiv al O.E.P. au dat o înaltă apreciere convorbirilor fructuoase care au avut loc în cele două zile, convorbirile constituind o nouă și valoroasă contribuție la continua intensificare a raporturilor prietenești, de solidaritate militantă, statornicite între Partidul Comunist Român și Organizația pentru Eliberarea Palestinei, între poporul român și poporul palestinian.

În aceeași zi, duminică, 26 august, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, s-a întâlnit, la Snagov, cu tovarășul Santiago Carrillo, secretar general al Partidului Comunist din Spania.

De-a lungul convorbirilor desfășurate într-o atmosferă caldă și sinceră prietenie tovarășescă, de deplină înțelegere și respect reciproc, în spiritul relațiilor ce caracterizează raporturile statornicite între Partidul Comunist Român și Partidul Comunist din Spania, cei doi interlocutori au abordat multitudinea de probleme care confruntă continentul european și au relevat marca importanță pe care Partidul Comunist Român și Partidul Comunist din Spania o acordă pregătirii temeinice a reuniunii de la Madrid, din 1980, care este chemată să adopte măsuri concrete de înfăptuire a deslinderii, a păcii și securității în Europa.

Tot duminică, 26 august, la Snagov, tovarășul Nicolae Ceaușescu l-a primit pe tovarășul Pierre Nze, membru al Birou-

lui Politic al C.C. al Partidului Congolez al Muncii, ministrul afacerilor externe și cooperării al Republicii Populare Congo, șeful Departamentului relațiilor externe al C.C. al P.C.M., care, la invitația tovarășului Ștefan Andrei, membru supleant al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., ministru al afacerilor externe al Republicii Socialiste România, a efectuat o vizită oficială în țara noastră.

În timpul întrevederii s-a subliniat cu satisfacție evoluția favorabilă a relațiilor de prietenie, solidaritate și colaborare dintre Partidul Comunist Român și Partidul Congolez al Muncii, dintre Republica Socialistă România și Republica Populară Congo.

A fost manifestată voința comună de a înprina bunelor raporturi româno-congoleze un curs continuu ascendent și rodnic pe plan politic, economic, tehnico-științific, cultural și în alte domenii de activitate, în folosul ambelor țări și popoare, al cauzei păcii și înțelegerii între națiuni.

Au fost abordate, de asemenea, aspecte ale actualității politice internaționale, o atenție deosebită fiind acordată evoluției situației în zonele geografice în care sînt situate cele două țări.

Președintele Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a primit, luni, 27 august, pe ministrul afacerilor externe și cooperării al Republicii Ruanda, François Ngarukiyintwali, care face o vizită în țara noastră.

La întrevedere a participat tovarășul Ștefan Andrei, ministrul afacerilor externe.

Exprimînd întreaga grațitudine pentru întrevederea acordată, ministrul ruandez a înminat tovarășului Nicolae Ceaușescu un mesaj adresat de președintele Republicii Ruanda, general Habyarimana Juvenal, împreună cu urările de fericire personală și sănătate, de prosperitate poporului român.

În timpul convorbirii s-au exprimat satisfacția față de stadiul relațiilor româno-ruandeze și dorința comună de a dezvolta și diversifica aceste raporturi pe plan politic, economic, tehnico-științific, cultural și în alte domenii de interes comun, spre binele ambelor popoare, al cauzei păcii, cooperării și înțelegerii internaționale.

VICTOR NIȚA ■

Un fapt în puterea noastră:

CALITATEA

(Urmare din pag. 1)

— Tovarășe director Veronel Antonescu, Inspectoratul de stat pentru controlul calității produselor, e limpede, confirmă sau infirmă existența calității unui produs. A unei nave, a unui televizor, a unei mașini de spălat rufe, a unui tractor și așa mai departe. Sint câteva produse a căror simplă menționare trasează, desigur simplist, posibilitățile variate ale industriei românești. În contextul unei industrii complexe, care sint condițiile care permit, mai exact, care impun, obținerea unei noi calități în economia românească?

Veronel Antonescu: Ați început cu mine discuția de astăzi probabil și pentru faptul că instituția la care lucrez, specificul ei, îmi permite o privire de ansamblu?

— Este și acesta un motiv, desigur.



Veronel Antonescu: Afirmăm: construim nave, televizoare, obiecte de uz casnic moderne, autobuze, tractoare etc. Altfel spus avem în țară astăzi industrie navală, constructoare de mașini, de bunuri de larg consum, electronică. Sint doar câteva exemple. Pot veni și cu altele. Iată, în rindul produselor

noi putem menționa platforma de foraj marin „Gloria”, petroliere de 150 000 tdw, locomotive diesel hidraulice de 2 400 CP și electrice de 3 000 și 4 000 CP, motoare electrice asincrone de 3 000 KW, echipamente electronice de transmitere de date și mă opresc pentru că lista ar fi prea lungă. Toate aceste produse sint fapte ale industriei românești. Argumente ale posibilităților ei. La acest nivel înalt al produselor de mare complexitate problema calității este esențială. Nu faci cine știe ce aparatură electronică complicată de dragul de a avea industrie electronică, ci pentru a-ți folosi la dezvoltarea industriei, pentru a exporta. Și trebuie să realizezi această industrie în condițiile unei productivități ridicate, ale unei eficiențe maxime, ale unor prețuri de cost scăzute și firește la un nivel calitativ înalt, care să le facă și competitive.

— Reiese foarte clar că trecerea la o nouă calitate este urmarea logică a dezvoltării economiei românești, de fapt, o necesitate obiectivă.

Veronel Antonescu: Exact. Avem toate condițiile pentru a ridica nivelul tehnic al produselor, calitatea lor. Avem asigurată materia primă, forța de muncă calificată, tehnologiile, utilajele și aparatele de măsură. Trebuie însă îndeplinite cu strictețe câteva cerințe. Dintre ele, cele mai importante sint disciplina tehnologică și asistența tehnică riguroasă. Dar, în primul rind, disciplina tehnologică. Aici e toată bătaia, dacă vreți, secretul lui Polichinelle.

Mircea Chirea: Și eu sint de părere că odată respectate aceste condiții, calitatea producției nu are de suferit. Dar mai sint și alte câteva lucruri.

Veronel Antonescu: Firește, mai sint. Eu am menționat că cele arătate sint cele mai importante. Foarte importantă este și aprovizionarea. O aprovizionare ritmică, care să nu creeze goluri, stagnări. Este vorba apoi de o bună colaborare între diferiții furnizori, ale căror subsansambluri se întîlnesc în produsul finit.

Mircea Chirea: Tocmai despre asta vroiam să vorbesc.

— Vă întreb un moment. Spuneți-ne mai întîi care este starea calității la „Autobuzul”, astăzi?



Mircea Chirea: Calitatea produselor noastre este la ora actuală bună. Cu autobuzele noastre se circula în toată țara și oricine își poate da seama de saltul făcut în această privință, în ultimii ani, de întreprinderea noastră. Avem o sedevistică perfecționată, mașini unele de mare randament, lucrăm acum cu sudură în CO₂, eliminîndu-se sudura electrică și autogenă, care duceau la o calitate mai slabă a sudurilor, la tot felul de spargeri și arsuri de material.

— Și fiabilitatea? Cum rezistă în timp autobuzele?

Mircea Chirea: Bine. Exploatate rațional, răspund bine. Desigur, e loc pentru mai bine. Lucrez la laboratorul de fiabilitate. După livrarea produselor noastre le urmărim și la beneficiari făcînd în permanență corecțiile necesare. De pildă, ulti-

„Consider necesar să trecem de la faza acumulării cantitative la o fază nouă, aceea a luptei pentru calitate. A venit timpul să transformăm cantitatea într-o nouă calitate. Aceasta este cerința primordială de care depinde viitorul industriei românești, viitorul întregii economii naționale”.

NICOLAE CEAUȘESCU

mul produs realizat, un autobuz articulat, se află acum pe bandă. S-a urmărit în exploatare primul lot de zece autobuze pentru omologarea seriei zero. Ați reprezentanții CTA și ai ITB-ului au avut numai cuvinte de laudă.

— La ce vă refereați cînd spuneți că este loc pentru mai bine?

Mircea Chirea: La ceea ce vroiam să spun mai devreme: la colaborări. Un autobuz este rezultatul muncii mai multor furnizori. Deci, la noi se adună deficiențele tuturor acestor piese. Cînd sint deficiente.

Veronel Antonescu: De fapt, dumneavoastră ar trebui să primiți numai acele echipamente care corespund calitativ. În fluxul de fabricație trebuie introduse doar piesele care se încadrează în documentație. Pentru că, se observă cu ușurință, oriunde pe lanțul de fabricație, începînd de la recepție și pînă la probele finale, există o mică indisciplina, faptul duce la o deficiență a întregului produs.

— Este lesne de constatat că, printre altele, disciplina tehnologică depinde de conștiința individului și de priceperea sa, de profesionalism. Tovarășe Stancu, calitatea produselor întreprinderii de elemente și automatizări confirmă, mi se pare, acest fapt.



Stancu Gheorghe: Îmi permit să fiu modest, pentru că lucrurile stau chiar așa. Media de vîrstă a colegilor mei din fabrică este de aproape 24 de ani și faptul acesta nu mi se pare incompatibil cu calitatea superioară a produselor noastre. Biografia majorității dintre noi este cam aceeași. Aici

ne-am întîlnit cu tehnica înaltă. Nivelul tehnic al produselor a crescut de la an la an, pe măsură ce a crescut și priceperea noastră, gradul de calificare și specializare. Avem și noi cazuri de indisciplina. Indisciplina tehnologică. Abateri de la documentație, dar climatul nostru de muncă este dominat de responsabilitate. Nu este cinstit însă să nu recunoaștem că gradul de dotare cu utilaje de mare tehnicitate a fabricii impune acest respect pentru calitate.

Gheorghe Ionescu: Respect pentru calitate. Bine spus. Calitatea este într-adevăr rodul unei educații față de muncă. O chestiune de conștiință. Bineînțeles, numai cu conștiința, cu dorința fierbinte de a executa o piesă foarte bună, nu realizezi automat și piesa bună. Importantă este calificarea. Însă cele două aspecte sint strîns legate unul de celălalt. Se vorbea mai devreme de colaborări. Și aici este vorba de conștiință. Iar la IMUAB lucrul acesta este vizibil. Calitatea produselor beneficiarilor noștri depinde de calitatea pieselor pe care le trimitem noi.

— V-aș propune să nu trecem prea repede peste problema calificării. De nivelul acesteia depinde calitatea produselor lor. IMUAB este o întreprindere modernă din punct de vedere al dotării, cu rezultate foarte bune. Cum și-a ridicat întreprinderea oamenii de care avea nevoie?

Gheorghe Ionescu: Cum s-a întîmplat peste tot în țară. La început au venit oameni din foarte multe locuri. Erau calificați. Pe urmă am atras tineretul spre meseriile în care aveam nevoie de forță de muncă. Drumul obișnuit: școli profesionale, cursuri de calificare la locul de muncă, policalificare. Nu ajunge însă să-l înveți pe om meserie. Tinerii cresc, se căsătoresc, familiile se măresc. Deci apar foarte multe probleme sociale. Munca cu omul este foarte grea. Degeaba îi spui „fă cutare” dacă el, venit proaspăt în București, n-are unde să doarmă sau are vreo nemulțumire. Calitatea unei piese se obține incomparabil mai ușor decît aceea a unui om. Dacă te gîndești la toate acestea cînd lucrezi cu oamenii și la alte câteva lucruri esențiale, totul este în regulă. Făci și strunguri carusel de 16 metri, îl știe toată lumea, faci și alte tipuri de utilaje în premieră ca mașini de găurit în coordonate, mașini de rectificat precizie etc. toate de o calitate foarte bună.

— Pentru că dumneavoastră, tovarășe inginer Ionescu, răspundeți și de atelierul de proiectări și produse noi, de produse noi ne-ați spus cîte ceva, spuneți-ne, de pildă, și cît durează astăzi ciclul proiect-

tare-aplicare al unei piese, timp care vizează introducerea noului într-o întreprindere?



Gheorghe Ionescu: Mult mai puțin decît în urmă cu cinci ani, de exemplu. Atunci aveam situații cînd acest ciclu dura și patru ani. Astăzi am reușit ca în doi ani, doi ani și jumătate să fie asimilat un produs.

— Un permanent contact cu noul. Iată un deziderat a cărui împlinire are efecte directe asupra nivelului tehnic, asupra calității. Tovarășă Căpraru Rodica, ce e nou în privința calității texturilor la institutul dumneavoastră de cercetări?

Căpraru Rodica: Noțiunea de calitate la textile este în bună măsură legată de modă, de sezon, de domeniul de utilizare. Faptul presupune o cercetare atentă și rezultatul constă în aplicarea unor noi tehnologii. Cîteva exemple de noi tehnologii izvorite din activitatea institutului nostru: tratamentele nesifonante, tratamentele ignifuge, în special pentru îmbrăcămintea de protecție a siderurgistilor, dar pe care, în prezent, o extindem și la lenjeria pentru copii, fineturi etc. Am observat că la cămășile bărbătești gulerile aveau un aspect neplăcut datorită unui fenomen foarte cunoscut pentru specialiștii în textile. La institut s-a pus la punct o tehnologie care înlătură acest fenomen și, desigur, și aspectul de care vorbeam. Dar, din păcate, nu se aplică peste tot, în toate întreprinderile.

— De ce?

Căpraru Rodica: Nu știu. Tehnologia este pusă la punct din 1976.

— De trei ani deci. Moral, cine este de vină pentru neaplicarea acestei tehnologii, pentru calitatea slabă a unor cămăși care nu beneficiază de tehnologia amintită?

Acele fabrici care n-o aplică sau institutul dumneavoastră care n-a urmărit soarta acestei tehnologii?



Căpraru Rodica: Toate tehnologiile pe care le avizăm, ca să spun așa, sintem obligați să le aplicăm și în industrie. Nu toate întreprinderile aplică aceste tehnologii. Este altceva. Urmărim aceste tehnologii 2-3 ani. Apoi, ritmul în care trebuie să rezolvăm alte probleme nu ne mai permite să urmărim temele care au fost încheiate și valorificate.

— În ce măsură valorificate? Despre aceasta este vorba.

Căpraru Rodica: Poate fi și o neglijență a întreprinderilor.

Veronel Antonescu: Adică a cadrelor de conducere din acele întreprinderi.

Căpraru Rodica: Nu știu dacă a cadrelor de conducere. Fișa tehnologică și norma internă prevăd toate fazele care ar trebui aplicate.

Veronel Antonescu: Cadrele de conducere, adică șefii de atelier, de secție, maistrii, inginerul șef, directorul. Fiecare cu sarcinile lui.

Căpraru Rodica: Eu nu le iau apărarea, dar citeodată are și întreprinderea necazuri. Nu poate, din diferite motive, aplica operația de pirlire, de exemplu, operația foarte importantă, sau nu poate ridica temperatura la rama de termofixat. Sint niște exemple, repet.

— Dar dacă le au pe toate? Și la urma urmei, cred că lipsa lor se datorează tot unor deficiențe.

Căpraru Rodica: Dacă sint respectate procesele tehnologice, calitatea este bună.

Iuliana Marinescu: Aș vrea să mai ridic un aspect, fiind oarecum în același domeniu. Ați văzut poate pavilioanele de confecții de la actualul Tîrg de mostre?

— Le-a văzut foarte multă lume, bunele aprecieri n-au lipsit. De asemenea este un lucru cunoscut că ne îmbrăcăm mai bine de la an la an. Și, iarăși un fapt demn de menționat, anul acesta sint expuse produse care în scurtă vreme au posibilitatea să ajungă foarte repede în magazine.



Iuliana Marinescu: Într-adevăr și noi spunem că acesta este adevărul: ne îmbrăcăm mult mai bine ca acum 15-20 de ani. Este firesc, industria confecțiilor a cunoscut în această perioadă o mare dezvoltare. Dar vreau să discut un alt aspect care ține de calitate, de înnoirea producției. Ceea ce facem

noi nou trebuie să fie solicitat și de comerț. Este o condiție. Nu facem lucruri noi ca să ne aflăm în treabă. Calitatea depinde, la confecții, și de țesătură, și de creatorii de confecții, și de cei care le produc, dar și de cei care le contractează pentru cumpărători. Reprezentanții comerțului trebuie să țină și ei seama de ceea ce este nou, de virstele celor pentru care fac comanda, de gustul public. Acesta evoluează și cu toții trebuie să ținem seama de evoluție. Lipsa de gust și rutina n-au ce căuta în activitatea de contractare. Și nu mă refer la produsele unicat. Este deci un aspect: receptivitatea comerțului.

Voicu Vasile: Vreau s-o întreb pe tovarășă Marinescu în cît timp poate ajunge noul pe piață, la confecții, atunci cînd sint îndeplinite toate condițiile?

Iuliana Marinescu: 2 luni durează numai aprobarea de preț. În 3 luni realizăm produsul.

Vasile Voicu: Mi se pare exagerat. Fie și comparînd timpul cu ciclul proiectare-aplicare, de pildă, al unui utilaj realizat la IREMOAS.

— Credeți, apropo de controlul de calitate, că este mai util un controlor exigent dar pasiv decît unul mai puțin exigent dar care colaborează însă cu producția. De fapt, ce înseamnă un bun controlor de calitate?



Vasile Voicu: Să vedem ce înseamnă exigență în control mai întîi. Un controlor care respinge cu îndrăjire produsele, fără însă să colaboreze cu omul de la producție nu cred că este prea folositor. O piesă defectă îl privește și pe el. Calificarea lui, de asemenea, îl obligă să cunoască bine produsul pe care

il controlează, tehnologia lui. Controlorul este eficient nu cînd respinge, ci atunci cînd rezolvă probleme ivite împreună cu colegul său de la producție.

Veronel Antonescu: Ar mai trebui arătat că la calitatea produselor unei întreprinderi contribuie toți. Și concepția și proiectarea și execuția și controlul. Începînd cu directorul și terminînd cu cel ce lucrează la mașină, cu toții sint răspunzători de calitatea unei piese. Fiecare, desigur, la locul său de muncă. În ceea ce privește controlul propriu-zis, așa spune că este necesar un control creator. Dacă un controlor respinge marfa de slabă calitate el își face, desigur, datoria. Dar nu ajunge. El trebuie să urmărească pe flux, să vadă unde s-a produs defecțiunea, să anunte șeful de echipă, maistrul, mă rog pe cel care răspunde de respectarea fluxului tehnologic.

Iuliana Marinescu: Nu cred că trebuie lăsat totul în seama controlului. Dacă procesul tehnologic este bine pus la punct și muncitorul îl respectă este imposibil să nu iasă un produs bun. Iată, controlul nostru interfațic, îndrumarea permanentă a meșterilor, toate fac ca, la sfîrșit, controlul să respingă foarte puțin. Dovadă? Refuzurile puțin.

Veronel Antonescu: Ne-am întors de la ceea ce am plecat: disciplina tehnologică. Refuzurile sint minime și, firește, costurile provocate de lipsa de calitate sint minime. Aș vrea să mai subliniez un fapt foarte important, de esență. Nu este vorba numai de o calitate perfectă. Industria noastră a dovedit că este capabilă să lucreze diverse produse de mare tehnicitate, foarte complexe, de o calitate foarte bună. Important este ca această calitate să se obțină cu costuri optime, cu cheltuieli mici. Deci, o calitate constant bună cu cheltuieli mici.

— Iată-ne la sfîrșitul discuției noastre, care bineînțeles nu epuizează aspectele legate de calitate, de ridicare a procesului tehnic. Cîteva concluzii se impun însă. Există astăzi în țara noastră toate condițiile obiective pentru ca importanța sarcinilor a activității economice — ridicarea nivelului tehnic și calitativ — să fie împlinită cu succes. Sarcina politică și patriotică, pentru că profesionalismul și responsabilitatea sint și ele sarcini politice și patriotice, pentru că viitorul industriei, al economiei românești este un fapt care ne privește pe toți în dubla noastră ipostază de producători și beneficiari. Pentru că, iată, calitatea rezultatelor muncii noastre depinde chiar de calitatea noastră. Discuția a relevat cîteva aspecte cum ar fi disciplina tehnologică, scurtarea timpului dintre concepție și aplicare, urmărirea producției și exploatare. urmărirea noului în drumul său nu totdeauna ușor, precum și necesitatea creșterii răspunderii fiecărui la locul său de muncă deoarece calitatea se realizează mai întîi și apoi se controlează. Iar la realizarea ei contribuie, așa cum se arată, și directorul și inginerul și maistrul și șeful de echipă și muncitorul.

Masă rotundă realizată de RĂZVAN BĂRBULESCU
Fotografii de ELENA GHERA

În prima linie a bătăliei pentru energie: minerii (I)

Oameni, cărbuni, idei și sentimente în Valea Jiului

(Urmare din pag. 1)

binte al clipei, refracție a pământului convulsiv și clocotitor din dedesubturi, pe care calcă, pentru a mai înregistra capriciile efemere ale unor zile cu ploii și cețuri.

Ne vom îndrepta deci spre acele zone fierbinți, spre tumulturile clocotitoare din dedesubturi, nu înainte însă de a consemna, în prelungirea senzației pe care am încercat-o la suprafață, un fapt care aici, în această vale-capitală a cărbunelui românesc, și se impune dincolo de părere, dincolo de metaforă, și se impune cu valoare de certitudine. Și anume acela că, în aceste zile, poți înregistra aici niște date, niște evenimente, niște fapte de muncă, de existență, ce, cu lumina lor, încercuiesc un altfel de peisaj și, implicit, o altfel de stare de spirit decât aceea pe care o trăiește vizitatorul, înțepat în obraji și în suflet cu țepi de nori și cu țepi de zgură. E peisajul unei stări de suflet, de sentiment și de idei. Refracții ale pământului convulsiv și fierbinte de jos, ale pământului ars de temperatura muncii și de setea unor rezolvări inedite, superioare ale problemelor cu care se confruntă oamenii din adâncuri, sentimentele și ideile se alcătuesc, în aceste zile, la altitudinile dintre cele mai înalte și mai fertile, acolo unde scapără fulgerele ce luminează pînă departe. Aici, în această fierbinte, patetică, eroică, tumultuoasă Vale a Jiului, și se pare că fizica mișcării ideilor și a sentimentelor e, mai mult ca oriunde, nedespărțită, strict legată de cea terestră, de cea a pământului și a subpământului, chiar dacă faptul, uneori, nu e direct vizibil, chiar dacă, uneori, imediatul consecințelor intrizează pentru ochiul neavizat sau neatent.

Sintem la puțin timp de la vizita secretarului general al partidului, președintelui țării, în această fierbinte incintă a muncii și a creației, a forței economice a românilor, sintem la puțin timp de la o zi-istorie, a cărei filă oamenii au ezitat s-o rupă din calendar, fiind dispoziți s-o pună lângă inimă. Amplul dialog al tovarășului Nicolae Ceaușescu, „minerul de onoare al Văii Jiului”, cu minerii, cu cadrele de specialiști, dedicat unor arzătoare, presante, vitale probleme ale zilei de azi și de mâine a muncii și a existenței văii, privite în lumina lor dreaptă, dezbrăcate de false măsuri, de iluzii sau de eresuri, dar cu atât mai datătoare de încredere, mai mobilizatoare de energii prin temeinicia victoriilor cucerite și a perspectivelor care se deschid din proiectul lor, polarizează, la ceasul de față, gânduri și fapte, stimulează idei, inițiază, demersuri de anvergură pe toate planurile, clarifică și cristalizează noi orizonturi ale înaintării, încălzește toate inimile într-un unison de năzuință, tradus în viață zi de zi, ceas de ceas.

La întreprinderea minieră Paroșeni — acolo unde secretarul general al partidului a inaugurat un nou și fecund orizont productiv, de mare pondere în activitatea cincinalului viitor — inginerul Ioan Dăbuleanu, șeful sectorului de investiții, ne evocă momentul vizitei cu o emoție încă vie, dar și cu îngîndurarea, ca răspunderea, cu preocuparea celui căruia, ca tuturor, îndrumările tovarășului Nicolae Ceaușescu i-au deschis perspective noi de creație, de meditație. Sintem într-una dintre cele mai moderne mine ale văii (85 la sută din producție se extrage mecanizat), o campioană a ritmurilor înalte (o productivitate a muncii, în abataje mecanizate, cu 1,6 tone pe post mai mare decât în plan), a depășirilor substanțiale ale producției (peste 71 mii tone de cărbune cocsificabil, de la începutul cincinalului și pînă azi), dar, iată, și aici, ca pretutindeni, e în plină desfășurare, la ceasul de față, un proces care, asemeni unei chimii subtile, precipită parcă aerul, precipită parcă mișcările oamenilor, le face mai vii, mai febrile, mai încordate, mai nemulțumite de ele însele, mai doritoare de mai mult. E un proces ce te catapultează parcă, dintr-o dată, mai presus decât dedesubtul, transportînd subtil, printr-un schimb fulgerător de planuri, cerul sub tine, sub pământ. Noul orizont productiv (care se cheamă „Orizontul 360” și care va da, în cincinalul ce va veni, cam 90 la sută din producția minei) pare un uriaș turboreactor în plin montaj, strălucind de lumină, care acum-acum va decola, huruind, către stratosferă. Un utilaj de cea mai nouă concepție, făcut de specialiștii din Petroșani, o instalație mobilă dotată cu două perforatoare („un cărucior cu două brațe”, îi zic minerii) pentru străpungerea rocilor tari, cu care lucrează brigada lui Ion Grigorescu, își așteaptă, conform indicațiilor secretarului general, urgenta omologare, intrarea în producția de serie. Ion Grigorescu, minerul care l-a întâmpinat pe tovarășul Nicolae Ceaușescu la Orizontul 360, conduce o „brigadă a înaltei productivități”, o brigadă care, pe primul semestru al anului, și-a depășit sarcinile de plan cu 27 la sută. Întregul Sector IV-investiții al Paroșenilor e un sector al productivității înalte, care și-a realizat de pe acum sarcinile de plan ale primilor patru ani ai cincinalului, dar, zice Ion Grigorescu, se poate face mai mult, așa cum secretarul general al partidului a arătat-o, așa cum ei înșiși, minerii, știu limpede că se poate. Ion Grigorescu nu mai este un tânăr, are în spate o experiență bogată, inclusiv în

● După vizita de lucru a tovarășului Nicolae Ceaușescu pe marile platforme ale mineritului românesc

munca de investiții sau de „deschideri”, și, adaugă el, eforturile pentru mai mult, aici, n-au fost niciodată absente, numai că nu totdeauna ele au fost și eficiente. În 1980, lucrările de deschidere vor crește, la Paroșeni, cu 20 la sută față de anul în curs. Va trebui deci, așa cum arăta secretarul general al partidului, să se muncească mai mult, adică mai bine, să se gîndească mai mult, adică mai economic, mai chibzuit, mai aplicat, și prezentului, dar și perspectivei, va trebui să li se deschidă mai larg ușa noului, va trebui ca tehnica nouă (cum e acest „cărucior cu două brațe”, mai bun decât cele din import, mai mobil, mai ușor, mai suplu, cu un consum de energie electrică mai redus) și capacitatea tehnică a minerilor să se echilibreze, să se echivaleze, astfel ca nici un strop de energie sau de efort să nu se piardă. Va trebui, conchide Ion Grigorescu, ca toți laolaltă și fiecare în parte să se pătrundă, mai deplin ca oricînd, de adevărul că a da patriei cît mai mult cărbune este nu numai o datorie, este o demnitate, este nevoia de victorii a omului care își iubește munca, este superioara lui înțelegere a necesităților dezvoltării, este un prim și ultim sens de a trăi, este, pentru minerul adevărat, ca o gură de aer. Dar ce înseamnă, îl întrebăm, o victorie, unde începe, unde se sfîrșește ea? E greu de spus, ne răspunde Ion Grigorescu. Un munte de cărbune își infixează rădăcinile pînă în magma planetei, isprăvinduse în cer. Bilanțuri încheiate? În bilanțuri, după opinia interlocutorului nostru, stă, cîteodată, cel mai bine ascunsă sămînță înfrîngerilor, ca și sămînța victoriilor ignorate. După bilanțul întrecerii în cîntecul lui 23 August, Sectorul IV-investiții al Paroșenilor, care a raportat o depășire de 77 ml la lucrările de deschideri, ar fi putut considera capitolul încheiat. Nu l-a considerat așa, fiindcă nu e în firea lor, a minerilor, să se oprească la jumătate de drum, să nu străpungă noi orizonturi, mai ales cînd aceste noi orizonturi, după discuțiile purtate cu secretarul general al partidului, se profilează mai clare, mai luminoase, mai aproape de brațul lor și de mîntea lor. În cîntecul Congresului al XII-lea al partidului s-au angajat să majoreze acest plus cu încă 23 ml. Și, evident, nu se vor opri nici aici. Chestiunea victoriilor muncii, a victoriilor închinete țării, rămîne mai departe deschisă, ca și nevoia zilnică de oxigen a omului din adîncurile pământului.

Sînt sentimente care-i însuflețesc pe toți oamenii Văii Jiului, sînt sentimente care transpar din toate faptele lor, din faptele acestor răsămii de oameni, pe care n-avem cum să-i cităm, fiindcă s-a prea mulți pentru a fi citați. Și fiindcă într-o asemenea bătălie excepțională cum este cea a cărbunelui nu e timp de citări pe ordin de zi, nu e timp de numit efortul excepțional, cînd totul se sprijină pe efor-

tul excepțional, făcut cu conștiința — străluminată de întîlnirea cu secretarul general al partidului, de cuvintele lui, de îndrumările lui — că numai printr-un astfel de efort, făcut de toți și de fiecare, țara este ceea ce a ajuns să fie și va ajunge ceea ce ne dorim să fie.

La Lupeni, unde urmașii luptătorilor-eroi ai anului '29 s-au întîlnit cu tovarășul Nicolae Ceaușescu la o mare adunare populară, precedată de vizita secretarului general în moderna incintă a exploatarei, minerii și cadrele de specialiști se confruntă, ca pretutindeni, cu sarcini noi, cu angajamente noi, cu cerințe și cu probleme noi, ce, uneori, par să-i apese, să-i depășească, dar care, practic, sînt în mi-nile lor, sînt stăpînite de ei, sînt dirijate de ei, fiindcă ei înșiși și le pun, ei înșiși și le asumă, ca răspuns la vibrantul apel de perfecționare a muncii, de instaurare a unei noi calități a ei, rostit de omul din fruntea partidului și a țării. Mina care a chemat la întrecere, la începutul anului, toate minele României, a raportat secretarului general depășirea angajamentului de întrecere, adică o producție suplimentară de peste 50 000 tone de cărbune. E mult, e puțin? Minerul Titu Teacenco, conducătorul unei brigăzi ce s-a înscris printre recordmenle muncii (o brigadă compusă din 50 de oameni, din care mai bine de jumătate sînt policalificați, stăpîni pe multiplele, ades savantele operații ale complexului de mecanizare cu care e înzestrat abatajul lor), e ca și alții, ca și mulți alții, de aceeași părere cu tehnicianul-normator Alexa Furdul, secretarul organizației de partid a sectorului IV, care zice că s-ar fi putut și mai mult. Teacenco e un miner încă tânăr, avea 24 de ani cînd, fiu de țărăn gorjean, venea să se angajeze în Valea Jiului. Furdul e un miner cu experiență, el a devenit muncitor al văii încă din 1945. De vreo două decenii, A. Furdul ține un fel de „jurnal de bord”, un caiet în care a consemnat, an de an, uneori sezon de sezon, evoluția minei, salturile producției, surprizele, momentele de răspintie, transgresiunile, revărsările, albiile mai vechi sau mai recente ale fluviului de cărbune care străbate adîncurile, compunînd, pe bază de date și cifre, dar și de fapte semnate de oameni (fiindcă oamenii, în acest jurnal, nu sînt înecați în tehnologie, cum nouă, celor cu meseria scrisului, ni se întimplă nu o dată!), o narațiune epică palpantă, un fel de carte a minei ce s-ar putea propune, cu ușoare modificări, chiar unei cărți. E o carte a argumentelor bătăliei pentru „mai mult”, e o carte despre oameni, despre cărbuni, despre sentimente, despre idei, e o carte cu cuvinte puține, dar cu cuvintele înfășurate bogat în fapte. Că mina, după cum citim în acest jurnal, avea de înfăptuit, cu două decenii în urmă, o productivitate a muncii de 3,3 tone pe post, cifră ce multora le părea amețitoare, în timp ce astăzi brigăzile lui Constantin Lupulescu sau Ioan Sălăgean, lucrînd cu complexe mecanizate, ating cite 14—15 tone pe post, un astfel

de fapt (pe care noi îl transcriem în forma lui brută, dar pe care autorul jurnalului îl analizează atent, îl stoarce de toate semnificațiile) se propune, pentru toți cei ce-l ating cu privirea sau cu conștiința, ca un argument mai mult decît redutabil al celui „mai mult” ce se poate înfăptui. Ca și povestea, pe care o extragem din același jurnal, a introducerii în sectorul IV a unui nou complex, complexul mecanizat „Lupeni 5”. Spațiul nu ne îngăduie să transcriem pe larg această poveste, nici A. Furdul n-a făcut-o, fiindcă, ne spune, el „nu-i scriitor” (ne-o spune cu modestie, ne-o spune, de fapt, ca unul care nici n-a primit vreun indemn expres de a scrie, de „a fi scriitor”, dar asta e altă poveste). Povestea introducerii în subteran a complexului s-a întins, aflăm, pe vreo 20 de zile și de nopți, în care oamenii au dat totul, au dat efort și înverșunare, eroism în lupta cu greutățile (căderi de cărbune în camera de montaj a colosului, căderi ale motorului trolului, ultrasolicitate în anume clipe), au dat iscusință, inteligență tehnică (modificări ale utilajului, pentru a-l adapta la corințele zăcămintului, grație cărora capacitatea complexului de a lucra în condiții de înclinare a crescut de la gradele prevăzute inițial, în număr de 10, la 40!), au dat, cu un cuvînt, cea forță a brațelor, a minții și a conștiinței care înseamnă răspunsul lor, al minerilor, la chemarea partidului, a secretarului său general.

O forță ce se traduce, aici, în aceste zile, în nenumărate exemple pilduitoare, o forță pe care un miner din Petrița, Dumitru Nechifor (care, ca și Furdul, dar în chip expres, își slujește idealurile și cu condeiul), o transcrie în versuri („Din aspra rodnicie-a mîinii / Curg hibernate antracite / Spre craterale imblinzite / Din sanctuarele luminii“...), o forță pe care oamenii Văii Jiului, care lucrează mai mult cu fapta decît cu cuvîntul, o pun în tot și în toate, cu aspra rodnicie a mîinilor lor, ca pe o sămînță de foc din care, mereu și mereu, izvorăsc lumini.

I-am întîlnit, la Petroșani, pe oamenii unei vechi citadele muncitorești. Întreprinderea de utilaj minier, ocupați, la ceasul de față, să intensifice un proces în care s-au implicat cu întreaga lor energie, cu aspra rodnicie a mîinii, dar și a frunții. Este vorba de mașinile și de utilajele pe care s-au angajat să le fabrice pentru a se realiza, așa cum cerea secretarul general al partidului la marea adunare populară de la Lupeni, „mecanizarea necesară unei producții moderne, pe baza unei tehnici avansate”. Unul din utilajele pe care constructorii de mașini din Petroșani, acești vestiți și redutabili meseriași (aceiași care, cîndva, au turnat în metal zborul „Coloanei” lui Brăncuși!), le-au arătat secretarului general, a fost combina de abataj CA-2, prima combină românească destinată abatajelor cu front scurt ale Văii Jiului, făurită pe baza indicațiilor date de tovarășul Nicolae Ceaușescu în vizita pe care a făcut-o aici în toamna lui 1977. Inginerul Aurel Stoicoiu, conducătorul execuției combinei pe întregul flux tehnologic, împreună cu meșterul Aurel Lăban, șeful brigăzii care a angajat lucrarea, au trebuit, deși specialiști cu stagii vechi, să „se recalifice” (cuvîntul le aparține) atît la nivelul gândirii tehnice cît și la cel al acurateții și al promptitudinii execuției. Combina a fost gata încă din iulie și, prezentată înaltului oaspete împreună cu alte utilaje moderne, de performanțe înalte, realizate aici, s-a bucurat, bucurîndu-i pe autorii ei, de aprecieri care (tot ei ne-o spun) obligă, ele fiind întregite cu noi indicații de preț privind, printre altele, perfecționarea tehnologiilor de fabricație, realizarea unor utilaje în sistem modular. Acum, din nou, în întreaga fabrică, se gîndește, se caută, se avansează idei, se perfecționează soluții, se pune la bătaie cea mai scumpă (cîndva, cea mai disprețuită) materie din cîte există pe lume, materia cenușie, și, după cum ne declară unul din vechii meșteri ai locului, Petre Voinea, care lucrează aici de pe vremea cînd Brăncuși își lucra „Coloana”, niciodată nu s-a mai văzut o mai mare preocupare, o mai aprinsă zbatere pentru nou, pentru calitate, pentru performanțe tehnice ridicate, pentru reducerea de importuri, pentru scutirea țării de cumpărarea unor licențe, pentru economii de metal, pentru vindecarea de risipă, de poticniri, de dezordine, de eforturi nerodnice. Este răspunsul oamenilor Văii Jiului la chemarea, pe deplin înțeleasă, pe deplin și înflăcărat însușită, a secretarului general al partidului.

Rodescoperim, astăzi, în Valea Jiului, sensul unor cuvinte, luăm măsura unor formule care, iată, nu sînt simple formule, ci realități de idei, de sentimente, de fapte: hărnicie, creație, neprecupețire, neșovăire, misiune, răspundere, disciplină de fier. Ele înseamnă, de fapt, realitatea umană — realitatea monumentală — a armatei minierilor, detașament de prim rang al muncitorimii române, în marșul său către viitorul de forță și de lumină al României.



Undeva, în București, ne putem întâlni cu anul 1990

● Cercetătorii unei stații experimentale și-au propus să devină autonomi energetic

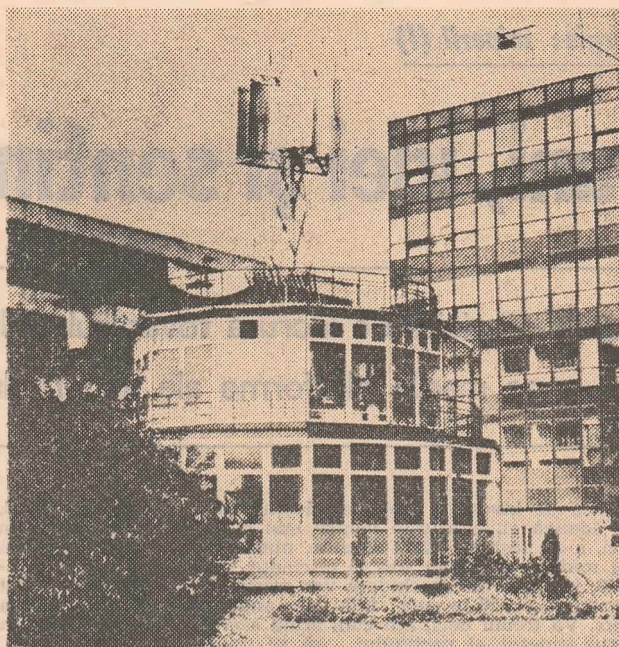
Un laborator și mai multe birouri într-o casă solară

Ei chiar studiază, cercetează, și-au mutat laboratoarele și birourile într-o casă solară. Am descoperit-o ușor în curtea Institutului. Pare o fantezie de vacanță. E ademenitoare ca un vis pentru o vacanță de vis — o și vezi plasată undeva într-un loc inundat de soare și acoperit de verdeață, — cu arhitectura ei aproape circulară, din sticlă și metal, împrejmuată cu peluze de gazon. Dar nu are nimic comun cu vacanțele, dimpotrivă, în interiorul ei se desfășoară o viață intelectuală foarte intensă, o aprigă școală. Face parte din inșiși cercetările ce au loc în cadrul ei, are roluri foarte precise, urmînd a fi încălzită solar, alimentată electric solar, urmînd a-și încălzi apă menajeră tot cu ajutorul soarelui, avînd chiar o bucătărie solară. Cercetătorii și-au propus să devină curînd o microsocietate autonomă energetic, să nu mai folosească nici electricitate, nici agent termic din rețeaua orașului, să și le furnizeze singuri cu instalațiile lor experimentale, folosind energia astrului, lumină. Viitorul atît de aproape?

Bateria floarea-soarelui

„Dacă acum 30—40 de ani atomul intra în atenția specialiștilor ca o promisiune energetică, promisiune ajunsă realitate doar în ultimul deceniu, astăzi energia solară devine obiectul a numeroase și controversate cercetări, constituind cu toate dificultățile de început una din marile speranțe ale deceniilor viitoare”, ne răspunde dr. ing. FLORIN TEODOR TĂNĂSESCU, directorul Institutului de cercetări și proiectări pentru industria electrotehnică, unde se află platforma solară experimentală despre care vorbim. Acest institut din linia întâi în cercetarea românească privind noi surse de energie, unite științific și tehnologică distinsă în ultimii ani cu ordine ale muncii pentru activitatea și rezultatele prestigioase. „În general, s-a ajuns la un consens în ceea ce privește grupele de aplicații în baza cărora multe țări, printre care și România, își dezvoltă în prezent un număr de programe, cu o mare varietate de tematici abordate, pentru realizarea unor sisteme de conversie a energiei solare în energie electrică. E vorba de aplicații directe bazate pe colectarea și conversia energiei solare în energie termică la temperaturi joase (30°—100° C) utilizată pentru habitat — încălziri și climatizări de clădiri — sau ceva mai înalte (200°—500° C) pentru aplicații industriale, ca domenii de folosire mai importante menționîndu-se agricultura — pentru uscări de semințe, tutun, furaje, cereale — industria lemnului și a materialelor de construcții. Grupa aplicațiilor bazate pe conversia directă a energiei radiante sau a căldurii în electricitate, prin conversie fotovoltaică termoelectrică și termoionică, energia vîntului, a gradientului termic al apei precum și combinații dintre aceste tipuri, cu o vastă paletă de utilizări în tehnica spațială, cit și în cea terestră. Și o altă grupă de aplicații fiind conversia energiei solare pentru generarea biomaselor și biogazului”. Cu aceste precizări, de fapt, ing. dr. Florin Tănăsescu ne introduce în direcțiile de cercetare și studiu și ale cercetătorilor noștri și ale colectivului din I.C.P.E., numit colectivul surse noi de energie. Coordonat de dr. fizician DOINA MORARU. Abia a împlinit 40 de ani și este totuși „decana de vîrstă” a colectivului. N-are importanță, sau are, e firesc să fie așa, e firesc ca tinerii să se ia în pîlp cu viitorul, de fapt, asigurîndu-și-l. În domeniu nou cere oameni noi și foarte, foarte mult entuziasm. „Rolul nostru, precizează fiziciană, este să utilizăm experiența de cercetare în domeniul materialelor semiconductoră existentă în alte institute cu care colaborăm în cadrul unui program coordonat de I.C.P.E. în domeniul instalațiilor termotehnice, în domeniul surselor tonice, să centrăm preocupările multor colective privind Soarele pentru ca, împreună, să realizăm instalații de conversie a energiei solare în energie electrică și termică, precum și instalații de stocare în timp. Probleme-cheie ale drumului de la posibilitate la realitate includerii astrului în balanța energetică a țării. Rolul nostru este, mai ales, de a le aduce de la modele de laborator în situația prototipului industrial și de a realiza mai departe proiectarea lor și a tehnologiilor pentru producția de serie, în măsura în care se dovedesc competitive cu sursele clasice. Totodată, avem propriile cercetări atît în sectorul materialelor noi și al opticii, cit și al tehnologiei materialelor.”

Exact pentru aceste cercetări și realizări mă aflu pe platforma solară a I.C.P.E., și atunci insist să mi se facă mai ales cu ele cunoscută. Noi cei din afara problemei, dar avizi să stim cînd vom beneficia și cum vom beneficia de energia solară, nu spunem că nu ne interesează, trecem însă mai repede peste travaliu, chiar dacă este și de ani în șir, de pildă, al obținerii unei celule fotovoltaice, al unei baterii capabile să producă electricitate din radiațiile solare.



Casa solară de la I.C.P.E.

Și la I.C.P.E., colectivul „surse noi” a realizat structuri de celule fotovoltaice în strat subțire, cu scopul — evident, așa cum le arată numele — de a reduce cantitatea de material necesar pentru panourile de conversie. Pentru a le ieftini. Costurile și performanțele lor la nivelul actual al tehnologiilor de realizare, le fac deocamdată, inabordabile, inutilizabile în tehnica terestră. Nimeni nu-și permite să folosească sursele noi de energie în condițiile unor prețuri cu mult peste cele tradiționale. „Am creat și structuri fotovoltaice destinate funcționării în sisteme de radiație concentrată, în același scop al obținerii unor randamente energetice mari într-un volum mic, și ca atare cu un consum corespunzător de materiale și competitive față de prețurile combustibililor și instalațiilor clasice. La nivelul realizărilor din alte laboratoare de vîrf din lume, unde se studiază aceleași teme”. Cum o altă mare problemă este ca sistemele fotovoltaice să poată capta permanent radiațiile, pentru ca fenomenul de conversie să aibă loc în flux continuu, realizarea bateriilor cu randamente energetice mari, tip floarea-soarelui, care să se orienteze automat după Soare, a fost și este încă o preocupare de primă importanță și de prioritate a colectivului. Au și realizat modele experimentale de laborator, ceea ce le dau, și ne dau, anumite certitudini. „Desigur, de aici pînă la prototipul industrial sînt încă niște însemnate drumuri de străbătut, mai avem multe bariere tehnice de escaladat. Structura, și nici măcar modelul experimental nu e totul, trebuie să ajungă tehnică reproducibilă la scară industrială” — precizează interlocutoarea mea, care pe tot parcursul vizitei în platforma solară e preocupată de proporția lucrurilor și cuvintelor, de a nu se înțelege cumva superdimensionat rezultatele lor, care, deși notabile, sînt încă în faze de experiment. Întotdeauna lumea oamenilor de știință a dorit să rămînă anonimă pînă în momentul realizării finale, pînă nî le redă nouă, tuturor. Și totuși, insist cu o întrebare: „În ce domeniu Soarele este mai aproape de noi, de lumea industriei, de economia terestră?”

Centralele electrice solare

se află destul de aproape de noi

Îmi răspunde fiziciană Doina Moraru. „Cercetările a căror perspectivă de aplicare pe scară largă pare ceva mai apropiată este obținerea de energie electrică din energia solară în instalații cu ciclu clasic de conversie, în turbogeneratoare. Primele centrale solare funcționează în cîteva țări ale lumii — S.U.A. și Franța — iar în alte cîteva sînt în curs de realizare — în Spania, Italia, Japonia... precum și realizarea unor instalații de mai mică putere. Problema specifică a acestora, față de cele clasice, o constituie rezolvarea exactă a sistemelor de concentrare a radiațiilor, despre care am vorbit mai sus, astfel încît agentul termic să fie adus la o temperatură destul de ridicată pentru ca randamentul turbogeneratoarelor să fie convenabil în raport cu centralele tradiționale. În acest domeniu și cercetătorii noștri au obținut rezultate foarte promițătoare. Ca și centralele pe combustibili clasici, acestea au avantajul că pot produce secundar și energie termică pentru termoficare, pentru încălzitul clădirilor, ori pentru apă industrială.” „În platforma experimentală s-a realizat, există și funcționează o asemenea instalație solară de producere a aburului supraîncălzit, care atinge temperaturi capabile să pună în mișcare un turbogenerator și astfel să producă și să furnizeze energie electrică. De aceea și-au putut propune ca, în curînd, să devină autonomi energetic, în casa lor solară.”

GHERGHINA ADAM

Cel mai mare risipitor de energie este soarele.

La Jimbolia — nu!

În luna iunie a anului 1977, la Întreprinderea de produse ceramice din orașul Jimbolia intra în funcțiune o instalație înedită de uscare a cărămizilor și țiglelor, numită sugestiv Stația Soarelui; salutînd evenimentul ca premieră națională, la rubrica „Spiritul revoluționar în știința românească”, revista Flacăra din 4 octombrie '77 prezenta pe larg ideea, soluțiile, autorii, eficiența și perspectivele, nu fără a remarcă faptul că absolut toate elementele stației erau realizate cu materiale locale, nu cu investiții picate din cer și că esențial în acest ansamblu novator era (și este!) reducerea consumului de combustibil, de energie, ca și creșterea productivității muncii, a rentabilității. Izbînda de la Jimbolia era opera comună — prin filiera învățămînt-cercetare-producție — a catedrei de fizică a Institutului politehnic „Traian Vuia” din Timișoara (condusă de prof. dr. ing. Coleta De Sabata) și a colectivului de proiectare și cercetare al întreprinderii

cu pricina, un susținător infocat și, ca atare, mobilizator fiind vrednicul director, economistul Aurel Herișanu, preocupat statornic de aspectele multiple sub care banul poate fi drămuț. Atunci și acum, Stația Soarelui are o suprafață de 550 metri pătrați și este dotată cu zece cuptoare de depozitare a produselor pentru uscare cu ajutorul energiei solare prin utilizarea efectului de seră, cu o capacitate de circa 80 000 bucuri sau corpuri ceramice. Pînă acum, în cei doi ani împliniți de „foc (aproape) continuu” (s-a calculat că, într-un an, sînt peste două mii de ore sub soare), s-au uscat în acest mod original 4,5 milioane de bucăți, aerul cald obținîndu-se din insolatoarele montate în locul acoperișului și folosind, în circuitul respectiv, ventilatoare centrifugale și o tubulatură de distribuție a aerului devenit agent termic ieftin ca braga. De la data intrării în folosință și pînă acum, bilanțul este cit se poate de convingător: ciclul de uscare durează

numai 7—10 zile, față de 16—25 prin procedeul natural, care bloca spațiile de depozitare și influența negativ randamentul economic. Dealtfel, la un ciclu de uscare, se economisesc nouă tone de combustibil convențional, în cei doi ani de aplicare consumul fiind redus cu 500 tone! S-a observat că temperatura maximă atînsă în canalele colectoare este de 60°C (cînd termometrele diurne atingeau 27°C) și, important, oscilațiile de la cald (ziua) la rece (noaptea) nu influențează calitatea produselor, rebuturile de uscare fiind mai mici decît la cuptoarele clasice sau la uscătoarele naturale, adică de numai 1—2 la sută. Constatîndu-se că, din cauza diferenței de temperatură pe verticală, produsele din rafturile superioare s-au uscat mai repede decît celelalte, s-au montat noi ventilatoare centrifugale, pentru repartizarea uniformă a căldurii.

Toate aceste date, confirmate de realitatea și experiența muncii la cea mai veche fabrică de cărămizi din țară, ne-au fost expuse de directorul Aurel Herișanu, de la care am reținut și gîndurile legate de amplificarea cercetărilor, de „exploatarea” la maximum a dărnicii marelui astru clocitor, în stare, la un ciclu de uscare, să zorească evaporarea a 30 000 litri de apă din produsele ceramice spre

Ce e nou în

Tehnica radiațiilor nucleare

În cadrul unui program de studii care participă, alături de cercetătorii Institutului de fizică și tehnologia aparatelor cu radiații, și specialiștii din alte domenii se urmărește utilizarea radiațiilor nucleare în agricultură.

Cercetările au arătat că stimularea radiațiilor gamma a semințelor, de inter-agricol, duce la însemnate sporuri de producție, explicabile prin importante modificări în sistemul hormonal al plantelor de cultură, prin intensificarea proceselor enzimatică și de fotosinteză, a absorbției apei și elementelor nutritive.

După etapa experimentărilor, procedeul stimulării radioactive a semințelor a fost aplicat și în producție. Rezultatele îndreptătesc eforturile depuse în laboratoare pe cîmpurile experimentale, creșterile producție fiind 8—30 la sută la porumb, 10—20 la sută la grâu, 10—15 la sută floarea-soarelui, 5—40 la sută la sfeclă-zahăr, 5—40 la sută la cartofii și 10—25 la sută la roșii.

Alte avantaje ale tratării cu radiații semințelor constau în coacerea mai timpurie (cu 6—20 zile în medie), în creșterea valorii nutritive a recoltei prin sporirea conținutului de proteine (cu 3—7 la sută la porumb și 5—10 la sută la grâu), ulei (la unele soiuri de soia chiar cu la sută), de vitamine (la roșii cu 5—20 la sută), de zahăr și amidon, etc., precum și în creșterea rezistenței la boli a plantelor.

Materialele plastice

Specialiștii Centrului de cercetări pentru materiale plastice București din cadrul Institutului central de chimie se preocupă intens de introducerea în fabricație a noulor tipuri de polimeri sintetici cu caracteristici superioare care, asigurînd o valoare care înalță a materialelor prime petrochimice, devinute tot mai scumpe, să răspundă, în același timp, într-o măsură cit mai largă exigențelor sporite ale diferitelor ramuri ale economiei naționale.

Unul dintre cele mai recente exemple în acest sens îl constituie punerea în funcțiune, la Combinatul chimic Rîmnicea, pe baza cercetărilor originale realizate în cadrul centrului, a noii instalații de polieteri pentru spume poliuretanic flexibile. Aceste materiale plastice se produc deja în două variante: pentru tapetării de automobil, urmînd să fie folosite în construcția autoturismelor. „Dacia ARO și „Oltcit”, precum și pentru tapetării de mobilă. Ele elimină complet în portul de asemenea materiale.

În prezent, cercetările specialiștilor bucureșteni sînt îndreptate spre diversificarea sortimentelor de polieter pentru poliuretani, în pas cu cele mai noi realizări tehnico-științifice pe plan mondial în acest domeniu.

Chimie

Referindu-se la rezultatele obținute de către colectivele de cercetări ai Catedrei de naturale-chimie din cadrul Universității din Timișoara, tovarășul conf. dr. Remus Nuțiu ține să ne semnaleză următoarele cercetări cu caracter aplicativ, valorificate prin laboratoare de microproducție: livrarea a 1 700 truse pentru dozarea glucozei în singe în valoare de 501 600 lei (responsabil al temei de cercetare: conf. dr. R. Nuțiu); livrarea a 440 truse de reactiv pentru dozarea transaminazei în singe în valoare de 160 000 lei (responsabilul temei de cercetare: prof. dr. docent G. Ciuhandu); încheierea unui contract de cercetare cu întreprinderea „Miraj” din București în valoare de 175 000 lei pentru realizarea produsului tioglicolat de calciu trihidrat (responsabilul temei de cercetare: conf. dr. R. Nuțiu).

Sîntem înștiințați, de asemenea, că pri-abordarea temei de cercetare „Reactivi de înaltă puritate pentru laboratoarele clinice”, colectivul catedrei menționate este pe cale de a realiza acest produs procurat în prezent din import, ceea ce va determina obținerea unor serioase economii valutare

TEODOR BULZA

O nouă cale pentru depistarea precoce a miopiilor

Rîndurile care urmează sînt consacrate unui colectiv de cercetători, aparținînd de data aceasta Universității din Brașov, autori unor studii și cercetări ce deschid o nouă cale în vastul univers al vieții moleculare. Este vorba de un cerc restrîns, bidisciplinar, alcătuit din universitarii prof. dr. Horst Bednar și Victoria Bednar, doctori în chimie, și medicii Horia Radu și Aurel Marian de la Sanatoriul de neuropatologie din Vilcele, județul Brașov. Comunicarea celor patru specialiști, prezentată cu mare succes anul trecut la Conferința mondială de neuropatologie musculară de la Montreal, se recomandă în esență, ca metodologie, prin extinderea metodelor fizico-chimice în cercetarea acizilor nucleici.

Pentru a delimita cu mai multă severitate descoperirea specialiștilor brașoveni, e locul și cazul să amintim că, pe plan mondial, se acordă de mai multă vreme o preocupare constantă pentru cunoașterea structurii moleculare a țesuturilor vii, a structurii primare și secundare a polinucleotidelor, prin solicitarea metodei spectrometrice. Se cunoaște, astfel, că fiecare atom (sau moleculă) excitat pe cale energetică emite o imagine spectrală specifică și care reprezintă, în fapt, măsura lui energetică, indicînd configurația morfologică a țesutului investigat. În acest sens, spectrometria în infraroșu vine să întregască tabloul clinic al afecțiunilor cercetate, coroborînd datele cu cele obținute prin metode histochimice, biochimice și electromicroscopice.

Noutatea anunțată de cercetătorii români o constituie utilizarea spectrometriei și spectroscopiei în infraroșu pentru studierea neuropatologiei musculare. În esență este vorba de compararea spectrelor acizilor nucleici în solvenți organici cu cele obținute prin pastilarea probelor supuse cercetării, metodă originală, neconsemnată în literatura de specialitate. Nu vom intra în amănunte ce reclamă cunoștințe de specialitate și nici nu ne vom strădui să convertim limbajul strict științific în termeni uzuali. Ne revine în schimb datoria de a sublinia faptul că, prin originalitatea acestor procedee de investigație, cercetătorii au izbutit pentru întâia oară în lume să evidențieze, în stare incipientă, instalarea unei maladii grave a sistemului muscular: miopia. S-a demonstrat, astfel, un lucru surprinzător: maladia nu este provocată prin degenerarea sau îmbătrînirea timpurie a mușchiului, cum se afirmă indeobște în literatura medicală, ci reprezintă rezultatul unei căderi energetice, care stopază sau încetinește dezvoltarea țesutului. Vom aminti pentru exemplificare numai două din experimentele comunicate. Prin compararea spectrelor soluțiilor cromatografice, obținute din serul sanguin al unui mîrșor sănătos și din cel al unui bolnav de miopia, s-a constatat diferența de compoziție a celor două extracte. Cea de-a doua analiză, bazată pe compararea spectrelor de infraroșu în pastile de bromură de potasiu și prin folosirea unor probe extrase din țesuturi bolnave și concomitent a unor probe recoltate din țesuturi sănătoase, precum și din embrion și glanda tiroasă — a permis evidențierea unei analogii de structură între A.D.N.-ul omului bolnav și cel de embrion. Această descoperire a făcut din nou evident faptul că miopia frînează evoluția în structura A.D.N.-ului, că deci, maladia este de natură energetică.

Descoperirea deschide o cale cu totul nouă spre diagnosticarea precisă și timpurie a miopiei (maladie greu vindecabilă la ora actuală și din pricina metodelor de diagnostic) și anticipează, în același timp, posibilitatea extinderii procedurii și pentru depistarea altor afecțiuni ale sistemului neurovegetativ.

Cercetarea legăturilor existente între fenomenele fizico-chimice și configurația lor energetică reprezintă în fapt o preocupare mai veche a soților Bednar, căora le datorăm, între altele, și determinarea condițiilor de timp energetic și a mărimilor acestora, implicate în exploziile și incendiiile la marile transformatoare electrice. Descoperirea, realizată în colaborare cu energicistul Ion Sabău de la IRE Sibiu, a dus la explicarea și, pe această cale, la remedierea unor avarii ce se produc în transformatoarele electrice închise.

Descoperirea grupului pluridisciplinar de cercetători, prezentată la întrunirea de specialitate de la Montreal a fost apreciată, cum aminteam, drept o cale cu totul nouă în neurodiagnostic. Din păcate, bucuria succesului a fost mult umbrată prin moartea medicului Horia Radu, răpus în plină tinerețe de un atac de cord. O muncă fără răgaz, alimentată de o uriașă pasiune pentru descifrarea necunoscutului, — ne-au povestit colegii lui — nenumerabile zile și nopți albe, petrecute în robia dulce a cercetărilor de laborator, i-au grăbit evoluția cardiopatiei. Nu este nici primul și, desigur, nici ultimul sacrificiu suprem pe care războiul sănătății îl cere omului de știință. Dar din jertfa medicului Horia a prins viață, în bună măsură, o nouă descoperire a școlii naționale de medicină, consacrată ocrotirii sănătății, spre folosul științei, al oamenilor.

LIVIU TIMBUS ■

Avem nevoie de Oftacol în spitale și farmacii, nu în dosare acoperite de inerție și uitare

Nu este nici legendă, nici anecdotă, ci o foarte pură realitate, povestea unui medic roman care, aflat nu demult cu treburi profesionale într-o clinică din Statele Unite și interesîndu-se de anumite medicamente și tratamente pe bază de colagen, probabil nereținîndu-se țara de unde vine, a fost sfătuit să se adreseze în România, unde se produce această valoroasă proteină naturală, materie primă pentru numeroase medicamente de uz uman și veterinar. Ceea ce este foarte adevărat, colagenul românesc — despre care revista noastră a mai scris, patent al Institutului de cercetări pentru industria pielăriei și încălțămintei, are la bază o metodă originală de dizolvare a proteinei din resturile tehnologice de pielărie în tăbăcării, deci o remarcabilă realizare a chimiștilor din acest domeniu. Încununarea unei munci de zece ani, pe lângă câteva invenții de notorietate — unele protejate și în străinătate și chiar cumpărate ca licență de firme cu renume în industria medicamentelor — s-a soldat și cu cercetări fundamentale de prioritate mondială legate de structura colagenului din sclotie, determinarea parametrilor fizico-chimici (masă moleculară, viscozitate etc.), stabilirea unor metode de analiză. Metoda proprie de dizolvare totală a colagenului din deșeurile de piele, brevetată în țară și comunicată la diverse congrese internaționale, ne situează printre puținele țări din lume care au reușit acest fapt.

Se poate vorbi mult despre travaliul pasionat și tenace al chimiștilor pielari de obținere a colagenului prin tehnologie proprie, dar nu acest lucru ne-am propus aici. Mergînd pe o idee majoră, pentru transpunerea ei în viață, din strategia noii calități în economia națională elaborată de către partidul nostru și anume valorificarea superioară a resurselor de materii prime, scopul lor a fost deci nu obținerea colagenului pur și simplu. Ca proteină foarte răspîndită în organismul uman, se află în țesuturile pielii, în cornee, în oase, cartilajii, membrane... scopul a fost tocmai acela de obținere din colagen a unor produse de înaltă valoare, medicamente de uz uman și veterinar, noi materii prime pentru industria ușoară — pielea semisintetică —, și pentru industria cosmeticilor, ingredientii pentru zootehnie. Ceea ce s-a și întâmplat. Colagenul a reprezentat (și mai reprezintă încă, studiile și cercetările continuînd în colaborare cu Institutul central de biologie) o bază de plecare pentru realizarea unei game de peste 30 produse, în cea mai mare parte brevete. De bună seamă, nu chimiștii pielari singuri, nici n-ar fi posibil, nefiind specialitatea lor și ne-dispunînd de baza necesară de cercetare, ci în colaborare cu institute de învățămînt superior — Politehnica bucu-reșteană și Politehnica din Iași, cu Institutul de cercetări chimico-farmacutice, Institutul de cercetări veterinare și biopreparate „Pasteur”, cu numeroase clinici medicale și spitale din țară — cea de chirurgie plastică și reparatorie, cu prof. univ. dr. Agripa Ionescu și dr. Nicolae Cheotan, cea de oftalmologie a municipiului București, cu dr. Ana Maria Dumitrescu, și a Spitalului militar, cu clinica de ortopedie a Spitalului Colentina precum și cu alte spitale din București și Cluj-Napoca. Toate devenind coautoare la respectivele invenții. În anii 1971-1972, grație unei superioare înțelegeri și receptivități la noua conducere a Ministerului Industriei Ușoare, s-a reușit, în cadrul I.C.P.I., organizarea unei stații-pilot, prima și deocamdată unică în țară care funcționează și în prezent, pentru fabricarea de colagen și produse din colagen. La obținerea întregii game de medicamente de această natură o contribuție importantă avînd-o dr. Nicolae Țigăeru de la Institutul „Pasteur” care a realizat hofilizarea soluției, metodă modernă de conservare cu toate proprietățile și caracteristicile native ale produsului, punîndu-se la punct încă o tehnologie de o deosebită importanță, în valorificarea lui superioară, putîndu-se astfel realiza pulberi și folii de colagen. Odată rezolvate aceste lucruri esențiale, s-a trecut mai departe cu cercetările și s-au obținut pansamente medicale pentru tratarea arsurilor și a plăgilor traumatice, deosebit de solicitate azi, cînd, e cunoscut, în toată lumea, zeul automobil ridică mereu procentul morbidității prin accidente. Au fost verificate și testate conform tuturor normelor științifice, mai întîi în laboratoare și apoi în cli-

nici, dovedind rezultate excepționale. Medicamentul este brevetat în țară, medaliat cu argint la Salonul internațional de invenții de la Geneva, ediția 1974, iar firma Lohmann din R.F.G. ne cumpără licența. În momentul de față stația-pilot a I.C.P.I. produce și livrează anual circa 10.000 asemenea folii de pansamente medicale, precum și alte produse hidrolizate de colagen, pulberi pentru industria cosmetică (de-altefel, produsele întreprinderii „Miraj” pe această bază s-au și impus pe piață, au fost remarcate și apreciate cu distincții în saloanele internaționale de profil), pentru medicina umană și veterinară, pentru zootehnie și, desigur, industria pielăriei. Pornind de aici, un alt colectiv din cadrul laboratorului de cercetare produse auxiliare pentru industria pielăriei și înlocuitorilor, condus de dr. ing. Viorica Trandafir (printre primii 4 specialiști din țară cu teze de doctorat în colagen, care au pus bazele unei veritabile școli românești în domeniu), și-a îndreptat cercetările spre folosirea pansamentelor respective și în oftalmologie. Începînd, de fapt, o altă direcție de studii și de utilizare a acestui medicament, intrucît însuși colagenul este specific, obținut cu atenție, numai din piei de animale tinere, avîndu-se în vedere structura și sensibilitatea organului căruia i se adresează. În colaborare cu medici specialiști din clinicile de profil amintite, ing. Maria Constantinescu și alți cercetători au pus la punct un nou medicament, numit deocamdată Oftacol. Respectîndu-se același travaliu îndelung, de mare răspundere și tensiune, cînd neliniștile te scoală noaptea din somn și te aduc în laborator, cu experimentări în eprubete și sub microscop, cu experimentări pe animale și urmărirea a-proape minut cu minut a reacțiilor, cîntărînd rezultatele și ridicîndu-le în față posibile și imposibile întrebări, medicamentul s-a perfecționat în câteva etape, i s-au înglobat și alte principii active, terapeutice, specifice oftalmologiei și, iarăși testat pe toată filiera, aplicîndu-se în cele din urmă la om, sub strictă supraveghere. Efectele au fost cele scontate. În numeroase afecțiuni — plăgi ale pleoapelor, arsuri corneocconjunctivale, uicere corneene, în și după intervenții chirurgicale pe retină, ori de evicerarea a globului ocular, asigurînd, pe lângă o vindecare mai rapidă, și prevenirea aderentelor... Iată ce notează dr. Ana Maria Dumitrescu într-unul din referatele sale științifice asupra medicamentului: „Aplicat la bolnavi, Oftacolul a fost bine tolerat în afecțiunile enumerate, majoritatea suferind de arsuri corneocconjunctivale, numărul total al bolnavilor a fost de peste 50. Rezultatele obținute au fost surprinzătoare în ceea ce privește grăbirea cicatrizării, evitarea simblefaronului, cicatriza corneeană fiind mult mai discretă, iar cicatriza cutanată mai suplă”. La sfîrșitul anului 1974, Oftacolul era pus la punct, era testat și confirmat așadar ca valoare terapeutică și ca lipsă de nocivitate pentru organismul uman, era și brevetat de către Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci.

— Și mai departe? De ce a rămas în această fază și nu se aplică, dacă nu curent, în orice caz pe o scară mai largă în spitale? De ce nu se găsește în farmacii? — o întreb pe dr. ing. Viorica Trandafir. Nu îl puteți realiza aici, pe stația-pilot? De ce nu l-a preluat industria de medicamente?

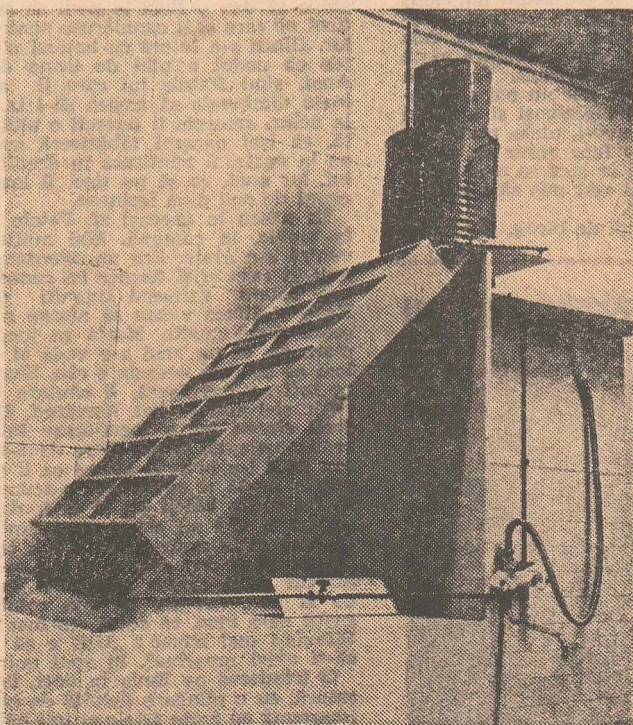
— Ea da, într-o cantitate relativ suficientă pentru nevoile clinicilor de specialitate l-am putea realiza la noi, pînă va fi dotată întreprinderea Biofarm cu o instalație specială, așa precum este prevăzut în Programul coordonat de C.N.S.T. privind valorificarea cercetărilor în domeniul colagenului. Dar deocamdată nu putem, deoarece Oftacolul nu are avizul Institutului pentru controlul de stat al medicamentului și cercetării farmaceutice. Nici favorabil, nici nefavorabil.

— Cum, în afiția ani?
— Precum puteți constata, și mă simt dator să atrag atenția că s-ar putea să ne-o ia alții înainte. Prin fraudă! Și aflăm că unul din membrii colectivului de cercetare al medicamentului a rămas în străinătate. Individul de felul lui, care renunță la patrie, alergînd după himere, nu-și vor face scrupule să vîndă drept a lor formula originală, formula-invenție a Oftacolului, cum s-a întîmplat și cu medicamentul dr. Tina Covaliu. Or, măcar din rațiunile protecției proprietății noastre intelectuale, ar trebui să se bucure de mai multă audiență la instituția de control al medicamentului. „Institutul nostru a revenit cu numeroase adrese pe parcursul acestor ani, cerînd solicitarea pentru urgentarea avizului”.
— Lucrurile stau așa cum mi le-ați relatat, îmi răspunde prof. dr. farmacist Corneliu Balocescu, directorul Institutului pentru controlul de stat al medicamentului și cercetării farmaceutice, unde m-am deplasat pentru a afla adevărul. Cere „Dosarul Oftacol” și între timp confirmă că, așa cum se întîmplă cu orice lucru nou, și cu Oftacolul a mers mai greu. Adică, am avut observațiile noastre la calitatea produsului și le-am cerut probe și documentații mai bune, mai amănunțite, cu normă internă. E adevărat, ni le-au trimis. De data aceasta produsul era mai bun, iar specialiștii noștri au făcut încercările și testările de rigoare, de laborator, pe animale, apoi în clinică, pe bolnavi. Aceasta e metodologia de avizare a oricărui medicament. E adevărat că toate s-au dovedit bune, dar știți dumneavoastră cum se întîmplă cu un medicament obținut în balonasele și eprubetele cercetătorului, în laborator, nu e totuna cu cel obținut industrial. Nu întotdeauna corespund caracteristicile, date fiind condițiile diferite de lucru. Le-am prețins șarja industrială zero. Le-am recomandat s-o execute în cadrul Centralei de medicamente care are instalații și experiență. (Oare nu se știa la I.C.S.M.C.F., că o asemenea instalație nu detine încă nici o întreprindere a respectivei centrale?! — n.a.) Mă rog, au realizat-o tot dînsii. Din nefericire, produsul n-a mai corespuns. Le-am cerut alte probe și n-am mai primit nimic. Totul s-a aprofundat în tăcere. Surprinderea noastră a fost mare, deoarece produsul era promițător. Determinările noastre au arătat că nu e prea mult stabil în timp, noi cerem ca termen de valabilitate al unui medicament între 2 și 3 ani, dar pentru unele acceptăm și 1 an. Părerea mea personală este să persevereze, sînt la un pas de realizare finală.

Care depinde și de dumneavoastră, de specialiștii pe care îi coordonați, tovarășe director. În realitate, cine are dreptate și cine a aprofundat Oftacolul în dosare uitate, acoperit de cortina opacă a inerției? Cel ce l-au creat printr-o muncă asiduă n-au renunțat, nu pot renunța la munca lor de ani. Ei confirmă, tot cu determinări de laborator, că produsul poate rezista în timp și peste 3 ani, confirmă cu adrese nu prea îndepărtate datate că vor să-și valorifice invenția. Își angajează toată responsabilitatea, afirmînd aceste stări de lucruri. Prin urmare, e necesar un punct de vedere mai obiectiv, o evaluare critică și mai ales autocritică a activității — uneori prea îndelungă, prea contorsionată, teren prielnic inerției, husei de entuziasm — de avizare a medicamentelor de concepție proprie, mai ales cînd autorii lor sînt altundeva decît în institutul de profil. Pe lângă responsabilitatea de protecție a proprietății intelectuale, reducerea importurilor e o sarcină prioritară și în acest domeniu al medicamentului, nemaivorbind despre faptul că toate produsele pe bază de colagen sînt și o sursă potențială de export. Deci, mai multă audiență la noi, la creația originală!

CICI IORDACHE ■

Realitatea ilustrată



De curînd, colecția Muzeului Tehnicilor din Capitală s-a îmbogățit cu acest nou exponat. Este vorba de un „Încălzitor de apă solară”, realizat în țara noastră în 1953 de către inginerul bucureștean Iuliu Vrancea. Instalația a funcționat mai mulți ani la ferma I.T.B. de pe Șoseaua Colentina, alimentînd cu apă caldă dușurile instalațiilor sanitare.

Interesant de subliniat este faptul că invenția — premieră absolută la data respectivă — constituie pînă azi un procedeu original și eficient pentru captarea energiei solare.

Legea ne apără: s-o cunoaștem, s-o respectăm!

Pur și simplu despre iubire

Un bărbat și o femeie. Amindoi se numesc Mirică: Radu și Ana Mirică. Înainte de a fi Mirică, numele Anei a fost Birză. Ana s-a născut în Arpaș, lângă Făgăraș, când Radu avea 11 ani. Radu e ialomițean, din Perieți. Despre faptul simplu și natural al nașterii Anei, Radu n-avea nici o cunoștință. Va afla exact peste 18 ani. La 11 ani, băiatul era bolnăvicios și termina cu greu clasa a II-a. După încă un an de spitalizare, urma cursurile celei de-a treia clase primare. În ultima bancă, singur, compătimit de oamenii mari și disprețuit de copii. Dacă Ana ar fi fost atunci în Perieți, poate l-ar fi disprețuit și ea. Ana tocmai se mutase în Făgăraș, înfiată de sora mai mare a mamei, instărită, dar fără noroc la copii. Grăbită, mama adoptivă elabora un complex și empiric plan educativ. Ana învăța reverențele, câteva figuri de balet și două poezii. Cătrețera orașul împreună și tot împreună culuseră aplauzele familiilor prietene. La 10 ani, Ana era ideajuns de sclifosită și de claustrată în mediul ei ca să fie convinsă de manierele ei alese. Când află adevărul, fugi. Mai întâi în Arpaș, la primii părinți, apoi în Brașov, la o școală profesională. Purta copilăria ca pe o infirmitate.

Radu ajunsese un tractorist vinjos și amintirea bolilor era prea îndepărtată ca să se mai gândească la ce-a fost. Exuberant și explodând de vigoare recupera anii de singurătate cum se pricepea și cit îi permiteau puținele lui cunoștințe. Când se dezmetici, era tot singur, dar cu o ciudată și imprezvizibilă poftă de învățatură. Avea 25 de ani când reluă școala la „seral”. Deveni șofer și primi prima locuință din viața lui. Școala Anei se desființă, la Brașov, și fata se trezi, cu colegi și profesori, la Sibiu. Se ferea de colegi, prea vorbăreți ca să le incredințeze secretul infirmității ei.

Când s-au întâlnit, Radu era de trei zile în București, la examene, în vreme ce Ana abia sosise, repartizată la o fabrică textilă. S-au cunoscut la un stop. Au traversat strada împreună și nu s-au mai despărțit. Ana își corectase educația, citise mult. Prin ea, Radu își împlinea o nevoie nemărturisită de tandrețe, sficciune și delicatețe. Radu era grozolan și cuminte în același timp și ea întui prima năzuința lui către perfecțiune. Se dedică acestei desăvârșiri cu întreaga-i putere și nevoie de sacrificiu.

Pe prima lor fetiță o botezară Ana-Maria. A fost dorința lui și ea nu s-a opus. S-a opus mai târziu, cu din ce în ce mai multă tenacitate, încercărilor lui de a-și îmbrăca fiica în păpuși și de a-i „ua profesori de pian, de limbi străine și de balet. Ea ar fi vrut să-și înzestreze fata cu o educație simplă și practică.

O dezgusta aviditatea lui de bani. Bani subminau însăși concepția ei despre educație și ea traduse imprecisa amenințare în termeni concreți ai codului moral: este necinstit și nu e frumos! El o învinui pe ea că citește prea mult și muncește prea puțin; dacă ea ar munci mai mult el n-ar mai fi nevoit să alerge și după program. Acuzăția o înmărmuri. Strigă: „bădăranule!” În fața acestei imagini, pe care o crezuse stearsă pentru totdeauna din memoria soției lui, bărbatul gemu: sclifosita! Bastarda! O urî pentru trecutul ce-i dădea dreptul să-i strige în față: bădăranule! Își analiză vina: el muncește cit șapte, se sacrifică pentru educația copilului, pentru ea fiica lui să nu fie niciodată acuzată de lipsă de educație. Numai complexe și ifosele ei sint de vină. În fața intoleranței lui, Ana ar fi cedat în oricare altă direcție a vieții, mai puțin educația fiicei ei, pe care o dorea veselă, destină, jucăusă, într-un cuvânt copil, un copil neasuprit de pretenții de grandoare, cum fusese co-

pilăria ei. Îl urî pentru lipsa lui de tact, pentru neînțelegerea lui, pentru îngimfarea lui de semidoct, îl urî cu aceeași forță cu care în copilărie își urise mama vitregă. Disprețul ei readuse în discuție umiliința copilăriei lui. Înceca prin ură și dispreț să obțină ceea ce nu putuse obține cu argumente: înțelegerea. Palma porni fulgerător. În proces, el nu recunoscuse că o lovește: voia fata. Ca să obțină dreptul de a păstra fata ar fi fost în stare de orice. O pierdu totuși și a doua zi o răpi. Au urmat șantiere, identități false, și alte răpiri. Radu Mirică ne scrie: „Am apărut-o de maică-sa 16 ani. Dar ea (Ana-Maria, n.n.) moștenise caracterul sclifosit și fals al nevastă-mii și puțin timp după ce a împlinit 16 ani m-a părăsit: a fugit cu un profesor de educație fizică. Au vindut, sub semnătură falsă, casa părinților mei din Slobozia. I-am dat în judecată și am câștigat. Mi-au furat un carnet CEC și au dispărut iarăși. Vă rog să m-ajutați și să aduceți la ordine această fiică nerecunoscătoare.

Absurdul acestei povești de dragoste începută incintător rezultă din faptul că purtătorul părții principale de vină, Radu Mirică, are toate aparențele de partea lui: și-a depășit prin muncă propria condiție, se sacrifică pentru copil, vina de a coplesii fata cu atenții nu e condamabilă, opoziția Anei își are într-adevăr rădăcinile în copilăria ei, a fost jignit primul, a găsit forța de a renunța la tot, casă, oraș, situație, înfruntând chiar legea. Paralel cu legea juridică însă, R.M. a mai încălcat o lege: legea mare a bărbatilor: lupta, cucerirea. A acționat după legea mahalalei: dau și plec, iau și fug. N-a încercat să recucerească ce pierduse, să ocrotească, să apere singura împrejurare capabilă să-i salveze fiica: familia.

Tentația de a proiecta în afară vini ce se află în noi e o pornire pe cit de naturală, pe atit de primitivă. „Na, na, na, scaunule!” sau mai târziu. „Da, el de ce-a dat?” iau la maturitate,

grevate pe o fire egoistă, forme înșelătoare de filozofie de viață. Ilie Vușdea ocupă în Craiova un post de funcționar oarecum important. Și-a început studiile după ce avea două meserii de bază: strungar și electrician și după ce se asigurase și avea un copil, un băiat de doi ani. Ca secretar al organizației de tineret era în stare să pună în discuție pe oricine ar fi jignit o femeie: soția lui muncea pentru ea el să poată învăța. Obișnuia să spună: „Desfid pe oricine vede într-o femeie altceva decit o mamă”. Și-a anărat căminul împotriva tuturor tentațiilor oferite de post și de circumstanțele studenției. A terminat primul, cu diplomă de merit. A scris cărți de specialitate. I s-a părut că pe scara socială urcă mai încet decit ar fi meritat. „Fiindcă, se plingea el, sint singur. Din cauza nevastă-mii nu pot invita pe nimeni, nu pot accepta nici o invitație. În afară de bucătărie nu știe să lege două cuvinte”. Cu timpul, această explicație de circumstanță a început să ia forme grave: „Sigur că principalul vinovat sint eu. N-am ajutat-o în nici un fel. Dar ea s-a dovedit mai indolentă decit mă așteptam eu. În fond, fiecare răspunde de viața lui. Și chiar dacă n-ar fi așa, important este nu să găsim un vinovat, ci să rezolvăm o stare de fapt, indiferent de felul cum s-a ajuns la ea. Așa nu mai pot continua. Am o singură viață și nu sint încă un om sfârșit. Vreau să creez, vreau să lucrez, dar nu pot ca odată ajuns acasă să aud aceleași și aceleași văcăreli. Am și eu nervi, piele, miros, nu se mai poate. Ea nu face nimic ca să fie altceva și chiar dacă ar încerca n-ar reuși. Asta e viață! Nu eu sint pus să-i schimb legele sau duritatea”.

L-a înțeles o colegă de birou. Mult mai

tinăra decit el. Ea ne scrie: „Opt ani mi-am închis de bună voie viața. Am vrut să-l ajut fiindcă l-am crezut și, crezindu-l, l-am iubit. După birou m-ăzecam să-l aștept: obosit, transfigurat de vreo nouă idei. Era fericit și în fericirea lui găseam argumentele actului meu iresponsabil. Familia m-a părăsit, condamându-mă, atunci când a văzut că sint și rămân neinduplecată la toate avertismentele ei. De prieteni sau prietene nici nu putea fi vorba: s-ar fi supărat el. Se supăra dacă mergeam chiar și pină la colț, să cumpăr pine, iar între timp el venea și nu mă găsea acasă. Împreună nu puteam ieși nicăieri, ca să nu fim văzuți. Citeam numai ce scria el, îi copiam manuscrisele, sau citeam cărți care l-ar fi ajutat în munca lui. Opt ani de zile n-am ieșit la un film, n-am văzut o piesă de teatru și n-am discutat cu nimeni decit la birou, treburi profesionale.

Apoi s-a născut copilul. Băiatul lui din prima căsătorie se făcuse mare, n-ar fi fost o problemă divorțul. Cu primul lui băiat n-avusese când să stea, din cauza studiilor, și pe acesta, pe al doilea, îl iubea enorm. Atit de mare era disponibilitatea lui în afecțiune, încit n-am insistat cu căsătoria noastră. L-am lăsat să-și consume iubirea fără nici o ingerență de alt ordin. Dar un copil nu poate fi ascuns tot atit de ușor ca un adulter și situația mea în oraș a început să se înrăutățească. A revenit familia, cu și mai inverșunată insistențe. La început, el mi-a spus că n-are timp de formalități. L-am crezut. Când am forțat o explicație între noi, s-a supărat și citeva zile ne-a ocilit. Nu voiam să periclitez viitorul copilului și l-am rechemat. Așa a trecut un an. Termenul de recunoaștere a copilului s-a prescris. Eu m-am mutat la o altă instituție. Sedintele lui s-au înmulțit. Într-o seară a venit amei. A plins. Mi-a mărturisit că numai eu îl pot înțelege. Știe că n-are dreptul moral să-și părăsească prima soție. Se simte bătrîn. Ce-ar spune orașul dacă ar afla că tocmai el are un copil nelegitim? A doua zi, nu m-am dus la serviciu. A fost rindul meu să pling. Acum am terminat. Și vă întreb: ce să fac?”

Reprimându-și prima pornire de răzbunare, autoarea scrisorii s-a salvat fără să știe. Sentimentele s-au decantat între puțină dragoste și multă abjecție. E limpede: s-a înșelat. N-a fost înșelat. Un bărbat abject cu un copil, cu al doilea nu poate fi decit tot abject. Întrebarea e: are rost să lupte ca să obțină pentru fiul ei un tată abject? Pentru celelalte amănunte există legi.

Abia când fiica cea mare sositise: Mamă! Fi este rău! I-a abia atunci s-a hotărit să iasă din cameră. Putea să nască în citeva zile sau în citeva ore și nu voia să se mai supună sudălmilor lui. Zăcea cu capul pe masă, beat. Fetele au ieșit și ele. Și tot Rada, fiica cea mai mare, a observat că sub masă e o baltă de sînge. Împreună cu Ilinca și Maria l-au dezbrăcat, i-au spălat rana și, după ce i-au dat să mănince, l-au culcat. Băieții dormeau în altă cameră și n-auziseră nimic. A doua zi dimineață, tatăl l-a chemat pe cel mai mare dintre ei și i-a povestit cum fusese atacat în dreptul podului de doi bărbați, aceiași probabil de care tocmai se despărțise. Apoi a chemat-o pe Ilinca și a rugat-o să dea o fugă la pod, să caute baticul pe care el îl cumpărase pentru mama lor. Ilinca s-a întors cu baticul și cu vestea că podul e plin de urme de sînge. Apoi, când frațele lui care îl așteptase toată dimineața să treacă să-l ia, sosi pe la prînz, acestuia îi povesti o altă variantă, că trei oameni tăbăriseră asupra lui pe la spate, îl trîntiseră în dreptul podului, iar apoi, ca să nu tipe, îl loviseră cu capul de pod pină leșinase.

Ea născu în aceeași zi. Fetele alergară la medic, în comună. Mai multe vecine veniră s-o ajute. Era un eveniment obișnuit în casa ei și fiecare își cunoștea rostul. Băieții fuseseră izgoniți de-acasă. Rada și Ilinca aveau să alerge pină spre seară după medic. Maria se juca în camera ei. El nu veni s-o vadă și ea înțelese că de data aceasta e rău. Seara, după ce toți se linișțiseră, îl căutase ea, cum rutu, și-l găsi în hol, horcăind. Mai mult decit starea lui o îngrijorase întrebarea, semiconștientă. O întrebă dacă-l iubește sau dacă l-a iubit și atunci ea îi puse capul în poală și spuse că de-acum înainte au tot atitția băieți cit și fete, dar el nu tresări și nici nu zîmbi cum zîmbea când se jena să se arate prea fericit, ci spuse: „Ei or să-și dea seama că nu m-a bătut nimeni și că singur am căzut în groapa de la pod, dar tu, în fața copiilor, s-o sustii pe-a mea, că adică am fost bătut...” Plîngînd mai spuse: „Urit e să nu poți să-ți alezi moartea”. Și apoi muri.

O trimisese pe Rada la oraș, la procuratură, cu o plingere ticluită de ea anume împreună cu toate fetele și toti băieții. Nu dădea nume. Preciza atit: „trei sau patru vlăjgani l-au atacat pe la spate în vreme ce se întorcea de la niște examene din oraș”.

După procuratură și miliție, anunță rudele lui, mai întâi, apoi pe ale ei, prietenii și cunoscuții. Ea nu putea cobori, după efortul din seara precedentă, și la inmormintare nu participă.

Au venit apoi rudele lui și i-au luat tot din casă. Era invinuită de moartea lui (ea,

adică, ar fi plătit oamenii care-l atacaseră pe la spate. Argumentul era zdrobitor: nu participase la inmormintare deși i se oferise o șaretă.

Procurorul care o anunță că soțul ei murise din cauza unei lovituri datorată căderii și că la autopsie nu s-au remarcat urme de violență, fu de asemenea acuzat de a fi fost mituit de ea. Ca și la prima plingere, adună toți copiii și redactară împreună un memoriu către procuratura județului. Era o copie după prima plingere la care mai adăugă: „Consider că oamenii de la oraș, care au anchetat cazul, au dat dovadă de superficialitate”.

Rudele au dat-o în judecată, revendicînd casa.

Au venit alți procurori, de la județ, și apoi alții, de la București, chemați de rudele lui. Rezultatul a fost același ca și prima dată: nu există urme de violență. Au fost totuși anchetați mai mulți suspecți și ea tăgădui că aceștia ar fi avut vreun motiv de ranchiună împotriva soțului ei. Ura rudelor lui ajunsese la paroxism și ea le cedă casa de bunăvoie. Se mută provizoriu într-o casă a primăriei. Mai târziu, se mută la oraș și când un alt anchetator fu trimis la insistențele unei rude de la București și urma ca bărbatul ei să fie încă o dată dezgropat, ea se opuse și recunoscuse adevărul rugîndu-l pe anchetator ca nimeni să nu se mai atingă vreodată de amintirea soțului ei care murind tinăr și stupid avea cel puțin dreptul în ochii copiilor să-și aleagă singur moartea.

N-am urmărit și nu știu dacă Maria a câștigat recursul la Tribunalul județului Ilfov. Este aproape sigur, totuși, că la fel ca și Judecătoria orașului Buftea Tribunalul județean i-a dat dreptate:

„Am fost fericită fără s-o duc vreodată ușor. El pleca cu lunile pe șantier. Dar când se întorcea, organizam petreceri, la noi, la rude sau la prieteni. Când era acasă nu se organiza nici o petrecere în sat fără el, atit era de vesel și de frumos. Multe neveste și-ar fi părăsit de îndată bărbatul, numai la un semn al lui, el însă se făcea cu mine și de fiecare dată mi-aducea din ce găsea prin orașele pe unde umbla cite ceva, numai lucruri noi, de care era foarte mîndru. Îi plăcea jocul și-mi plăcea și mie dacă jucam cu el. Către orele din dimineață, când toată lumea ar pleca, dar nu s-ar duce acasă, el știa să reincepă jocul sau ne îmbolea către alte locuri. Ne prindeau diminețile pe cîmp și nouă ne plăcea un atit cîmpul, cit faptul că eram îmbrăcați de sârbătoare și nu ne mai păsa de haine.

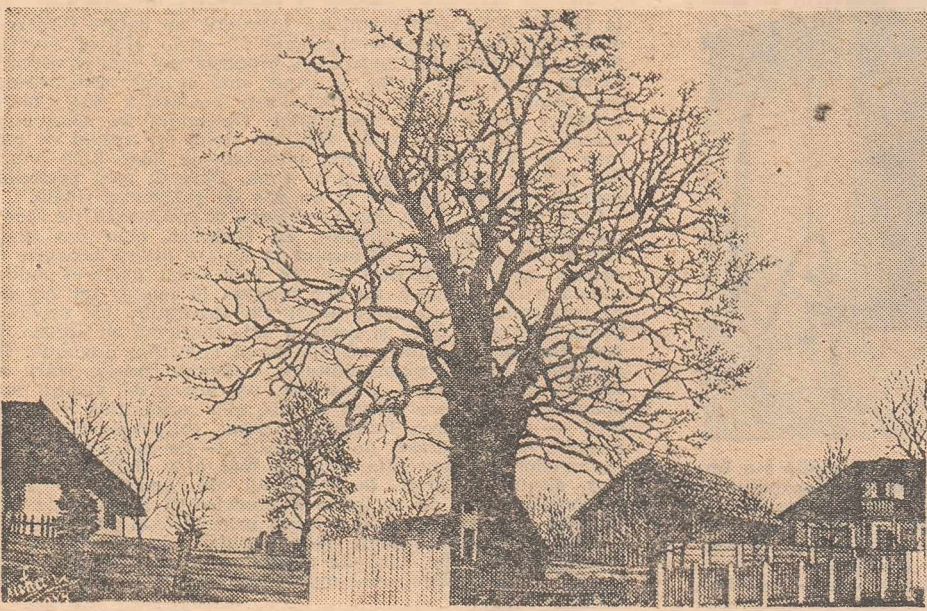
I-am făcut patru copii. După trei băieți a vrut și o fată și fiecare dintre ei mi-a murit de mai multe ori în brațe. Îmi plăcea să trăiesc dar pentru fiecare dintre ei mi-aș fi dat de mai multe ori viața numai ca să-i văd teferi. Cine nu cunoaște suferința copiilor, nu cunoaște nimic.

Într-o vară, cam pe vremea asta, după ce-a venit acasă nu s-a mai putut scula. Am dus copiii la mama și eu am început să umblu după doctori. Citi doctori, atitea boli, și pină la urmă l-am pus într-o căruță și l-am dus la „Fundeni”. Ne-a ajuns toamna, apoi și iarna, iar eu umblam de două ori pe săptămînă la București, numai ca să-l țin puțin de mînă și apoi să mă întorc la copii. Nu-mi mai venea nici o rochie, se lărgiseră toate dintr-o dată.

Un an întreg a bolit și către a doua toamnă am lăsat totul de paragină și am plecat împreună la Olănești. A fost frumos, dar nu mi-a tîhnit. L-am lăsat pe el acolo încă vreo săptămînă și m-am întors acasă. Împreună cu doi frați ai mei am pus casa pe picioare. Am reparat acoperișul, gardul, am schimbat ferestrele și am construit o bucătărie nouă, în curte. Am intrat în banii puși deoparte și am cumpărat rufărie nouă. L-am primit ca pe un războinic, de el abia se ținea pe picioare. Au trecut la rînd copiii și pină nu i-am făcut ca noi nu m-am lăsat, deși nici astăzi nu sint convinsă că am reparat în purtările lor tot ce era de reparat...

Toate astea n-au importantă decit pentru mine, desigur. Nici nu mi le mai poate da, nici nu mi le mai poate lua. Acum, când nu mai sint bună nici de muncă, nici de copii, vrea să ne despărțim. Vrea să-și refacă viața cu una mai tinăra. Eu una nu mai am ce-i da. I-am dat tot și nu accept divorțul. Nu fiindcă pretind recunoștință. Recunoștință îmi dătoarează copiii mei. Dar nu vreau să locuiesc la nici unul din ei. Vreau să am viața mea. Și eu vreau să am viața mea. N-am pensie. Nu pot munci. El e dator să-mi asigure puținul necesar ca să am și eu viața mea. După o viață de dragoste, de muncă, de obidă și deopotrivă de fericire vreau să rămîn demnă. Pensia e numai a lui? Fără munca mea, de-acasă, ar mai avea acum unde cere să-și refacă viața cu una mai tinăra? Nu-mi pare rău decit că nu vrea să îmbătrînească frumos. Minte. Cineva i-a spus, vreun avocat, să declare că cere divorțul pentru că eu vreau să vind casa și să-l las pe drumuri. Casa mea, în care am crescut copiii, l-am iubit pe el, am deschis ochii și în care vreau să-i și închid, s-o vind ca să-l las pe el pe drumuri? Astel vrea să-și refacă viața? Mîntînd? Asta e viață ce vrea el să refacă? Așa se poate refaca o viață care nu cere în nici un fel să fie refăcută. Avea dreptul să-și refacă viața numai cînd și eu eram în măsură s-o fac. Răspunsul meu este: NU! Acum e tîrziu.

NICOLAE CRISTACHE ■



DUMITRU CIUHAN : Stejarul din Cajvana

Bătălia recoltei se dă pe câmp. Forțele satului să fie toate la câmp!

Am început raidul de față ieri, miercuri, o zi ca o dezmiardare de vînt, prin cîteva ferme și brigăzi legumicole din jurul Bucureștiului. Ploile din ultimul timp au îngreunat mult recoltatul legumelor, fapt simțit și pe piețele municipiului, și e firesc ca acum să se mobilizeze toate forțele umane și mecanice, toate mijloacele de transport, pentru ca producțiile de legume să fie recoltate înainte de a se deprecia, să ajungă proaspete în camerele gospodinelor. Un prim popas deci la Brigada a treia legumicolă, din cadrul Cooperativei agricole de producție Dobroești. Stăm de vorbă cu Gheorghe Neagoe, grădinar de vreo 30 de ani, șeful brigăzii. Au aici vreo 22 hectare de grădină, din care 11,5 hectare sînt cu roșii. Pînă acum, aflăm, s-au recoltat 66 tone, iar astăzi se speră la vreo 3 tone. Sînt prezenți la lucru 31 de oameni, cam puțini, așa cum recunoaște și Gheorghe Neagoe, dar nici producțiile de roșii nu sînt prea bune: „Au fost mănate, zice șeful brigăzii, și s-au uscat“. Recoltatul nu începuse încă, pentru că se aștepta să se ridice roua, ce-i drept cam groasă, și recoltate cu rouă sau pe rouă, susțin oamenii, roșiile ar ajunge în piață murdare. Noi credem însă că organizați mai bine, cu atenție și cu mai mult efort, efort care se cere acum de la toți oamenii cîmpului, mai ales de la cei din fermele legumicole, tomatele, celelalte legume se pot recolta. Tot aici, la brigada a treia Dobroești, au mai fost recoltate 91 tone de varză, 27 tone de ceapă, spanac peste 13 300 kilograme și verdețuri. Dintre cooperatori care vin la lucru și care depun eforturi deosebite se evidențiază, după cum ne asigură brigadierul Gheorghe Neagoe, Ioana Guță, Floarea Tudor, Paraschiva Filip, Petra Bălan, Petre Mugurel, Vasile Kesaru. Asemenea acestora am dori să fie cît mai mulți.

C.A.P. Dudești are patru sectoare legumicole, dar s-a împimplat astfel încît noi să nimerim tot la sectorul trei. Vasile Balaure este ajutor de brigadier, face grădiniere de cînd a intrat în cooperativă, zice, au fost ani buni, mai puțin buni, dar anul ăsta nu e mulțumit deloc. De ce? Producția de legume, în special cea de tomate, este mică: „Vreo două hectare au fost stricate, mănate, și acum nu prea avem ce culege. Ar trebui să ducem pe piață cîte o mie, două de kilograme pe zi și noi dacă scoatem 500-600 de kilograme la două-trei zile“.

— Cîți oameni aveți la recoltat astăzi? întreb.

— Azi nu recoltăm; am recoltat ieri 500 kilograme de roșii, vinețe cîteva sute, varză vreo 800, verdețuri.

La lucru sînt însă 15 oameni, foarte puțini deci, și nu sînt nici speranțe că



mîine vor veni la muncă mai mulți: „Zilierii, mărturisesc nea Vasile Balaure, nu prea vin la lucru. au și ei „global“ în satele lor. Zilierii nu vin la lucru, iar noi cu toții sîntem aici doar trei cooperatori. Noroc că ne mai vin în ajutor 5-6 pensionari“.

Situația, aflăm, este cam aceeași și la celelalte sectoare. Legumele, de bine de rău, sînt semănate, plantate, dar nu sînt îngrijite, din lipsă de forță de muncă, iar acum, la recoltat, se văd consecințele.

Mai mobilizați ni s-au părut oamenii la C.A.P. Virteju, unde circa 250 de persoane între care 100 erau angajate din afară, organizați în patru echipe, ieșiseră la recoltatul legumelor: tomate, ceapă, varză albă și varză roșie, verdețuri.

— Recoltăm zilnic, ne spune șeful fermei legumicole, inginerul Nicolae Avramescu, circa două vagoane de legume, pe care le expediem urgent pe piețele Sectorului 5, la I.L.F. și pe platforma de la Măgurele. Timpul nefavorabil ne-a ținut mult pe loc, așa că în următoarele zile va trebui să intensificăm recoltatul, să le adunăm repede de pe câmp, pentru că altfel legumele se strică, vor apărea alte urgențe, se pot suprapune lucrările și atunci nu mai poate fi vorba de organizare.

Recomandările inginerului Nicolae Avramescu sînt bune nu numai pentru oamenii din ferma pe care o conduce,

le-am expus în finalul acestui raid tocmai pentru a fi preluate și de ceilalți care se fac roată în jurul focului și așteaptă prea mult să treacă roua, de cei care uită să vină și să culegă în timp optim ceea ce au semănat.

N. GRIGORE MĂRĂȘANU ■

Legumicultorii ilfoveni sînt angajați în aceste zile într-un mare efort de recuperare a restanțelor la recoltatul și livrarea legumelor în Capitală și pe piețele județului, precum și la fabricile de conserve. Sînt cu atît mai importante acțiunile de intensificare a recoltatului cu cît legumele ocupă în Ilfov o suprafață de peste 15 000 de hectare. Dacă, pînă la 26 august, ca urmare a ploilor care au căzut în aproape întreg județul, unitățile agricole din Ilfov au rămas datorate piețelor Capitalei cantități importante de legume, datorită mobilizării tuturor forțelor de la sate, îndeosebi la recoltat în grădini, în zilele de 27 și 28 august s-au înregistrat depășiri de grafice însumind aproape 140 de tone. Livrările suplimentare sînt concretizate în varză, ardei, ceapă și alte produse.

Ca urmare a aplicării măsurilor stabilite de Comandamentul județean de coordonare a lucrărilor agricole, în toate consiliile unice agroindustriale din ba-

zinele legumicole ale județului se remarcă o bună organizare a muncii și o intensificare a recoltatului și livrărilor. Cîteva exemple: din primele ore ale dimineții în fermele legumicole din consiliul unic agroindustrial Izvoarele — Chiriacu, Izvoarele, Valea Bujorului — peste 1 000 de cooperatori și elevi lucrează la recoltatul și sortatul roșiilor. La fel se procedează și în consiliile unice Oltenița, Giurgiu, Ulmeni, Hagiești și altele. La acest din urmă consiliu — după cum ne relatează tovarășul Gheorghe Deca, secretar adjunct în comuna Drăgoești, cooperatorii din satele Măriuța, Belciugatele, Sinești recoltează roșii, castraveți și varză pe care le transportă cu camioanele proprii. O puternică desfășurare de forțe am întîlnit și la cooperativa agricolă de producție din comuna Ulmeni, una din unitățile mari producătoare de legume: 300 de cooperatori în frunte cu președintele cooperativei, Marin Lișcan, și inginerul șef Dumitru Tone, recoltează și trimit zilnic la Fabrica de conserve „Valea Roșie“ și la C.L.F. Oltenița 4 vagoane de roșii, 3 vagoane de ardei gras, 1 vagon de vinețe, 8 vagoane de cartofi, 2 vagoane de pepeni și alte legume.

Asigurarea materiei prime la întreaga capacitate a fabricilor de conserve este o altă preocupare a organelor agricole județene. Printre măsurile luate recent putem cita faptul că au fost organizate coloane compacte de autocamioane ale I.T.A. Ilfov care au fost instalate în incintele fabricilor și sînt dirijate de acolo la încărcat în unități. În acest fel cresc operativitatea la preluare și numărul transporturilor efectuate zilnic cu aceleași mijloace.

Aflăm că fermele de legume ale cooperativei agricole care livrează tomate pentru industrializare au fost dotate recent cu un număr mai mare de containere și tractoare hidraulice de ridicat. În plus au fost redistribuite mijloacele de transport și s-au repartizat cu prioritate pentru legume noi capacități însumind 600 de tone la Oltenița și Giurgiu.

Trebuie arătat însă că pe traseul grădină-piețe fluxul lucrărilor nu se desfășoară peste tot corespunzător. E vorba de nerespectarea programelor de asigurare cu mijloace de transport. Mai simplu spus cantitățile de legume pregătite zilnic pentru livrare nu concordă cu capacitățile de transport puse la dispoziție de beneficiari. Sînt practici care din păcate se mențin de mai mulți ani. Așa s-a ajuns ca în numeroase unități agricole să fie depozitate cantități mari de legume recoltate. Numai la 28 august unitățile de transport din Capitală au rămas datoare cu 180 de camioane, iar cele ale I.T.A. Ilfov cu 31 de camioane.

DUMITRU VAIDA ■

Aflăm, grație unui prospect tipărit pe hîrtie velină și în condiții grafice acceptabile, că întreprinderea de frigider Găiești produce convertoare termosolare „Arctic“.

Convertorul solar, spune prospectul, are rolul de a capta radiația solară și a o transforma în energie calorică sub formă de apă caldă în vederea utilizării imediate sau a acumulării energiei termice în rezervoare de stocare.

Mai aflăm, prin intermediul aceluiași prospect, că panoul în discuție reprezintă rezultatul unor îndelungate cercetări efectuate de un colectiv al INCREST-ului, colectiv care la ora actuală își desfășoară activitatea sub egida ICSITEEMR, adică Institutul de cercetări științifice și inginerie tehnologică pentru echipament energetic și mașini de ridicat.

Am fi putut trece peste acest aspect al transferării colectivului de la INCREST la ICSITEEMR, dar amănuntul în sine a provocat un neajuns asupra căruia vom insista ceva mai tîrziu.

Deocamdată, avîndu-i ca interlocutori pe inginerii cercetători Olga Biță și Theodor Ionașek, doi dintre membrii colectivului care se mai numește și Laboratorul solar, aveam să notăm mai întîi și-ntîi numele tuturor celorlalți cercetători care au creat, la capătul unor cercetări începute încă de-acum trei ani, convertorul termosolar: inginerii Mariana Șerban, Mihai Ripeanu, Domide Stănoiu, Mihai Staicovici, Teodor Cerkez, Florin Stăncescu, acestora alăturîndu-li se fizicianul Andrei Ionescu și inginerul proiectant Gheorghe Gilmeanu, la ora actuală cercetător într-un alt institut.

„Primul prototip, avea să ne declare inginerul Theodor Ionașek, realizat acum trei ani, se amortiza, prin economia de

combustibil pe care o asigură, în 70—80 de ani. Bincîntele că rezultatul nu ne-a mulțumit. La ora actuală am proiectat și produs un prototip care se amortizează în numai 10—12 ani. Un alt amănunt ar fi acela că întreaga energie electrică întrebunțată pentru producerea diverselor materiale din care se compune convertorul termosolar se recuperează în numai 2 ani de funcționare.

măsură să notăm că la nivelul conducerii CNST-ului s-au făcut demersurile necesare pentru ca întreprinderea de frigider să intre cît mai curînd în posesia unei repartiții care să asigure fabricarea a 4000 metri pătrați de convertoare termosolare.

Vom semna, fără doar și poate, la timpul potrivit și cu entuziasmul cuvenit, fabricarea la Găiești a primului pa-

Prototipul e bun, prospectul e și mai bun, dar produsul lipsește

Aceste performanțe pot fi îmbunătățite în continuare, dar ele ne-au permis încă de pe acum să-l propunem producției de serie ca pe un bun de larg consum.“

Producția de serie urma să o preia în acest an întreprinderea de frigider din Găiești care mai întîi și-ntîi a pus pe picioare o linie tehnologică specifică, apoi a tipărit prospectul din care am reprodus la începutul reportajului. Urma ca întreprinderea de prelucrare a aluminiului din Slatina să livreze o cantitate de 20 tone de aluminiu în profile, cantitate pentru care INCREST-ul obținuse repartiție ministerială. Intrucît Laboratorul solar a fost transferat la ICSITEEMR, cele 20 de tone de aluminiu în profile specifice n-au fost livrate întreprinderii de frigider din Găiești nici pînă la ora actuală. Sîntem totuși în

nou de convertor termosolar, dar pînă atunci să transcriem cîteva din calitățile acestui produs: un singur panou asigură încălzirea pînă la 45—60 de grade a 50—100 litri de apă pe zi. Se realizează astfel, conform calculelor efectuate de cercetători, o economie anuală de 75 kilograme combustibil convențional pe an pe 1 metru pătrat de panou. Alte avantaje ale acestui convertor în stare să încălzească apa menajeră folosită de o gospodărie de-a lungul a 6—7 luni pe an: poate fi montat la sol, în curtea gospodăriei, sau pe acoperișul casei, convertorul cîntărind doar 50 de kilograme. Mai mult decît atît, dată fiind concepția în care a fost executat, convertorul poate fi inclus în acoperiș, ca parte componentă a acestuia. Durata de funcționare atinge cel puțin 20 de

ani, singura problemă fiind cea a reconstrucției din 5 în 5 ani a stratului de vopsea absorbantă. Să mai notăm că panourile se comportă ireproșabil la intemperii și șocuri mecanice (ploi torențiale, furtuni, grindină), capacul carcasei fiind confecționat din geam securizat perfect etans.

„Calitățile convertorului termosolar „Arctic“, avea să ne declare inginerul Olga Biță, au fost testate grație celor 300 de panouri executate anul trecut în cadrul atelierului nostru de microproducție, panouri care au fost montate în acoperișul unei hale a Combinatului de prelucrare industrială a lemnului de la Pitești, sau la ferma zootehnică de la Săftica, unde au dat rezultatele scontate. Am mai montat în aceeași perioadă o casă de odihnă prevăzută cu panouri solare, lângă Otopeni, la CEPECA, și o casă experimentală în stațiunea Neptun. În afara acestor lucrări deja efectuate, avem cîteva contracte ferme pentru un sat de vacanță în Delta Dunării. Necessarul de panouri ar fi trebuit să-l asigure producția din acest an a întreprinderii de frigider din Găiești, dar la Găiești nu s-a confecționat deocamdată nici măcar un metru pătrat de convertor termosolar. Dar marele beneficiar poate fi, după părerea noastră, gospodăria individuală. În acest sens întreprinderea de frigider a elaborat un amănunțit prospect care, sperăm noi, va interesa publicul larg din toate punctele de vedere“.

Da, recunoaștem noi, la rîndul nostru, prospectul e bun, e încurajator, conține o sumedenie de date pe care le-am și inclus în articolul de față. Singura problemă oarecum mai dificilă ar fi cea a convertorului care deocamdată nu se fabrică.

N. VICTOR ■

ANUL 35 AL LIB

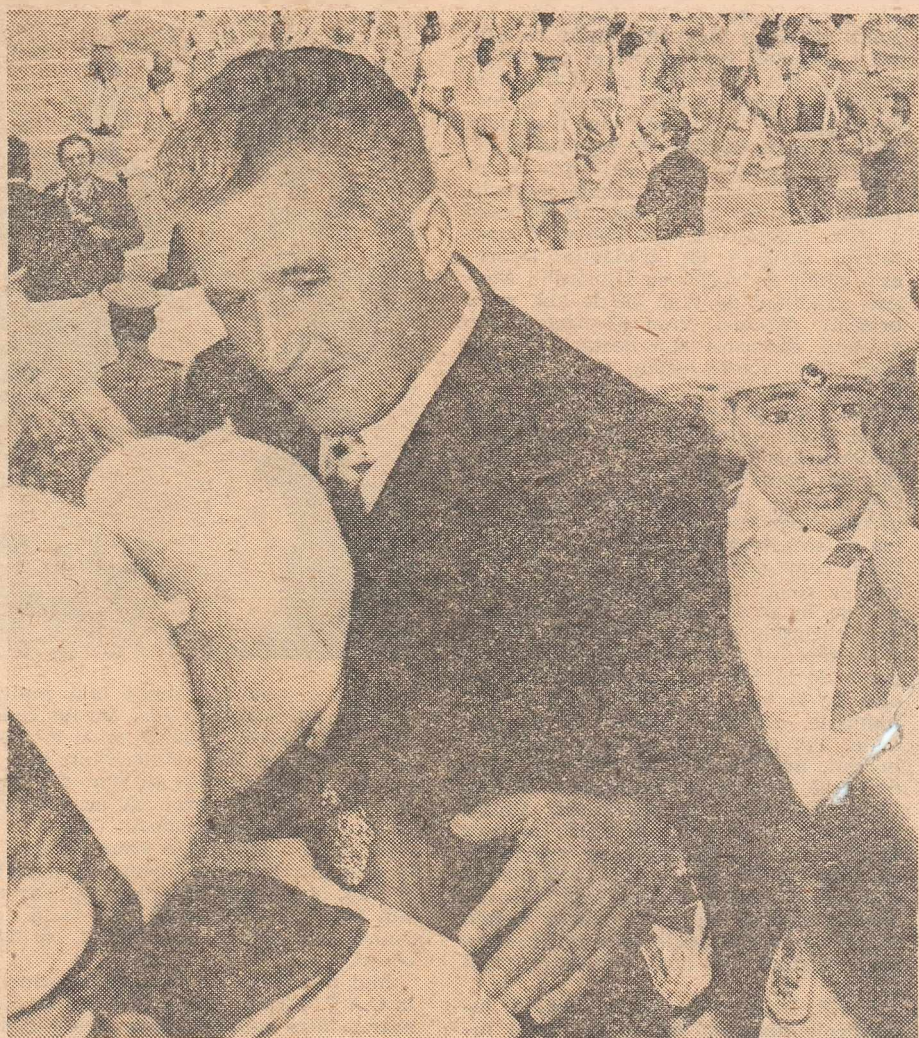
Sărbătoarea națională a poporului român, cea de-a treizeci și cincea aniversare a revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă, s-a desfășurat sub semnul unității de nezdruccinat în jurul partidului, al secretarului său general, președintele republicii, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Expresie fidelă a acestei stări de spirit, cuvântarea rostită de către tovarășul Nicolae Ceaușescu la adunarea festivă care a avut loc în după-amiaza zilei de miercuri, 22 august, în Capitală, constituie un document de o însemnătate politică excepțională, deopotrivă evocator și prospectiv, de o ținută principială desăvârșită, de aleasă elevație patriotică, îndreptar prețios în justa înțelegere a unui moment crucial pentru destinele poporului nostru și, în același timp, sugestivă, mobilizatoare rememorare a obiectivelor economice și sociale pe care le avem de îndeplinit pe termen lung și în viitorul foarte apropiat.

Prin felul în care a fost pregătită, prin felul în care s-a desfășurat, marea epopee a insurecției de acum trei decenii și jumătate a fost rezultatul voinței întregului popor, al acțiunii revoluționare a eroicele noastre clase muncitoare, al unirii într-un front larg a tuturor forțelor antifasciste, democratice, patriotice. Și este această unitate, în perspectiva înțelegerii evenimentelor istoriei, opera Partidului Comunist Român! Ca rezultat al muncii neobosite și clarvăzătoare a comuniștilor români, această unitate a inaugurat, prin actul istoric din august 1944, o etapă nouă în istoria noastră, a deschis calea împlinirii idealurilor și năzuințelor de dreptate și libertate ale poporului român, a cuceririi depline a independenței și suveranității naționale, a afirmării României ca națiune liberă și demnă în rândul națiunilor lumii. În cei 35 de ani care au trecut de la începerea revoluției de eliberare socială și națională, în societatea noastră s-au realizat, de asemenea, prin unirea celor mai buni fii ai patriei în jurul partidului, uriașe transformări revoluționare, economice și sociale, care au schimbat din temelii înfașșurarea țării, modul de viață al întregului nostru popor.

După cum arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu, România a parcurs în acești ani mai multe perioade istorice: îndeplinirea revoluției democratice și a revoluției socialiste, construcția bazelor socialismului și consolidarea noii orânduirii sociale în țara noastră, trecerea la îndeplinirea mărețului Program de edificare a societății socialiste multilaterale dezvoltate și înaintare a țării spre comunism. Prin realizările obținute în crearea și dezvoltarea bazei tehnico-materiale a socialismului, România s-a transformat, într-o perioadă istorică scurtă, dintr-o țară cu un pronunțat caracter agrar, cu o industrie slab dezvoltată și o agricultură înapoiată, într-un stat industrial-agrar cu o industrie modernă în continuă dezvoltare și cu o agricultură socialistă în plin proces

de modernizare, cu un nivel de civilizație materială și spirituală tot mai ridicat. O cucerire istorică a partidului și statului nostru în acest răstimp o constituie rezolvarea în spiritul principiilor socialismului a problemei naționale, asigurarea deplinei egalități în drepturi a tuturor cetățenilor patriei, fără deosebire de naționalitate, posibilități egale de afirmare în viața politică, socială și culturală a tuturor fiilor țării. Rod al politicii partidului, s-au întărit continuu unitatea și frăția dintre oamenii muncii români, maghiari, germani și de alte naționalități, în munca și lupta comună pentru progresul și înflorirea continuă a patriei socialiste, pentru făurirea propriului lor viitor de bunăstare și fericire. „**Întărirea tot mai puternică a unității și coeziunii întregului nostru popor constituie o uriașă forță motrice în construcția socialismului și comunismului pe pământul României**”, arăta în cuvântarea sa tovarășul Nicolae Ceaușescu.

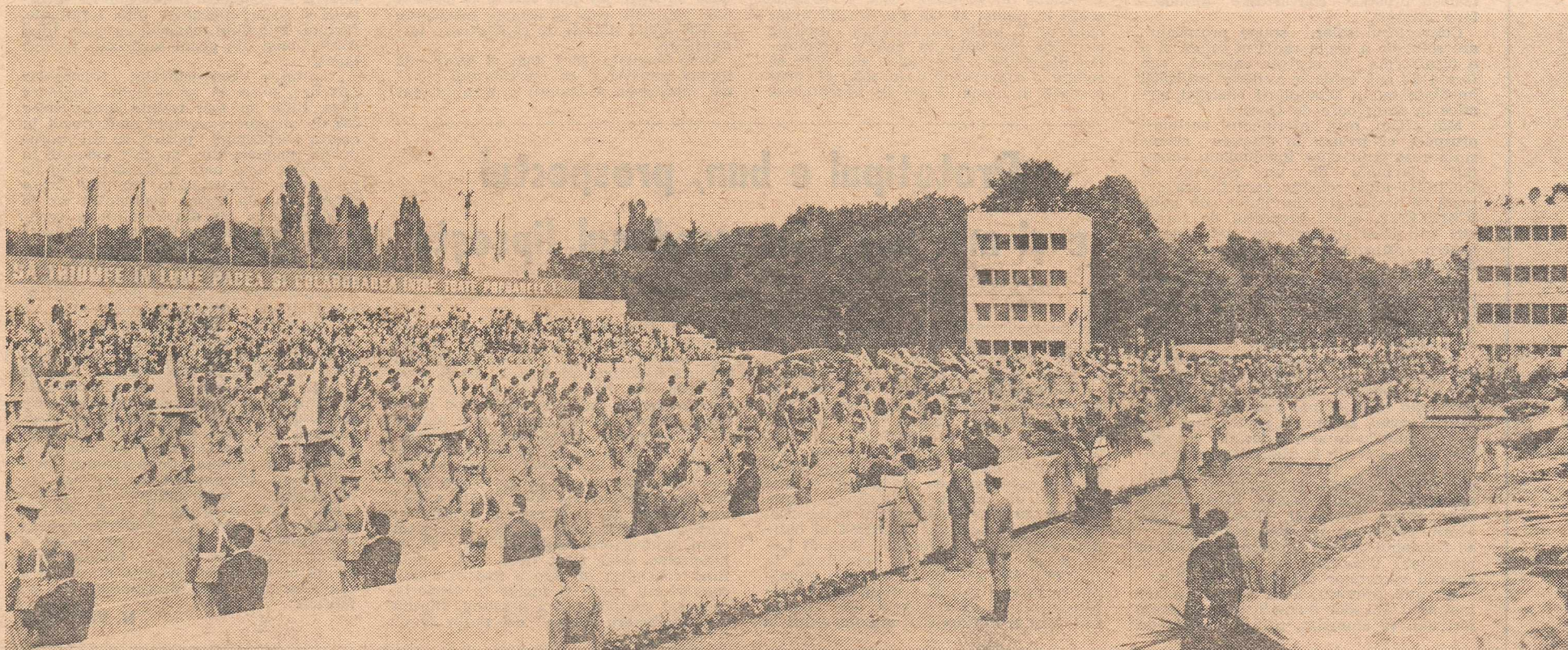
Grandioasa paradă militară și impunătoarea demonstrație a oamenilor muncii ce s-au desfășurat în dimineața zilei de 23 August, în Capitală, în Piața Aviaților, într-o atmosferă de puternic entuziasm, de nemărginită bucurie, specifică marilor noastre sărbători, au constituit o imagine vie a acestei unități. Drapelele militarilor noștri, ale elevilor școlii de ofițeri activi „Nicolae Bălcescu”, infanteriștilor, vânătorilor de munte, grănicerilor, marinarilor, aceste drapele purtând în falduri ordinele republicii, distincții acordate chiar în ajunul marii sărbători, fluturau deasupra coloanelor reamintind simbolic stindardele sub care au luptat contingentele înaintate în bătăliile pentru libertatea și independența patriei. Un torent de forță și oțel, sugerând noile dimensiuni ale înzestrării brațului înarmat al poporului, au format trupele mecanizate, parașutiștii, artileriștii, tanchiștii și rachetiștii — dotați cu mijloace moderne de apărare, rod al industriei noastre naționale, concepute de cercetători și ingineri români și realizate de harnica noastră clasă muncitoare. Trup din trupul poporului, suflet din sufletul lui, moștenitoare ale glorioaselor tradiții de sub drapel, purtând în inimi ca pe o neprețuită comoară pildele înaintașilor, forțele armate educate de partid au dat expresie, prin raportul prezentat comandantului suprem, tovarășul Nicolae Ceaușescu, hotărârii de a nu precupeți nici un efort în slujirea cu credință și devotament a libertății, independenței și suveranității noastre naționale. La rândul lor, gărzile patriotice, moștenitoare de spirit și de voință ale eroicelor detașamente de oameni ai muncii care, în august 1944, la chemarea partidului, s-au ridicat la lupta de eliberare alături de unitățile armate, au purtat deasupra lor drapelele distinse cu ordine ale Republicii Socialiste România. Formațiunile de apărare civilă și de Cruce Roșie au urmat puternicelor detașamente muncitorești, toți laolaltă, militari, civili în uniforme, dând mărturie modului în care a prins viață concepția



partidului nostru care statuează apărarea patriei drept cauză și operă a întregului popor.

Reafirmarea voinței de a păși mereu înainte pe calea deschisă de partid, de a întâmpina cu realizări și mai însemnate Congresul al XII-lea, a răsunat ca actul de conștiință patriotică și revoluționară al milioanele de oameni ai muncii de la orașe și sate pe care democrația socialistă, consecvent materializată în toate verigile vieții noastre politice, economice, spirituale, i-a ridicat la rangul de participanți activi la întreaga viață socială, la conducerea treburilor obștei, la elaborarea și îndeplinirea planurilor de largă perspectivă menite să aducă mereu mai aproape viitorul comunist al patriei. S-a conturat astfel mai limpede, mai pregnant, realitatea unei țări în care partidul comunistilor a știut să înalțe munca omului și omul muncii — creația și creatorul de bunuri materiale și spirituale — la orizontul mărețelor împliniri socialiste. „Di-

menșiunile acestor mari schimbări — arăta în cuvântarea sa tovarășul Nicolae Ceaușescu — sint oglindite de faptul că industria țării dă în prezent o producție de circa 42 de ori mai mare decât în trecut, devenind ramura conducătoare a economiei cu ponderea principală în crearea venitului național. Este semnificativ, de asemenea, că producția agriculturii — ramură de bază a economiei noastre naționale — a crescut de aproape trei ori și jumătate, asigurând atât aprovizionarea în bune condiții a populației, cit și satisfacerea cerințelor, în continuă creștere, ale economiei naționale. Politica de repartizare a venitului național a făcut ca în decursul ultimelor cincinale economia țării noastre să se dezvolte într-un ritm mediu anual de circa 12 la sută — unul din cele mai înalte ritmuri înregistrate pe plan mondial în perioada de după război. Numai în ultimii opt ani au fost puse în funcțiune 3800 mari capacități de producție, din care peste 3200 în industrie.



a sărbătorit

RTĂȚII



...cii de repartizare echitabilă
...producție pe teritoriu, s-au
...pași înainte în lichidarea
...urmă pe plan economic și
...zone ale țării, s-a asigurat
...monioasă, în ritm rapid, a
...or".
...ia nouă, înfățișarea nouă,
...tă a țării!
...monstrat — sublinia în con-
...șul Nicolae Ceaușescu —
...ostru — nu cunoaște alte țe-
...decât libertatea, prosperita-
...a poporului, că politica sa
...e deplin intereselor și aspira-
...ale întregii noastre națiuni
...această perioadă hotărâtoare
...le României, Partidul Comu-
...fost tot timpul la înălțimea
...istorice, a exercitat cu suc-
...orță politică conducătoare a
...ați, unind toate forțele țării
...unică, accelerind progresul

material și spiritual, făurirea vieții demne
și prospere pentru toți cei ce muncesc,
afirmarea liberă și independentă a Româ-
niei socialiste". A stat astfel înscrisă pe
frontispiciul aniversării a 35 de ani de la
insurecția din August 1944, voința unani-
mă, unitatea indestructibilă a celor ce
înaltă cu brațele și mințile lor mărețul
edificiu al noii orânduiri — români, ma-
ghiori, germani și de alte naționalități —
în jurul partidului nostru, partidul arhi-
tect al acestei epoci de cîștării fără pre-
cedent, în jurul secretarului său general,
tovarășul Nicolae Ceaușescu. Țara cu oa-
menii ei, toți ca unul, uniți prin voința
de-a înfăptui un ideal comun: idealul co-
munist înscris în Programul partidului, în-
făptuirea sa pe pămîntul patriei, pămî-
ntul omeniei și al demnității — Româ-
nia socialistă.

DUMITRU CONSTANTINESCU



Cu gândul la anii de neuitat când echipa noastră de fotbal — Petrolul Ploiești — cucerea titlul de campion (1958, 1959, 1960) sau „Cupa României” (1963), aș dori ca acum, la începutul unui nou sezon fotbalistic, să dau glas speranțelor nutrite de atâția locuitori ai Ploieștilor și chiar ai județului Prahova. Avem o conducere tehnică bună, avem jucători talentați, de bunăvoință să nu mai vorbim. Poate că în sfârșit lunga eclipsă a echipei Petrolul va lua sfârșit, reintrând în prima divizie a campionatului național. (Virgil Chiosa, strungar)

Împreună cu copiii, ne-am hotărât anul trecut să ne facem o casă cu 4 apartamente în comuna Tismana, ne scrie tovarășul Tudor Nicolae. Cooperativa Constructorilor din Tg. Jiu ne-a cerut avans 30 la sută, am achitat până acum 34.300 lei și deocamdată ne-am ales cu niște ziduri neterminate și pe cale de a se ruina.

Comitetul municipal Drobeta-Turnu Severin al P.C.R. Intrucit pentru familia sa de 5 persoane, locuința deținută anterior era necorespunzătoare, i s-a repartizat tovarășei Traianovici Sanda un apartament de 3 camere în blocul M-1 din cartierul Crihalna.

Mă numesc Dumitru Androne, locuiesc în Ploiești și lucrez la C. P. Brazi. Deoarece i s-a corodat rama de sus și capacul, mașina mea de spălat Alba-Lux 9 a devenit inutilizabilă, deși în rest este în stare perfectă. Producătorul, I. M. Cugir, mi-a răspuns că nu-mi poate livra mie, ca persoană particulară, piesele de schimb, dar să cer aceasta prin U.J.C.M. Prahova sau I.C.R.M. Așa am făcut și, ca urmare, I.C.R.M. Ploiești a trimis în 16 februarie la Cugir adresa D/167. Apoi, nimic!

Inviorind decorul, iarba crește indeosebi prin șanțurile care flanchează drumurile comunei noastre. Iarba asta încetinescă curgerea apelor, fixează taluzurile și conservă gabaritul șanțurilor. Dar, iată, vin zilele festive și cantonierul „mobilizează” oamenii pentru a face curățenie mare pe ulițe, printre altele, aceasta însemnând și „omorirea ierburii cu sapa” prin șanțuri și pe lângă marginea trotuarelor, către garduri. Rămâne pământul dezgolit, noroi și praf, aspectul este dezolant. Taluzurile se rup, șanțurile se largesc, apa pătrunde sub trotuare. Cui folosește?! (Emil Gavrilu, comuna Breasta, Dolj).

Consiliul popular al orașului Săcele. Din discuțiile purtate cu Farkas Mihai, coproprietar, și cu alți vecini, reiese că, de fapt, petenta Farkas Iren nu a plătit consumul de curent electric de mai bine de un an. Totuși, curentul nu i-a fost tăiat, așa cum menționează ea în scrisoarea adresată redacției. Pentru a se evita neînțelegerile, secția Săcele a I.R.E. Brașov a hotărât montarea unui contor separat.

După ce v-am trimis o sesizare privind abuzul comis împotriva mea la serviciul personal al I.U.P.S. „9 Mai” Lugoj, ne scrie Liviu Dejica, am auzit că ar fi venit aici un redactor de la „Flacăra” care a discutat cu conducerea întreprinderii și a verificat situația. Eu însă nu am primit nici un răspuns la sesizare. (N. R. — Scrisoarea tovarășului Dejica a fost trimisă spre cercetare și rezolvare la Consiliul popular orașenesc Lugoj, în atenția tovarășului primvicepreședinte, dar deși de atunci au trecut mai bine de 2 luni încă nu s-a primit nici un răspuns.)

În comuna noastră, ne scrie Constantin Vornicu din Basarabi, județul Dolj, prestările de servicii pentru populație au mari lacune. Rugăm redacția să atragă atenția U.J.C.C. asupra acestor lipsuri.

Procuratura județului Brăila. Verificând sesizarea apărută în nr. 24 al revistei, rezultă că Tăbăcaru Nicolae a trăit în

concubinaj cu Dragu Vasilica până în 1977, când aceasta a decedat. Unul dintre copii este în îngrijirea unei mătuși, altul a fost înfiat de o familie din Brăila, doi sînt internați la Căminul de copii preșcolari, iar cel mai mic a rămas în întreținerea bunicilor materni. Împotriva lui Tăbăcaru Nicolae se fac cercetări penale de către Miliția municipiului Brăila pentru săvîrșirea infracțiunii de abandon familial (art. 305 cod penal), fiind dat în urmărire la milițiile județene Iași și Suceava, pe raza cărora există indicii că s-ar afla.

Mă numesc Gheorghe Iovescu, locuiesc în Drobeta-Turnu Severin, Aleea Cloșani 3, bl. E, sc. 3, ap. 10. Dorind, acum 4 ani, să mă calific ca excavatorist, am depus la biroul personal (tov. Calomfirescu Constantin) al S.U.T. Motru, carnetul de muncă, diploma și alte acte. Între timp m-am îmbolnăvit și am pierdut cursurile de calificare. Ce-i mai rău este că mi s-au pierdut și actele. Tovarășii de la S.U.T. m-au consolat că au mai pățit-o și alții, adăugînd însă că pînă la urmă mi se va rezolva cazul. Deocamdată au trecut doar 4 ani.

Astăzi-vară, ne scrie Octavian Rădulescu din Tg. Jiu, str. Bradului, bl. 5, sc. II, ap. 18, în blocul nostru a început să plouă în apartamente. Am sesizat pe loc administrația, rugînd să se urgenteze reparațiile, ca să nu ne apuce toamna așa. Au trecut însă și toamna, și iarna, și primăvara, și încă o vară, iar nouă ni se arată hirtii cu tot felul de explicații. Pînă la urmă am acceptat să se angajeze lucrarea pe cheltuiala noastră, dar din păcate toate întreprinderile care au meseriași izolatori nici nu vor să audă de lucrări la acoperișurile blocurilor cu locuințe proprietate personală. Oare chiar trebuie să ne resemnăm ca amezeala să ne distrugă apartamentele? Alături de mine mai semnează locatarii aflați în aceeași situație: D. Dobrinaru, Ripanu Dorel, Dăneț Ion.

Comitetul municipal Rm. Vilcea al P.C.R. Ca urmare a scrisorii adresate revistei Flacăra de tovarășul Hoarcă Ion, au fost luate următoarele măsuri. 1. Sora sa să fie încadrată la I.C.F. Rm. Vilcea, Șantierul Valea Oltului. 2. Au fost întocmite 2 dosare de trimitere în case de copii. 3. În legătură cu locuința i s-a indicat să meargă în audiență la secretariatul Comitetului județean de partid. 4. Soția lui va fi încadrată în septembrie a.c. pentru calificare la C.P.L.

Vă scrie Ion Iosif Matasă din Ceahlău, județul Neamț. Avînd nevoie de o adeverință pentru completarea dosarului de pensionare, am trimis în luna ianuarie o cerere la IFET Toplița. În martie am făcut o revenire, iar în mai m-am dus chiar eu acolo, cu o fiică a mea (am 73 de ani și sînt cam bolnav). Portarul nu ne-a lăsat să intrăm, spunîndu-ne să lăsăm o cerere scrisă, iar rezultatul îmi va fi trimis acasă, prin poștă. Așa am făcut, dar nici pînă azi nu am primit nimic.

I.T.A. Prahova. Constatînd că sesizarea tovarășului Oprea Stelian din Urlați este întemeiată, am luat următoarele măsuri. Șoferul Istrate Vasile a fost sancționat administrativ, atrăgîndu-i-se atenția că va fi scos din transportul de călători la prima abatere de acest fel. Cazul va fi prelucrat cu toți conducătorii auto din autocoloana respectivă. (N.R. Față de gravitatea faptelor sesizate — și confirmate de I.T.A. Prahova! — ne temem că „prelucrarea” unor măsuri uimitor de blinde față de un huligan nu va fi prea educativă. Sperăm că I.T.A. Prahova va mai reflecta și ne va trimite un alt răspuns, mai puțin superficial.)

Consiliul popular al județului Galați, cu privire la sesizarea adresată revistei „Flacăra” de Cobzaru Dumitru din Tecuci, str. Vinători 65. Menționînd că petența nu s-a adresat organelor locale în problema locuinței pină în noiembrie 1978, constatăm că într-adevăr spațiul de la adresa de mai sus este necorespunzător pentru o familie de 6 persoane. Apartamentul de 2 camere confort III oferit în luna mai a.c. a fost refuzat din aceleași motive. În urma unei

audiențe la primarul municipiului, Comitetul executiv i-a aprobat Dumitru Cobzaru la 18 iunie 1979 un apartament de 2 camere, confort I în str. 7 Noiembrie 27. Fiul ei rămîne în casa veche împreună cu soția și copilul, cererea lui de locuință rămînînd pentru soluționare în evidența întreprinderii la care lucrează.

Mă numesc Octavia Teodorof și sînt administrator al blocului PE-3 din Aleea Terasei 3-C, cartier Bereni. Din cauza asfaltului defectuos turnat, pe strada noastră nu pot circula vehicule, nici măcar cele care ridică gunoii. Sesizările făcute la primăria de sector au rămas fără ecou, în schimb Direcția generală a drumurilor ne-a dat năucitorul răspuns că „nu este singura stradă din București în această stare”.

În februarie 1977 mașina mea 1-CS-3766 a fost dată la reparat, în Anina, prin tovarășii Ilie și Iosif Cizmariu, care au accidentat-o. S-a plătit un acout de 3.000 lei, am dus la atelier piesele necesare, dar de reparat, nu s-a reparat nimic. După un an, mașina a fost transferată la Autoservice Reșița, unde se află și azi, din păcate nu în starea în care a fost dusă, ci într-o stare mult mai proastă. Tot ce am putut obține a fost încheierea unei minute, la 11 ianuarie 1979, prin care întreprinderea se obliga să îmi repare mașina în termen de 30 de zile. În continuare mașina a rămas tot nereparată, în schimb s-au furat din piese, iar ultima dată lipseau și două roți. (Eftimie Sineu, Bozovici, Caraș-Severin).

În magazinul alimentară general de la parterul blocului 2 din Șoseaua Pantelimon 354 a fost afișat următorul anunț: Cumpărăm ambalaje sticloase (sticle și borcane) în spațiul amenajat special în spatele magazinului. Întrebîndu-l pe responsabil de ce nu mi se primesc sticlele și borcanele goale acolo unde cumpăr altele pline, cum se procedează la toate unitățile, el mi-a răspuns că are aprobare să procedeze astfel, și la urma urmei dacă unora nu le convine n-au decît să reclame unde vor. Mă conformez. (Tudor Enache, sos. Vergului 67, bl. 15 D, sc. 1, ap. 12, tel. 28 62 62).

Mă numesc Ion Nedeleu și domiciliu în Pitești, bl. 29, din Calea București, la ultimul etaj. În 15 ani am avut de multe ori necazuri cu apa de ploaie ce străbătea acoperișul, ca de pildă în ultimele 2 primăveri. Ultima oară, în loc de reparații, I.J.G.C.L. ne-a dat o hirtie prin care sîntem anunțați că blocul e cuprins în planul de reparații generale și că să avem răbdare pînă atunci. Noi am avea răbdare, dacă I.J.G.C.L. ar fi în stare să planifice și mersul vremii.

Consiliul popular al orașului Tirnăveni, cu privire la sesizarea tovarășului Podar Constantin din Bistrița în legătură cu stabilirea contribuției bănești pentru fiica sa Podar Maria, soră la circumscripția medicală nr. 3 Tirnăveni. Criteriile în vigoare prevăd la un venit net lunar de 1.501—2.000 lei o contribuție bănească între 125 și 150 lei. Avînd o retribuire lunară de 1.570 lei, Mariei Podar i s-a stabilit — de către adunarea delegaților pe circumscripția electorală — o contribuție de 130 lei. În caz de nemulțumire, avea posibilitatea să sesizeze Biroul executiv al Consiliului popular orașenesc în termen de 10 zile de la primirea comunicării, ceea ce ea nu a făcut. În concluzie, apreciem că sesizarea adresată revistei dv. de Podar Constantin este lipsită de temei.

Am absolvit în 1977 liceul economic din Cimpulung, fără a primi însă și repartiția de rigoare. Avînd handicapul, deloc neglijabil, al infirmității, toate eforturile mele de a-mi găsi un loc de muncă au fost zadarnice. În ultimă instanță am apelat la ajutorul redacției „Flacăra”. Am fost plăcut impresionat de promptitudinea cu care ați răspuns, grăbind rezolvarea cazului meu. Sînt fericită să vă pot spune că lucrez la Centrul teritorial de calcul electronic Pitești, urmînd să-mi desăvîrșesc pe parcurs studiile. Urînd sănătate întregului colectiv al redacției, semnează Angela Radu,

Pitești, Bd. Libertății 13, bl. 12 D, ap. 6.

Avînd în vedere plasarea excentrică în comună a dispensarului medical și dispersarea populației în 6 sate, pe o diagonală de 10 km, este absolut necesară înființarea unui punct sanitar în centrul comunei, ne scrie Ioan Gh. Dumitrescu din Virfuri, județul Dimbovița. Problema se discută de ani de zile. Nu există adunare generală a organizațiilor de bază ori plenară a Comitetului comunal de partid în care să nu se ceară înființarea punctului sanitar. Poate va fi cu folos să apelăm și pe această cale la conducerea Direcției sanitare a județului.

Mă numesc Ștefan Efrimov, sînt subinginer la S.N.C. și vă scriu despre niște necazuri ale viitorilor locatari ai blocului L-73 din cartierul constantăean Obor. În februarie a.c. am fost chemați la O.J.C.V.L. pentru semnarea actului adițional prin care termenul de predare (inițial 31 decembrie 1978) era refixat la 30 septembrie 1979. De ce am acceptat? Pentru că dacă refuzam ar fi urmat să plătesc în continuare rata lunară de 630 lei; pentru că o gazdă în Constanta cere 500 lei pe lună; pentru că mă îngrozeam numai la gîndul unui proces cu O.J.C.V.L. Așa că, la fel cu alții, am semnat. În 25 iunie, altă bucurie. O.J.C.V.L. mă cheamă și mă informează că apartamentul (confort maxim!) îmi va fi predat fără faianță la baie și bucătărie. Să mă descurc!...

Sîntem 5 familii care locuim lîngă apa ce trece prin satul Glinbocei din județul Argeș, scrie Ioan I. Tomescu. Puntea pe care ne-o construim noi singuri, fără ajutor de niciare, a fost luată de viitură în 1975, afară de stîlpii groși de 30—35 cm și lungi de 2—4 m, 11 la număr. Pe aceștia i-a smuls în mai, anul acesta, un tractorist care ne-a și cerut 2 oameni ca să-l ajute. Cînd toți stîlpii au fost scoși, a apărut un oarecare Jucălea care s-a răstît la noi că stîlpii îi aparțin, el fiind de la Serviciul apelor Topoloveni. I-a încercat într-o căruță și i-a vîndut pe loc, mai mult pe țuică, tractoristului.

În numele Asociației de locatari nr. 25 Botoșani (sub semnătura președintelui asociației, Ghiorghe Gîoacăș), vă informăm că centralele termice din ansamblurile de locuințe Pacea 1 și Pacea 2 au funcționat iarna trecută cu o mare risipă de combustibil, arderea efectuîndu-se incomplet datorită nereceptării proiectului de instalații. Dăm acest semnal de alarmă, deoarece avem impresia că primăria e dispusă să tolereze și la iarnă aceeași scandaloasă risipă.

Din partea Procuraturii județene Brăila: „Ca urmare a articolului „INTERZIS A SE APĂSA PE TRĂGĂCI” publicat în FLACĂRA nr. 27/1979 la rubrica „Radiografia unei sancțiuni”, vă comunicăm că în urma investigațiilor suplimentare făcute în legătură cu incendiul ce a avut loc în ziua de 22 decembrie 1978 la întreprinderea de industrializarea cîrnii Brăila, la data de 11 iulie 1979 s-a dispus reluarea cercetărilor în cauză în vederea stabilirii tuturor împrejurărilor în care acesta a avut loc, a cauzelor și condițiilor care au generat sau favorizat producerea lui și a tuturor persoanelor răspunzătoare”.

Consiliul popular al comunei Ceptura-Prahova. Eliberarea spațiului ocupat de farmacie în casa locuitoarei Grigorescu Silvia era de mult în atenția noastră. Devenind disponibilă o locuință la 15 august a.c., se va elibera în acest mod spațiul atît de disputat de fiul sus-numitei, Grigorescu Ioan, autorul sesizării trimise nouă de redacție. Deși domiciliat în Ploiești, aceasta vine în neenumărate rin-

duri la organele locale de partid și de stat cu amenințări și cuvinte jignitoare. De asemenea el a smuls firma farmaciei și în neenumărate rînduri a încuia poarta, oprînd accesul locuitorilor comunei la farmacie.

Sînt Constantin T. Popescu din Drăgășești, județul Bacău. În decembrie trecut am cumpărat de la Magazinul universal Victoria din municipiul Gheorghe Gheorghiu-Dej un televizor „Snagov-122”, care la probă a funcționat perfect. La fel și acasă la mine, însă numai 2 (două) ore. La centrul de reparații în garanție din municipiul, unde s-a constatat că tubul cinescopic e defect, mi s-a spus că ei îmi pot înlocui tubul, dar numai dacă voi cumpăra eu altul. Reprezentantul uzinei producătoare zice că intrucit televizorul a părăsit magazinul în stare de funcționare el nu se amestecă (!?), deși se vede că aparatul a fost remediat „un pic” și apoi vîndut. Cine-mi poate explica, în acest context, înțelesul cuvîntului „garanție”?

Am cumpărat în noiembrie un televizor Diamant 265, scrie Aurel Dumitru din Pitești, str. Dacia nr. 10. De atunci televizorul meu a funcționat doar 2 luni, restul timpului a stat la cooperativă pentru reparații. Cu toate acestea, U.J.C.M. Argeș îmi răspunde că nu intrunesc condițiile pentru a mi se schimba aparatul potrivit Instrucțiunilor 800/A/65 (!?).

Ca pensionar, am obținut anul trecut prin Oficiul de asigurări sociale și pensii Tirgoviste un bilet de tratament la stațiunea Techirghiol. Apoi, în urma unei fracturi, am fost internat în spital, de unde am ieșit cu piciorul în ghips. La 14 august 1978, cu o săptămînă înainte de data cînd ar fi trebuit să plec la Techirghiol, am anunțat în scris oficiul, cu nr. de înregistrare 20771, cerînd și restituirea sumei de 702 lei pe care o achitasem pentru biletul de tratament. La 12 octombrie, oficiul mi-a comunicat doar că Ministerul Muncii nu a aprobat restituirea banilor. Nu sînt convins de temeinicia și legalitatea acestui răspuns, de aceea aș dori să fiu mai bine lămurit, eventual chiar de către minister. (Dumitru Niculescu, Tirgoviste, str. Maior Brezișcanu 62)

În urmă cu cîteva zile am ajuns la Hobița, împreună cu 18 studenți de la Facultatea de limba și literatura română din Capitală. Mărturisesc că toți am fost emoționați cînd am aflat că vom merge acasă la Brăncuși. Coborînd din autocar, aveam sentimentul că trecem pragul unui templu. Și totuși decepțiile s-au ținut lanț. Pe strada principală, nici un indicator. La o răsucire, un indicator răsturnat te punea în derută. În fața casei, nimic relevant. Într-un zărzăr, pe marginea șoselei, agățată o plăcuță cu lățimea de 10 cm pe care scria abia vizibil: Spre casa C. Brăncuși. Tristetea a mai fost atenuată de entuziasmul cu care profesorul Ion Blendea a prezentat viața geniului de la Hobița. Un loc de mare cinste pentru poporul nostru se află, la el acasă, în anonim. Pînă cînd? (Eugen Marinescu)

Mă adresez dv. contra I.D.E.B.-ului, care a luat o atitudine necorectă. Adică: în loc să citească cifrele contorului electric, funcționarul a venit cu factura gata tipărită, adică din burtă! La început mi-a căzut bine, mi-a taxat nu mai mult decît consumasem, ci mai puțin. Abia apoi mi-am dat seama că îmi lăsase mai mult de plătit după noile tarife. Sînt de acord să plătesc după tarifele majorate, dar nu mai mult decît scrie la lege. La mine, ca pensionară, conțeați fiecare banuț. Mă numesc Otilia Popescu și locuiesc în București, str. Vigoniei 8.

● „FLACĂRA” nu ia în considerare scrisorile anonime și nu primește acte originale. Scrieți-ne cît mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți. Precizați eventual telefonul unde vă putem găsi.

Cum nu se face o anchetă socială și cum poate un meseriaș să devină util

De curind a venit la redacție un lăcătuș mecanic din București să se plîngă că, aflat, în ultimele luni, în căutarea unui loc de muncă a lucrat în mai multe unități, dînd probe de lucru, dar nu numai că n-a fost încadrat, însă nici n-a fost plătit pentru munca depusă. Toate aceste unități sînt subordonate Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare. Doar la o întreprindere de sere a fost plătit, însă mai puțin decît trebuia. Ce dorea? Să fie plătit corect pentru munca prestată și, dacă putem, să-l ajutăm să se încadreze undeva.

La minister, directorul adjunct al Direcției organizare și control, tovarășul Sergiu Popescu, se luminează de cum pronunț numele omului: „A, Gheorghe Slăvoiu? Știu. E client vechi. A făcut sesizări, a fost tărăboi mare. O săptămîină ne-a mincat-o numai nouă, pentru că a fost anchetat. Nu de mine, dar v-a pus în legătură imediat cu inspectorul care l-a anchetat”. Peste cîteva clipe, stau de vorbă cu inspectorul general Ion Podeanu care, încă de la 3 august, a și întocmit o notă de concluzii în urma anchetei întreprinse. Din capul locului e clar că acel care a făcut ancheta n-a cunoscut decît două unități unde a lucrat Gheorghe Slăvoiu și unde acesta se plîngea că n-a fost plătit conform categoriei lui de calificare. Atît a reclamat, mi se spune. Dacă a mai lucrat și în altă parte, nu știm. La noi nu s-a plîns că ar fi pătît la fel. Cele două unități sînt precizate în nota respectivă: întreprinderea de sere Vitan și Fabrica de produse alimentare pentru copii pîndite de I.L.F. Militari. Această notă de concluzii mai spune că Gheorghe Slăvoiu, în memoria adresate conducerii ministerului, arată că la cele două unități există deficiențe în ce privește modul cum au fost executate construcțiile, comportamentul unor șefi de ferme, surstrageri de produse etc. Este drept, nota precizează că petenful solicită în final să fie plătit pe cit a lucrat. Dar cum, evident, înaintea acestui final se afla conținutul memoriului — sau memoriilor — omului, nu poate să fie decît ciudat că deficiențele grave sesizate de acest muncitor nici cel puțin n-au fost luate în seamă de cei care au cercetat. E adevărat că, de la început, mi se spusese că de cercetat a fost cercetat... Gheorghe Slăvoiu. Deci nu deficiențele sesizate, ci omul care sesiza. Tovarășul inspector general Ion Podeanu îmi spune că, de pildă, deficiențele de construcție sînt și greu de verificat. Ar trebui „ingineri, o seamă de specialiști... Cine se apucă de asta?”

Cît despre plata muncii prestate de G.S., două lucruri: mai întîi că el n-a putut fi plătit conform categoriei a șasea, întrucît n-a prezentat acte de vechime și de calificare, apoi — nota arată clar! — de plătit, omul a fost plătit. În amîndouă unitățile. În această privință, tovarășul inspector general Ion Podeanu mă asigură că nu l-a rămas nici o nesigură. Pentru ca nici eu să nu rămîn cu vreo umbră de îndoială în acest sens, îmi arată chiar și o notă de relații scrisă și semnată de către un funcționar — economist, după cum precizează tovarășul Ion Podeanu — de la I.L.F. Militari, în care se spune că, pentru 112 ore lucrate între 9 și 25 iunie '73, Gheorghe Slăvoiu a primit în mină, la 14 iulie, 331 de lei. Într-adevăr, pare să nu mai fie nici o îndoială. Și totuși, cum Gheorghe Slăvoiu susținuse clar în redacție că n-a primit nici un leu la această unitate, mă hotărîse să merg și la I.L.F. Militari, unde, cu ajutorul contabilului șef Mircea Iancu, tovarășul director Gheorghe Buzatu îmi aduce aminte despre cine e vorba. Amîndoi mă asigură că omul a fost plătit legal pentru cit a muncit. Se prezintă, pentru a da aceleași asigurări, chiar și autorul notei văzute la minister. Ce-i drept, nu este economist ci planificator principal normator și se numește Alexandrina Gheorghe. Dînsa îmi arată și o copie a notei date pentru ancheta de la minister și aduce, foarte binevoitoare, statul de plată ca să mă conving că omul a primit banii. Ceea ce mi se arată, însă, este o copie a statului respectiv. Nu poartă nici o semnătură a celor plătiți. Mi se explică în continuare cu multă bunăvoință că muncitorii au semnat originalul, care este la contabilitate.

— Nu-l putem vedea?
— Ba da, dar uitați-vă, omul figurează cu suma amîntită. A primit banii!

Cerem totuși statul cu semnături. După o întîrziere inexplorabilă, o funcționară îl cheamă afară pe contabilul șef să-i spună ceva. Acesta reîntră cu documentul cerut. Și constatăm, în fine, că Gheorghe Slăvoiu n-a semnat. N-a primit banii. Nimeni nu știe de ce.

Aceasta este ancheta, teribila anchetă a celor din direcție, anchetă cu care Gheorghe Slăvoiu le-a „mincat” oamenilor de acolo o întreagă săptămîină.

Ceea ce nu se mai anchetase rămînea însă și o altă perioadă lucrată și neplătită, la Institutul de cercetări pentru mecanizarea agriculturii. Aici, află că, da, a lucrat de la 21 la 28 iulie. A dat probă de lucru, pentru ocuparea unui post de vopsitor. Tovarășul director adjunct Ioan Vulpe și tovarășul Vasile Chirilă, șeful serviciului plan organizarea muncii, îmi spun că toată lumea a fost foarte mulțumită de Gheorghe Slăvoiu și de proba dată de el. Au nevoie de vopsitor. „Îl așteptăm ca pe piinea caldă. La noi n-a avut probleme sau nemulțumiri. I s-au întocmit deja formele de plată pentru orele lucrate. Așteptăm doar să se prezinte cu actele necesare, ca să-l și încadrăm, adică acte de vechime, de calificare”. În această atmosferă de încredere în el și de apreciere a calităților lui de meseriaș, îi urăm lui Gheorghe Slăvoiu să se încadreze cît mai grabnic într-o muncă susținută prin care — așa cum singur zicea — dorește să se facă util și respectat.

DORIN GHERGHINESCU ■

Este frumos, este cinstit, este omenesc, cu toate că legea nu te obligă

Am fost salariată ca muncitoare la IPILF Giurgiu și lucram de trei zile la noua fabrică din comuna Remuș. În ziua de 29 octombrie, la orele 14, la ieșirea din schimb, autobuzul care ne ducea în oraș a venit și a oprit în curtea fabricii, ca de obicei. Era înghesuială deoarece dimineață lucraserăm două schimburi odată. Șoferul a început să dea mașina înainte și înapoi, noi fugeam după mașină, strigam să oprească, taxatoarea ridea și, la un moment dat, m-am trezit sub autobuz împinsă de mulțimea aceea care încerca să se urce, eu rămînînd apoi fără un picior, piciorul stîng.

Giurgiu, strada V.I. Lenin, nr. 85. O casă necăjită de timp, o curte îngustă și o scară de piatră care te duce la cele două camere ale familiei Buzatu. Femeia, voinică, învățată cu munca, te privește neajutorată, cînd cu teamă, cînd cu rușine, oarecum umilită, de parcă ar avea vreo vină. Minuiește greoi cirjele. Ne povestește din nou ce s-a întimplat în ziua aceea. S-a trezit la spital, la doctorul Popescu. „Nici după amputarea piciorului nu m-am vindecat. Am fost reoperată în 1978. Tot degeaba. Nu s-a vindecat. Cînd au încercat doctorii să-mi pună proteza, operația a plesnit iar. Cum să mă pot obișnui cu cirjele?! Și mai ales cu scările astea! Aici e greu. Dar mai ales greu, nici nu-mi vine să cred, este că omul acela n-a venit nici piînă în ziua de azi, timp de doi ani aproape, să mă vadă. Să mă întrebe cum mă simt, să vadă în ce hal sînt. A greșit, n-a greșit, nu e omenesc să vină?”

Iată motivul pentru care ne-a scris această femeie din Giurgiu pe nume Elena Buzatu, mamă a doi copii, o fată, asistentă medicală, căsătorită la casa ei, și o altă, elevă. O femeie în pătura vîrstei. O femeie care nu-și mai găsește rostul și pe care n-o dau banii afară din casă ca să-și caute în continuare sănătatea. O femeie care le-a înțeles pe toate, mai puțin lipsa de omenie a omului acela care a nenorocit-o pe tot restul vieții.

Zamfira Petrescu, secretara comitetului de partid de la IPILF: „După accident, am plecat imediat cu directorul la spital. A fost foarte multă lume din fabrică. Președintele de sindicat a fost de două ori.” Gherghina Enache, muncitoare: „Am fost toate fetele la ea. Să-i dăm singe, să-i salvăm piciorul, s-o ajutăm cu bani”.

Ancheta miliției și a procuraturii a stabilit că șoferul Ion Răbincă nu are nici o vină. „Nu m-am dus la femeia aceea pentru că mi-a fost frică. M-am întîlnit cu ai ei în curtea spitalului și m-au amenințat. Nu este adevărat că nu m-am interesat. Accidentul acela m-a schimbat cu totul. Aveam coșmaruri, îmi transpirau miinile pe volan cînd conduceam pe strada pe care stă ea. N-am mai putut să rabd, era cit pe aci să fac un alt accident, chiar în fața casei lor. Am cerut să mi se dea transferul de la autobază că nu mai suport tensiunea. O vreme am lucrat în altă parte”.

Viața este și așa. Sîntem adeseori și candidzi și vinovați, și sinceri și mincinoși, și buni și răi, și lași și îndrăzneți. Surpriza eroilor din cap piînă în picioare, a superpozitivilor și-o dau doar basmele și romanele proaste. Altfel ar fi prea simplu și dreptatea ar deveni cel mai ușor lucru: bunii într-o parte, răii în cealaltă ș.a.m.d. Am stat de vorbă cu Ion Răbincă. Îi este frică să-și recunoască și acum lașitatea. Lasă capul în pămînt și, om în toată firea, plînge. Dincolo, acasă la ea, Elena Buzatu m-a întrebat într-un tîrziu, după ce ne-am întîlnit a doua oară: „L-ați văzut? Ce-a zis?”

Te întrebî descumpănit ce dreptate poate încăpea aici în nenorocirea unuia și nefericirea altuia cînd nimic nu mai poate fi reparat decît, poate, de norocul unei operații reușite și al unei proteze pe măsură. Și totuși.

Nedelcu Ioan, șofer, coleg cu Ion Răbincă: „Conduc de peste 20 de ani. Dincolo de legile de circulație, există o lege a omeniei. Dai peste un ciine și te urmărește imaginea animalului care se zvîrcolește. Treci mereu pe acolo cu inima strînsă. Am pus o dată o frînă bruscă, să evit un accident, și oamenii au căzut în autobuz. Un om își rupsesse chiar piciorul. M-am dus apoi la el la spital să-l văd. Îl înțeleg pe Răbincă, n-are experiență. Poate i-a fost frică. Ni se întimplă adeseori să fim amenințați cu bătaia, deși n-avem nici o vină. Eu însă nu mă gîndesc la asta.” Mihai Ilescu, șofer: „Cu mina pe inimă vă spun, țîn la Răbincă, sînt solidar cu colegii mei, dar la spital m-aș fi dus. Așa e bine, așa e cinstit”.

Și, în ciuda tuturor speculațiilor care se pot face, viața intră în cursul ei firesc cu argumentele omeniei, ale bunului-simt și totul se simplifică: este drept, este cinstit, este omenesc, cu toate că legea nu te obligă.

Am întîlnit în această anchetă și lucruri frumoase și lucruri urite. Sînt semne ale frumuseții de caracter vorbele acelor femei din secția în care a lucrat Elena Buzatu, ale secretarei de partid, ale oamenilor care s-au dus într-un suflet la spital cu ce au avut mai scump, singele lor, pentru a salva piciorul colegii lor. Au fost și lucruri urite. Sînt greu de uitat ura și cinismul cu care își vorbește despre pietoni un om cu mașină proprie. „Să plătească fiecare, dacă nu este atent. Nu vedeți, lumea este ne bună, te injură de pomană dacă ești în mașină. Răbincă nu era deloc vinovat. Să se fi dus la spital doar dacă vroia.” Problema era alta, dar omul acesta cu mașină proprie și plin de ură (sînt greu de redat în cuvinte ura și răutatea cu care vorbea) nu vroia în ruptul capului să înțeleagă. Nu putea. Îmi reproșa la un moment dat că vreau să-l scot pe Răbincă vinovat, ca să se redeclasifice ancheta. Dacă existau probe pentru o greșală de acest gen așa fi făcut-o. Dar nu există. Și nu eu, ci faptele, colegii, omenia celorlalți îl acuză pe I.R. de lipsă de omenie, de un dezinteres care face mai mult rău decît o grămadă de amenințări. Omul plin de ură și cu mașină proprie care mai spunea iresponsabil că șoferii, colegii lui Răbincă, mi-au spus cuvintele acelea nu din sinceritate, ci pentru că sînt de la presă, de la Flacăra, ei bine, omul acesta este responsabil cu protecția muncii la IPILF. Se află adică într-un post în care trebuie să răspundă de viața, de integritatea oamenilor din acea fabrică. Se numește Ionescu Grigore.

RĂZVAN BARBULESCU ■

POȘTA REDACȚIEI

ADMINISTRATIV

Maria Smircea — comuna Pragadiru (Teleorman): Actele e care le-ați trimis au fost ercetate de către forul competent, Ministerul Muncii. Din le nu rezultă că soțul dv. și-a ierduț capacitatea de muncă în mpul și din cauza serviciului ilitar. **Ion Eluță** — București: Conform art. 35 din Legea r. 5/1973, chiria se majorează la ei încadrați în cimpul muncii au pensionarii cu un venit meiu mai mare de 1500 lei pe iembru de familie. Chiria va ost recalculată legal. **Mihai udor** — Brăila: Se exceptează e la contribuția fixă lunară ersonale care au invaliditate e gradul I sau II și soții acestora pe timpul cit durează invaliditatea; cei care au avut nul sau mai mulți copii năs-

cuți vii, decedați ulterior; cei care se căsătoresc, iar la căsătorie unul dintre soți are în întreținere efectivă copii sau cei cu copii înfiați sau încredințați spre creștere și educare. **Ion Bănu** — Botoșani: Alocația de stat nu se acordă retroactiv, ci numai începînd din luna următoare celei în care sînt îndeplinite condițiile prevăzute de lege. **Ioana Stotinger** — București: Potrivit dispozițiilor lor Decretului 253/1971, sinteti obligată la plata unei contribuții lunare pentru întreținerea fiului dv. în cîmînul pentru bolnavi nerecuperabili din comuna Plătărești. **Maria Ilescu** — Rm. Sărat: Femeile încadrate în muncă beneficiază de pauze de o jumătate de oră pentru alimentarea și îngrijirea copiilor, la interval de cel mult 3 ore, la care se adaugă și timpul necesar deplasării, fără a depăși 2 ore zilnic. La cererea mamei, pauzele pot fi înlocuite cu reducerea programului normal de lucru cu 2 ore zilnic. Pauzele

sau reducerea programului se acordă piînă la împlinirea de către copil a vîrstei de 9 luni, putîndu-se prelungi piînă la 12 luni în cazul copiilor prematuri, distrofici și al celor care necesită măsuri deosebite de îngrijire, pe bază de recomandări medicale. **Rodica Predescu** — București: Scrieți-ne dacă soțul dv. este încadrat și unde. **Lucia Mihalca** — comuna Copalnic Minăștur (Maramureș): Pensa pentru pierderea capacității de muncă din cauză de boală sau accident în afara procesului de muncă se acordă cooperatorilor care și-au pierdut total sau în cea mai mare parte capacitatea de muncă și sînt încadrați în gr. I sau II de invaliditate, dacă au cel puțin 10 ani vechime în muncă în unitatea agricolă de producție. Dv. nu îndepliniți condițiile necesare. **Valeria Bădoi** — București: Conform actelor depuse, chiria a fost calculată legal.

MARGA NEDELEA ■

ÎNVAȚĂMÎNT

Ioan Iridon — Tg. Mureș: Ne pare foarte rău, dar în atribuțiile revistei noastre nu intră și anularea unor decizii ale ministerului de resort. **Anton Pleșa** — Calafat: Vă mulțumim, la rîndul nostru, pentru frumoasele dumneavoastră gînduri; ne bucură faptul că situația vis-a rezolvat. **Theodor Șerbu** — Galați: Nu putem știi încă de pe acum ce schimbări se vor introduce în broșura „Admiterea în învățămîntul superior” pentru anul școlar 1980-1981! Esențialul este să vă pregătiți serios la materiile de bază din profilul pentru care v-ați hotărît. **Leopold Gramatovici** — Arad: Foarte frumos materialul „dumneavoastră” despre turism, aveți perfectă dreptate afirmînd că turismul

este o problemă atît de educație cit și de învățămînt. Întrucît textul este foarte lung și depășește cadrul revistei noastre, l-am înaintat, precum ne-ați sugerat, Ministerului Turismului. **Valentina Temian** — Botoșani: În momentul de față nu există în țară nici un liceu cu profil cinematografic, există numai Institutul de artă teatrală și cinematografică „I. L. Caragiale” din București. Ne scrieți că „dacă regizorii de la Buftea au nevoie de cineva (15 ani) le stau la dispoziție”. Stați-le.

HORIA PĂTRAȘCU ■

● Anunțăm pe cititorii noștri care doresc să ni se adreseze personal că o pot face în fiecare zi între orele 10-13.

Eveniment cultural

Anuala de pictură și sculptură

Manifestările cu caracter panoramic — Saloanele naționale, Anualele de pictură și sculptură, selecțiile zonale etc. — sînt pentru toată lumea motivul unui foarte dinamic inventar al criteriilor. La atîta diversitate — diversitatea fiind ea însăși o izbîndă — pare dificil, dacă nu și nepotrivit, exercițiul unui criteriu unic, de fond, în stare să susțină, cu argumentele unei statistici a esențelor, înțelesul cheie al manifestării, eul ei. Înțelesul acesta însă există și trebuie spus.

În comentariul la o Anuală, la un Salon de o asemenea reprezentare estetică, largă și cu momente de alcasă personalitate, interesează nu atît anunțul unor victorii (deși, de bună seamă, fără simeze ale valorii nu ne putem încumeta la statistici ale esențelor), cît promovarea motivelor spirituale active, de natură a explica direcțiile mari, preocupările multitudini de artiști. Este evident că pictura și sculptura românească de azi merg într-o idee de frumos cu suportul încă vital al unui umanism tradițional și elocvent latin. Chiar dacă nu-i zicem întoldeauna astfel, **nevoia de frumos**, de ideal, de sublim funcționează și atinge nu arareori o intensitate exemplară. Imaginile și obiectele pe care le vedem în Anuala din Sala Dalles și sălile de expoziții ale Teatrului Național dovedesc o neostenită trebuință a frumosului și adresă la public cu foarte puțin echivoc. Sigur, există destule lucrări nointeressante, în ciuda unui acuzat program al armoniei, dar orice încercare onestă asupra virtuților întregului — a întregului celor câteva sute de opere — poate să se sprijine cu temel pe voința de culoare a artistului român — cînd e pictor —, pe impetuosul simț al echilibrului — cînd e sculptor. Chiar cînd, răspunzînd provocării hiperrealiste, pictura e „obiectivă” și „analitică”, obiectivismul e deturnat, aproape fără excepție, către interpretare și participare. Ce-i mai curios e că unii pictori se simt îndemnați să corecteze metoda hiperrealistă printr-o considerabilă tentă lirică, ceea ce-i un fel mai complicat de-a face lucruri simple.

Că artistul român urmează, cu o anume consecvență, un gînd de frumos o probează, înainte de toate, efortul lui de a înzestra culoarea cu suflet. La Dalles, la etaj, pot fi văzute câteva lucrări în care pasiunea pentru structuri și pentru emblema se manifestă — destul de ciudat, pentru cine nu caută să considere ansamblul de probleme al expoziției — tot prin culoare, pe un fond pasional, mai bine zis, de trăiri și chemări. Un critic occidental, scriind despre arta unui român din generațiile de mijloc, un pictor ce-o mare consecvență cu sine, observă — cu franchețea ce-o capătă verbul cînd referă fără prejudecăți la mișcarea artelor plastice în toată lumea, la valoarea reală a participării — caracterul hotărît „non-american” al picturii romanului. În ce constă el am ști mai bine analizînd o sumă de lucrări ale artiștilor europeni dominați de ideile picturii contemporane de dincolo de ocean ale așa-numitei „school newyorkeze”, în special. Un poet român, al cărui tumultuos simțămînt vital cunoștea ca pe-o oprimare arta americană de azi, vorbea de imensul ei vid. Apartenența la un tip de spiritualitate ajunge, prin urmare, să se manifeste, în anume situații, vehement, e adevărat, dar nu impropriu. Artă românească din ultimele două decenii, în cele mai importante realizări — compoziție tematică, portret, peisaj, natură statică, producția sculpturală monumentală, sculptura feluritelor expoziții personale și colective — se definește prin bogăția și naturalitatea conținutului, prin subtila simbolică a figurăției, prin optimismul suplu al culorii. Ea nu numai că se naste pentru un public, dar și îl modelează cunoscîndu-l referînd la darurile și interesele acestuia. Sculptura din expoziție și, în general, sculptura ultimului deceniu pare marcată de experiența taberelor de creație, a celei din Măgura Buzăului, îndeosebi. Volumetria pietrei — pentru că în piatră se exprimă cel mai adesea artistul român, rod al trebuinței pietrelor de hotar, al năzuinței spre lucrul cu durată și punte spre eternități, al unui avînt interior mult cumpănit de filosofie — nu abstractizează un conținut, ci sensibilizează abstracții, idei. Cine va scrie istoria sculpturii noastre în vremea din urmă va trebui să țină seama, pe de o parte, de știința ei arhetipală, de vitalitatea încărcăturii sale lirice, pe de altă parte. Toți acești artiști, să nu fie ei sculptori, ar fi barzi ai spațiului și ai naturii. Sigur, sculptura pietrei e numai o direcție, chiar dacă cea mai productivă, dominînd un domeniu, care a dat și realizări remarcabile în lemn și metal. Cu totul, să conchidem, că expoziția aceasta arată starea bună a artei românești și puterea ei de a afirma un ideal de frumos, peste indoielile din care nasc toate artelor.

TUDOR OCTAVIAN ■

Ce profetim, ce profesăm

Patosul revoluționar al epocii

și forța educativă a literaturii

Orice literatură cu adevărat mare — și literatura română contemporană se numără printre acestea — probează un adevăr aproape axiomatic: o epocă istorică innoitoare, de o deosebită efervescență social-politică, este extrem de fertilită pentru creația literară. Tudor Vianu vede în asemenea epoci începuturi de drum puternic marcate de sentimentul tinereții, sentimente de „nedespărțit de conștiința de sine a scriitorilor, artiștilor, învățaților români”: „Astăzi, românii se găsesc la un nou început de drum, odată cu instituirea regîmului popular și cu începutul luptei pentru construirea socialismului, ceea ce îmbătrînise între timp a fost sau este pe calea de a fi eliminat și românii încep să se simtă din nou tineri. Noi straturile ale poporului, un număr mult mai mare de oameni tînuți pînă deunăzi în întinericul explozător și ignoranței, este chemat la viața culturii și, în aceste noi condiții, este probabil că talentele mai numeroase vor avea ocazia să se manifeste în viitor. În aceste împrejurări trăsăturile originale ale creației de cultură a poporului român se vor limpezi din ce în ce mai mult, vor dobîndi un relief din ce în ce mai puternic, deoarece, după cum ne-o dovedește întreaga experiență a istoriei, originalitatea culturii nu este atît un punct de plecare, cît rezultatul unei harnice munci de creație, într-o lungă perioadă de timp”.

Trebuie să-i recunoaștem ărelui cărturar meritul de a fi intuit direcția principală a progresului nostru cultural într-o largă și încurajatoare perspectivă. „Harnica muncă de creație”, la care au fost chemate numeroase talente descoperite și afirmate în acești ani, a făcut ca acest nou început de drum să devină o înaintare rapidă și sigură în direcția formării unei culturi revoluționare, carne din carne și sînge din sîngele epocii. Prevederile sumbre ale așa-zisilor criziști, propovăduitori ai impasului în care urma să intre cultura română, s-au spulberat de mult, după cum și orientările dogmatice, vicisitudinile pe care le-au împinșinat literele și artelor noastre într-o anumită perioadă au fost abolite ca urmare a politicii clarvăzătoare, a spiritului creator promovate îndeosebi de un deceniu și jumătate înapoiace în acest domeniu de Partidul Comunist Român, de secretarul general al partidului. Mi se pare semnificativ că, asemeni lui Tudor Vianu, unui ilustru poet și gînditor ca Lucian Blaga îi datorăm într-un articol, purtînd chiar acest titlu, un viguros „profil de epocă”. „Rare sînt timpurile — scria Lucian Blaga referîndu-se la perioada de după Eliberare care, după părerea sa, făcea figură aparte în dănuirea poporului românesc — în istoria noastră, care să se contureze cu aceeași pregnanță, cum se întîmplă cu acești ani, la a căror impetuoasă pulsație am luat parte nu o dată uimiți, întoldeauna sincer interesați, cuprinși de curiozitate și de pasiunea pentru mai bine, încerență firii noastre”.

Nu este greu de deslușit chiar în aceste mărturisiri care nu au nimic convențional, conjunctural, sincerele vibrații ale acestui patos dominant al epocii generat de prefacerile ei revoluționare. Ca orice veritabil cărturar patriot, chiar fără a fi fost un revoluționar, multilateralul

creator de cultură românească r putea să nu-și manifeste, ca să crîmpieie de vers din celebra-i „Mir sămîntă”, aplecarea firească și g „pentru tot ce devine în patrie”, mai acest patos al devenirii, patosu voluționar al epocii, cum l-am noi, resimțit cu o intensitate mai sau mai mică de creatorii din toate nerațiile, în funcție de talentul și de aplicarea lor în transformările care avut loc în țara noastră, reprezentă vitală a tot ceea ce s-a scris mai va în literatura noastră de după Eliberare că e vorba de opere consacrate litații imediate, fie de cele referi la perioade din trecutul nostru, apropiat sau mai depărtat. Ele ar în egală măsură scriitorilor care au în mijlocul genezei, după o metaforă lui Mihai Dragomir, talentele tinere nu numai că au trăit în miczul evul prius, dar, dacă de referim la cele mai cent afirmate, chiar s-au și născu magna lui innoitoare și, spre cînstă strălucirea noii noastre culturi, ele p semnătura autoritară a unor prest creatori din marca pleiadă formată cele două războaie mondiale. Pa acesta revoluționar este cînd roma exploziv și necrutător la Nicolae I (să ne reamintim mereu dar just citata strofă: Trăim în miczul un aprîns / Și-i dăm a-nșufletirii no vamă / Cei ce nu ard dezlănțuți ca / În flăcările noastre se deștrămă), lucid dar în același timp patetic la I Dragomir: Eu cînt contrastul ve adine și omeneșe / Și simfonia nouă nînd din antiteze.

Dacă la poezii, cel mai adesea, patos e manifest, declarat, cel puțin două-trei poeme, profesioni de dîntă, la prozatori el e de obicei în sec, implicat în patoaga țesătură e în devenirea personajelor. Și dacă romane sau povestiri de actualitate acelea ale lui Marin Preda, Eugen Ba Titus Popovici, Fănuș Neagu, D.R. pescu, Ion Lăncrănjan, Dinu Sărar ale multor altor autori, prin însăși blematica abordată, patosu revoluții propriu epocii noastre ne apar evi el nu e mai puțin prezent în vizi și, ca să folosim o expresie muzicală tonalitatea unor opere cu temă istorică.

Patosu revoluționar al epocii, ca p pectivă și trăire, ca militanțism p întruchipat în artă, înseamnă înainte de toate pentru literatul de datorita de a inserie în însăși fibra mă, în gena verbului său, însemnele c cii prin tot ceea ce au ele mai d bil. Fără îndoială, orice temă poate un viu răsunet în contemporaneitate virtutea supremă a scriitorului e a de a se dovedi fiul epocii și patriei, căci, vorba lui Ioan Alexandru, dir mai veche, poemă a sa: „Pretutîn exiști tu, pămîntule, / Ars de roți, mintat de lumini, / Supt de ocean. Dar eu te știu dintr-un anume loc timp anume” (sublinierea noastră).

Acest anume loc și anume timp seamnă realitatea românească a celo de ani de la revoluția socială și n nală, antifascistă și antiimperialistă, c brați recent, al cărei vizionar arhitec harnic constructor e Partidul Comu Român. Progresele realizate sub ace zodie a civilizației socialiste sînt ur și ele se conturează mai proeminent c oricînd acum. A le întruchipa în operi mai valoroase din toate punctele de dere, cum ne cerea nu demult secret general al partidului, înseamnă a s forța educativă a literaturii, înriurire multiplă asupra conștiinței revoluțio a omului nou.

NICULAE STOIAN

● CAP LIMPEDE



Un bun volum de poezie este **Culorile iubirii** de Vasile Zamfir, autor care își construiește cu pricepere un profil liric bine definit. Poetul scrie versuri limpezi, fără veleitătea de a deveni interesant prin contorsiunile neferice ale limbajului. O gamă largă de sentimente este prezentă în poemele sale. Cele patriotice sînt exprimate cu bun gust, fără stridente. Poetul creează o atmosferă de sărbătoare în care pentru celebrarea patriei sînt convocate cele mai alese cuvinte: „Cuvintele sînt parcă mai puțin, / cînd dragostea de țară o slăvești. / Ai vrea să fie graul stup harnic de albine, / iar vorba cu adîncuri pămîntești, / să se coboare pînă la oseminte / de mult topite, dar nîcînd utate. / Nevoia-aceasta gravă de cuvinte / ne-adapă-n inimi cu eternitate, de-aceea-n alte generații nu se-ngroa-

pă, / n-are hotar și n-are nici sfîrșit. / Iubirea țării curge ca o apă / din infinit spre un alt infinit”. Poezia lui Vasile Zamfir, atent sfluită, atrage atenția prin riguroarea sa formală care uneori devine excesivă. I-ar trebui acestui autor mai mult curaj pentru a renunța la supravegherea prea strictă a elanurilor lui lirice. Îndrăzneala i-ar fi răsplătită, credem, cu descoperiri surprinzătoare pentru meșteșugul său poetic. Au sosit la redacție câteva numere din **Lumina**, revistă de literatură, artă și cultură care apare în limba română la Panciaiova (R.S.F. Iugoslavia). Redactorul șef și responsabil al publicației este Slavco Ahmăjan. Din numărul 2/1979 reținem, printre altele, interviul acordat de poetul Oskar Davico, remarcabil prin luciditatea observațiilor despre destinul liricii contemporane precum și micul eseu al Ofeliei Meza **Lirica erotică a lui Nichita Stănescu**. Sumarul numărului 6—7/1979 cuprinde

traducerea în românește a două piese de Milica Novkovic — **Piatra de sub cap** și **Ferenk Deak — Ospățul**. Tot la Panciaiova la Editura Libertatea, și tot în limba română a apărut volumul lui Petru Cîrdu — **Aducătorul ochiului**. Poetul de expresie română din țara vecină și prietenă are un univers poetic distinct și receptiv la cele mai noi achiziții ale poeziei contemporane. Fără a fi dificile cu tot dinadinsul poemele sale cer totuși un efort pentru a fi înțelese. Ele sînt o cîntare a cuvintelor din care se poate construi o lume care însă nu poate dăinui fără participare sufletească: „S-a zămislit în mine un fel de lume. / Să pun mult aer pe ea, / Să pun o inimă de aer pe ea. // Plouă ca inimi de aer spre cer / dintre nori cu sori. / Plouă din cer și spre cer. // Pari trist. // Plouă dintre nori / Cu unul din noi dol. // Tu ești cu ochii în patru / Du-te pe părerea ochiului, / pe valea-nșelătuții...”

EUGEN SECELEANU ■

● Un util Dicționar de muzică au publicat Iosif Sava și Luminița Vartolomei. Autorii nu-l recomandă astfel: „Un asemenea mijloc de operație (chiar dacă, prin forța lucrurilor, sumară) informare pentru cei ce urmăresc manifestările vieții muzicale, emisiunile posturilor de radio și televiziune, pentru cititorii lucrărilor de popularizare a muzicii, Dicționarul pe care îl oferim poate fi, în același timp, un prim ghid pentru o rapidă incursiune în teritoriile muzicii și un instrument util de lucru pentru orice tînar pornit pe drumurile asimilării acestei arte. Parcurgînd filele lucrării, cititorii vor găsi informații esențiale pentru înțelegerea principalelor etape ale istoriei artei sunetelor, date privind personalitatea compozitorilor și interpretărilor, noțiuni fundamentale din diferite domenii ale științei și practicii muzicale (genuri, forme, instrumente, elemente de gramatică și stilistică muzicală) detalii referitoare la titlurile capitale

ale componisticii românești și universale”. ● Un alt dicționar apărut în aceste zile este Dicționar cronologic — Literatura română. Coordonatori: I.C. Chișimiu, Al. Dima. Autori: Mircea Anghelescu, Dorina Grăsoiu, Emil Manu, Nicolae Mecu, Mihai Moraru, I. Oprisan, Despina Spireanu. Dicționarul a fost publicat de Editura științifică și enciclopedică. El este primul de acest fel în cultura noastră și apariția lui trebuie salutăată cu toată căldura. Volumul își propune „urmărirea fluxului continuu al istoriei literare în ansamblul ei”. Cîtăm din argumentul care deschide acest minunat instrument de lucru, necesar atât specialiștilor cît și cititorilor obișnuiți: „În elaborarea lucrării, autorii au avut în vedere ritmul interior al fenomenelor literare și, de aceea, au consemnat nu numai scriitorii intrași în conștiința publică și operele lor, ci și nume mai puțin cunoscute, care nu pot fi însă eliminate din istoria literaturii, unde își au lo-

cul necesar și firesc, înregistrarea lor fiind c pentru înțelegerea, complexitate, a fiec epoci culturale. În a spirit, operele minore marilor scriitori își gă și ele locul propriu în port cu scrierile maj Se aduce astfel o con butie importantă la c pletarea tabloului gene precum și la prezenta personalităților de sea lucru necesar într-o ob tivă panoramă de dat, fapte înregistrate în tenso”.

A. GEORG

● Se scrie multă p polițistă în lume, la de asemenea. Cine puterea să urmărea puzderia de volume te din tipar, ar pu gîndi că de fapt se t rește cam tot ce se c Componeri bune sînt ține, literatură și t puțină. Din multimea autori de cărți polițifi cîțiva își consideră toată gravitatea mese. Nu le este indiferent semnează și ce cred citi rii despre lucrul lor. dor Negoită e unul d

Zilele genezei

Incursiune în frontul inamic

Abia acum, cum stau întins în iarba umbrată de hangar, pot să văd aeroportul în liniște. Avioane răzlete, unele cu aripile rupte, împinzesc cîmpul. Par imobilizate de explozii în momentul cînd se îndreptau spre pista de decolare. În stînga, departe, în capătul dinspre șoseaua Ploieștilor, citeva hangare și barăcile camuflate sub vopsele verzi, pastelate, de culoarea ierbii arse de soare. În față, cam pe la mijlocul lizierei de salcîmi ce delimitează dinspre nord aeroportul, tunul antiaerian greu, cu amplasament de cazemată, stă cu teava coborîtă spre noi, ca și alte două, unul în colțul diagonalei din dreapta, celălalt pe latura mică, dinspre Pipera. Și dacă m-aș sălta în picioare aș mai putea descoperi pe cîmp amplasamentele camuflate ale altor guri de foc. Dar rămîn mut de uimire cînd văd, nu departe de noi, lîngă pista de decolare, un brand de 60 mm părăsit, în poziție de tragere. Și ce nevoie am avea noi de o asemenea unealtă. Mă uit, calculez, mă uit iar și-mi dau seama că nici poziția lui și nici depărtarea de noi nu ne-ar dezavantaja într-o încercare de rapt. Îi împărtășesc gîndul lui Jorăscu, care pare fentat, ca și Păun. Nu mai asistent altă incuviințare: încep să mă tirăsc pe coate spre mijlocul aerodromului. După mine Jorăscu și Păun. Înaintăm gîfîind prin iarba aproape uscată, făcînd scurte popasuri de regroupare și odihnă. E o liniște atît de adîncă că sînt convins că se aude pînă la hangare respirația noastră sacadată. Pornim iar: mai avem de parcurs vreo treizeci de metri. În curînd vom căra pe drumul spre hangare piesele brandului părăsit. Încă de la pod mi-am dorit o asemenea armă cu care să pot bate frontul inamic!

Liniștea este ruptă brutal de un răpăit de armă automată. Ne-au reperat; am intrat, probabil, în unghiul optim al trăgătorilor lor. Folosim trucul care pînă acum ne-a scăpat din multe situații critice: rostogolirea laterală, care ne scoate din direcția unde se așteaptă să apărăm. Mă trezesc lîngă un motor de avion, dizlocat de bombe cu incheietura aripii cu tot. Nu puteam aici, în cîmp deschis, să-mi găsesc un adăpost mai bun, iar Păun și Jorăscu se tirăsc și ei în spatele motorului cu elicea ruptă. Mă ridic în genunchi și cercetez cu atenție împrejurimile. La cîțiva metri în față, un soldat fascist se ridică și aruncă o grenadă în direcția noastră. Mă trîntesc la pămînt trăgîndu-i după mine și pe ceilalți. Am avut noroc; speriat că i-am apărut în față, a aruncat grenada prea departe. Păun se vaită că îi arde piciorul. O schiță l-a rînit la pulpă. Îi cer grenade. Îmi întinde sacul cu merinde. Arunc una — prea departe însă; a doua explodează lîngă țintă iar a lui Jorăscu chiar pe amplasamentul inamic reducîndu-l la tăcere. Și din nou un răpăit de pușcă mitralieră. De data asta din flancul nostru stîng, descoperit spre cîmp. Iau carabina lui Păun și, împreună cu Jorăscu, deschid focul. Dar nu vedem nimic. Amplasamentele hitleristilor sînt atît de bine camuflate că nu le vezi la cîțiva metri. Pun casca în virful bălăneței și o înalț deasupra motorului. Un neamt se ridică în genunchi să tragă; Jorăscu îl vinează. Acum iar așteptăm, numai ochi și urechi, să descoperim pozițiile și gurile de foc naziste. Ne dăm seama (prea tîrziu!) că am înaintat adînc, fără acoperire de flancuri, în sistemul de apărare al inamicului. Deși a trecut în jumătatea cercului dinspre apus, soarele dogoară încă puternic spîndindu-ne setea, în special lui Păun care se plînge că buzele îi ard și cere apă. Gloantele suieră deasupra capetelor noastre. Cum să ne retragem, cu un rînit aproape imobilizat, sleit de puteri, cînd tirul inamic nu încetează o clipă, ca să ne țină captivi pînă vor încerca, probabil, printr-o scurtă învăluire, să ne lichideze sau să ne ia prizonieri. Mai avem pînă atunci. De ne-ar ajunge muniția!... Dezlănțuim tiruri economice, scurte și numai cînd este absolut necesar să-i convingem că sîntem, vii și mai avem muniție. La nevoie, mă gîndesc, mai găsim cite ceva și în amplasamentul neamțului lichidat de Jorăscu. E și aproape de noi...

Ne-au văzut din dreapta, de lîngă baracă, parașutiștii. Ne fac semn că atacă ei amplasamentele inamice ca să ne acopere retragerea. Și, într-adevăr, deschid un foc nimicitor, înaintînd în salturi în timp ce aruncă la mare distanță grenade cu miner, nemtesti: „cui pe cui se scoate“...

— Hai, copii, acum! Dați-i drumul! ne strigă căpitanul Țanțu, făcîndu-ne semn să ne retragem.

Îl tirăm pe Păun după noi, trăgîndu-l de umeri. Un metru, cinci, zece... Ne oprim să ne odihnim. Apoi din nou îl tirăm, îl tragem pe rînit, care geme, ne tirăm iar, îl tragem din nou, cu forțe tot mai slabe. Sîntem aproape extenuați. Cînd ne apropiem de hangar vin cîțiva soldați să ni-l preia. Abia atunci ne dăm seama că nu i-am legat piciorul. Noroc că n-a sîngerat prea mult.

Îi urmărim și noi pînă ajungem în colțul hangarului. Ne oprim aici și primim brancardierii care se duc spre sat cu Păun; apoi drumul străbătut, de la motorul de avion pînă aici. A fost mai mult decît un calvar!

Le facem semn parașutiștilor că am ajuns acasă. Își încep retragerea sigură și rapidă, greu de urmărit, fiind atît de imprevizibilă...

Pe măsură ce soarele coboară dincolo de lac, umbrele hangarelor se lungesc. Transcriu din notițele consemnate după lupte:

„Am văzut moartea și poate că am semănat moarte. Am intrat în apele Styxului și m-am întors la mal. Nu știu dacă zeii au fost cu noi. Dar i-am văzut în uniforme de parașutiști. Ei s-au împotrivit destinului. Și disperarea noastră...“

Adorm în iarba, cu capul pe sacul de merinde plin cu grenade.

Ziua a cincea

Dimineața la opt, opt și ceva, batalionul de recruți ai Regimentului 6 Mihai Viteazul, destinat să dezlănțuie un atac pe flancul stîng, dinspre șoseaua

O evocare de Teodor Balș

Ploiești, al frontului nostru, își începuse misiunea. Și noi, și parașutiștii, și dorobanții sîntem în dispozitiv, cu glonțul pe teavă, gata de intervenție.

Prin portavoce, un general venit în inspecție (însoțit de colonelul nostru comandant, Marcel Olteanu, și de locotenentul Gheorghe Smărăndescu) corectează dezvoltarea inegală a frontului prin ordine care ajung, bănuiesc, și la urechile inamicului, dacă nu cumva acesta refuză să le creadă...

Atacul continuă pînă începe riposta hitleristă care este practic anulată prin intrarea fulgerătoare în luptă, fără ordin, a celor trei unități amintite, aflate în flancul drept al dispozitivului de luptă. Astfel că totul se sfîrșește cu bine. (Între unitățile trupelor, pe front, se creează o solidaritate și o camaraderie care te fac sensibil la soarta celor cu care împarți același cer și același destin. Asta explică de ce, uneori, în momente decisive, unitățile (nu doar indivizi izolați) intervin fără ordin în sprijinul camarazilor aflați în impas, ca să le-ntoarcă destinul sub stele faste. Sînt urme ale omeniei rămase pe cîmpul de luptă...)

După destul de scurtul schimb de focuri intrăm într-o acalmie care ne permite să ne bucurăm de dimineața aceasta de sfîrșit de august. Aerul s-a mai răcorit iar cerul albastru e mai profund. În zborul rîndnicilor curg orizonturi străine. Vara se stinge; vîzduhul se încarcă de semnele toamnei. Sînt cum pe deasupra noastră, pe lîngă noi, anotimpurile își schimbă șafeta.

Ne sorim întinși pe iarba, cu arma pe braț și un ochi ținut la pîndă. Timpul și-a lungit clipele dilatate de liniștea care le umple. O liniște de duminică, de după bătaia clopotelor, cînd și frunzele plutesc nemișcate în aerul increment.

Marele bombardament

Nu cred că este trecut de nouă. O rumoare departată, ca un tors de piscă, sună tulburător în urechile abia deprinse cu liniștea. Rumoarea crește, transformîndu-se în huruitul specific avioanelor de bombardament. Distingem și zona din care vine: Pipera.

— Vin americanii! țipă un glas surescitat, în care răzbat bucurie, îndoială, neliniște...

— E și vinătoarea! spune calm căpitanul Tantu. În vreme ce puncte negre apar nu mult peste orizontul pădurii, mîrîndu-se rapid pînă capătă conturul știut al avioanelor de vinătoare. Zboară la mică înălțime. Vin cu soarele pe aripi, strălucînd orbitor. Ne ghemuim în noi și ne lipim mai tare de pămînt. Cîțiva se trag lîngă zidul hangarului, alții în subsolul garajului. Abia au timp să ajungă; zece escadrițe de vinătoare zboară în formații strînse, la nici o sută de metri deasupra, mitraliînd. De la linia pistei spre nord. Un nor de praf se înalță, ca o perdea, și bucați de pămînt rupt de gloanțe. Tevile antiaeriene naziste se ridică cu infrigurare descoperindu-și pozițiile. Dar nu apucă să tragă; servanții sînt cușuți la pămînt de țesătura mitralierelor care se succed în valuri rapide. Privim cu o anumită obiectivare, nefînd în rol și noi, dar și îngrijorați de ceea ce va urma.

Nu sînt I.A.R.-uri, nici Messerschmidt-uri; nu pot fi decît americane, mai ales că-i mitraliază doar pe ei. Să li se fi comunicat poziția frontului? Ne vor răspunde bombardierele care vin întunecînd orizontul.

Sînt sute, multe sute de avioane care înaintează egal, în formații de luptă. Motoarele fac să vibreze vîzduhul, pămîntul, orizontul, soarele. Noi însuși ne-am transformat în cutii de rezonanță ale huruitului care crește continuu. Stăm cu inimile mici în așteptarea bombelor; vor ara frontul în întregime, cu beligeranți cu tot, sau vor începe, ca și vinătoarea de la pista de beton spre nord?

Lansarea bombelor se dezlănțuie din afara aeroportului. După primele explozii distincte urmează cele continue. Pămîntul vibrează ca pielea unei tobe dezlănțuite. Deși jumătatea noastră de aeroport este ocolită de bombe, simțim — cu mai puțină spaimă și teamă de moarte — șocurile exploziilor, trauma pe care ți-o transmite pămîntul intrat într-un dezchilibru dramatic.

În tabăra inamicului este o viermuială de apocalips. Văd proiectate, ca pe un ecran, în perdeaua de praf și de fum, umbrele lor chinezești învălmășite, rupte, decapitate. Orbi sau inebuniți, unii ies împleticindu-se din focul ce i-a cuprins trecînd linia frontului spre noi. Se prăbușesc în iarba arsă unde rămîn nemișcați. Îi lăsăm doar cu propriile lor spaima să-și hotărască singuri soarta, acum sau după încheierea bombardamentului.

Ultimul val lansează covorul de bombe într-o țesătură mai deasă, din care să nu poată scăpa nimeni. În urma exploziilor, în orizontul sud-vestic se aude îndepărtîndu-se huruitul motoarelor. În partea bolnavă a pămîntului liniștea înaintază anevoios.

După-amiază atacăm din nou reușind să ocupăm două treimi din aeroport. Sîntem încă marcați de matineul la care am asistat. Privim pîlniile exploziilor și retrăim scenele de dimineață. Pămîntul răscolit de bombe pare un deșert lunar în care pătrundem aproape inhibați. Schimbul de focuri îl înregistrăm ca pe o joacă de copii față de vacarmul pe care-l aducem cu noi în urechea tănuită a memoriei.

Rămînem în pozițiile cucerite pînă spre miezul nopții cînd ne retragem nesîmțeriți pe linia hangarelor, pentru a nu fi expuși peste noapte în cîmp deschis. E o noapte luminoasă, cu cerul copt de stele. Dar lumina pare ușor brumată, iar luna alunecă mai repede spre lacuri.

La miezul nopții hitleristii dezlănțuie un lung bombardament, cu toate armele de care dispun. Pare o pregătire de artilerie dinaintea atacului. Dar, după încetarea lui, nu se mai aud decît rafale sporadice de arme automate. Să fi renunțat la contraofensiva pregătită? Pe la 2 noaptea ne dublăm plintoarele și încercăm să dormim sub ultimele raze ale lunii ce apune în salcîmi.

Ziua a șasea

Am dormit în pîlnia unei bombe. Somn greu, prins spre zori. Primim ordin să curățăm terenul pînă în pădurea Băneasa. După tirul de azi-noapte, declanșat ca să le acopere retragerea, trupele trușului general Alfred Gerstenberg, înjumătățite și deprimare, au părăsit ideea ocupării Capitalei, îndreptîndu-se în mare grabă spre Ploiești, obsedate de gîndul salvării prin alăturarea de grosul unităților hitleriste de pe Valea Prahovei. În fața noastră cîmpul a rămas gol. (Miron a plecat cu regimentul lui mai departe, pe front. Nu s-a-ndurat să mă trezească din somn; i-a spus plantonului să-l caute dacă vom porni după ei, nebuînd că destinul avea să ne despărțim timp de douăzeci și trei de ani, fără să știm unul de altul. Dar asta e o poveste la care voi reveni cu alt prilej). Acum pornim, pentru prima oară în picioare, după cinci zile de mers pe coate și în salturi, să curățăm terenul dintre aeroport și pădurea Băneasa de eventualele cuburi izolate de rezistență inamică. Merg cu automatul atîrnat de gît, respirînd aerul proaspăt al dimineții, nemulțumit doar că nu l-am revăzut pe fratele meu. Dar cîntecele păsărilor de pădure și de cîmp, grupurile de oameni care bat șoseaua pe jos spre Capitală, cerul limpede unde se afundă pădurile dincolo de orizont mă fac să alung obsesiile de pînă acum. Mă bucur de ziua care a-nceput frumos; nu-i oare nemaipomenit să adormi bîntuit de coșmar și să te trezești în zori cu linia frontului ștearsă și cu inamicul dispărut?

Dar lumina se proiectează pe aceeași rețină în care ard imaginile răscolitoare ale unci săptămîni ce-o încheiem cu sentimentul că am trecut prin focul purificator al zilelor genezei.

Pe drumul rîvnit de fasciști...

Intrăm sub umbrarul răcoros și odihnitor al pădurii Băneasa. După nici 50 de metri dăm peste un puternic centru de aprovizionare al trupelor naziste aparținînd corpului de aviație și sistemului de apărare antiaeriană a Capitalei. Barăci încăpătoare duble ca lungime, proaspăt vopsite, încărcate pînă sub acoperiș, închid într-un dreptunghi de citeva hectare de pădure produsele a zeci de fabrici și uzine: zeci de mii de metri de pinzeturi și stufe, uniforme și cizme cu carimb jos, mantale și pelerine negre de ploaie, chipie și caschete, mil de maiouri și cămăși, indispensabili de flanelă, mii de prosoape de felurite dimensiuni și culori, ciorapi, fulare, sute de pachete de lame și săpunuri franțuzești, mii de navete cu sticle de lichior, șampanie, coniac și vinuri din toate podgoriile continentului, sute de mașini de scris cu carul mare, cu carul mic, portabile, sute de aparate de radio, piese de schimb pentru motocicletele, biciclete și automobile, lanterne, baterii, becuri, scule pentru zeci de ateliere, lămpi de birou, mormane de topuri de hirtie și carbon, panglici de mașină de scris, medicamente, pelicanol, creioane, stilouri, cerneluri, mape de birou și multe, multe alte articole, toate noi și aranjate ca într-un drugstore parizian. Iar în jurul barăcilor peste două sute de motociclete cu ataș, de război, mașini de teren, camioane și automobile pentru uzul ofițerilor superiori, toate la fel de noi. Privesc mut de mirare și mă întreb de ce le-au părăsit neatinse? Poate gîndind că se vor reîntoarce cu forțe proaspete să ocupe Bucureștii mai înainte de a cădea în mîinile noastre?

Așteptăm noi ordine. Ce ne rezervă ele oare? Plecăm mai departe? Rămînem în Capitală? Incertitudinea durează pînă la ora 16, cînd ni se comunică să ne întoarcem la unitate.

Intrăm în oraș odată cu amurgul, prin poarta nordică prin care rivneau să pătrundă trupele lui Gerstenberg...

Parisul are atîtea cîntece celebre, melodioase, mîrturisind o iubire pătimașă pentru oamenii lui, pentru străzile și marile lui bulevarde, pentru istoria care respiră din toate zidurile sale. Parisul are atîtea cîntece celebre...

Străbat această metropolă modernă a României socialiste — Bucureștii — și inima mă-ndeamnă să-i cînt marile bulevarde, străzile nedesfăcute din liniștea evului de mijloc, parcurile și lacurile prin care orașul respiră și privește cerul, luminile amurgului mai fascinante ca oriunde pe lume, iernile cu miresme înghețate aduse de viscolul cîmpiei, porțile — încă nebotizate — prin care țara pătrunde în cele patru puncte cardinale ale inimii sale — dar nu mă ajută decît aceleași vechi cîntece lăutărești în care orașul nu mai încapă și nu se mai regăsește...

Aștept cîntecele cu care să-mi cînt Bucureștii cum parizianul își cîntă orașul, cîntece fascinante, încărcate de frumusețe și pitoresc, cum fascinante, încărcate de frumusețe și pitoresc, sînt fețele orașului acesta în care mi-am plimbat copilăria în trambule cu cai pentru ca să cobor acum în cel mai tînăr metrou al Europei...

Vreau să cînt orașul care, închizîndu-și porțile în fața invaziei fasciste, a făcut posibilă scurtarea suferințelor lumii întregi care și-a visat și și-a scris viitorul și aici, în cea mai cuprinzătoare cetate a Cîmpiei române.

(Sfîrșit)

Constantin Alexandru, din nou campion al lumii

Sosită simbătă dimineața, vestea că tânărul nostru luptător de greco-romane Constantin Alexandru a intrat în posesia medaliei de aur la mondialele de la San Diego ne-a bucurat în mod deosebit. Am așteptat apoi, categoria lui Alexandru fiind prima din șirul celor 9, să găsim numele altor sportivi români pe lista medaliaților, dar așteptarea noastră a fost zadarnică. De atâtea ori lăudați, pe merit, luptătorii de greco-romane s-au comportat în California departe de speranțele puse în ei, bilanțul cu care au încheiat întrecerea supremă fiind nesatisfăcător. Deși garnitura prezentată la San Diego a aliniat întreaga elită a luptelor noastre, cu alți 3 campioni ai lumii pe saltelele de concurs, Nigu Gingă la 52 de kilograme, Ștefan Rusu la 68 și Ion Draica la 82, echipa României n-a izbutit să acumuleze decât 15 puncte, ocupând abia locul 6, la egalitate cu Polonia, în clasamentul pe națiuni, pe care la edițiile anterioare l-a animat, clădindu-se totdeauna pe podium. Un rezultat, desigur modest, mult sub posibilitățile, de atâtea ori demonstrate, ale reprezentativei țării noastre, un bilanț care trebuie să dea de gândit tehnicienilor, care au datoria să arate, cât mai curînd posibil, că San Diego n-a fost decât un accident, nicidecum momentul de declanșare a unei crize. Dar despre cauzele acestei slabe comportări ne propunem să discutăm, mai pe larg, într-unul din numerele viitoare ale revistei, invitînd la cuvînt pe antrenorii și sportivii prezenți la mondiale, părtași, sub o formă sau alta, la un surprinzător și dureros eșec. Acum însă, să scriem cîteva cuvînte despre Constantin Alexandru, care a reeditat, săptămîna trecută, succesul realizat în 1978, la Ciudad de Mexico, performanță pe care, în condițiile unor întreceri la care au luat parte 138 de concurenți din 27 de țări, n-au mai realizat-o decât sovieticii Serikov și Balboșin.

Alexandru s-a născut la Constanța, la 15 decembrie 1953. A început să practice luptele în orașul natal, în 1969, în cadrul Școlii sportive numărul 2, arîndu-l ca antrenor pe marele descoperitor de talente numit Constantin Ofițerescu. Pentru că tot veni vorba, să subliniem că 3 din reprezentanții noștri intrați în întreceri la San Diego, Constantin Alexandru, Ștefan Negrișan și Ion

Draica, primul și ultimul luptători de renume mondial, au fost formați de Ofițerescu, cu pasiune și pricepere. Ofițerescu însă a lipsit de la mondiale, deși poate că ar fi meritat o asemenea recompensă, în semn de prețuire față de munca sa plină de mîgălă și, cel mai adesea, anonimă. Cînd facem această afirmație, avem în vedere faptul că delegația care s-a deplasat în California a cuprins 3 conducători, Alexandru Crăciunescu, președintele F.R.L., Titus Deac, adjunctul șefului secției sport de performanță din C.N.E.F.S. și Dumitru Ivan, președintele C.J.E.F.S. Constanța, precum și, sub o formă sau alta, nu mai puțin de 5 antrenori, Ion Cernea, Nicolae Parel, Simion Popescu, Vascul Poporici și Vasile Iorga, la care trebuie adăugat și maestrul Ion Corneanu, înrît de F.I.L.A.

De la primele sale apariții pe saltelele de concurs, Constantin Alexandru s-a arătat extrem de puternic pentru categoria sa, cea mai mică, 48 de kilograme, dîrz și perseverent, animat de o voință neistorită de a învinge. S-a întîmplat însă ca, în aceeași perioadă și la aceeași categorie, să lupte un alt mare campion al sportului românesc, Gheorghe Berceanu, rivalitatea celor doi transformîndu-se într-o dispută plină de frumusețe și de pilde. Deși Alexandru era campion al Europei, în prezent el deține 5 titluri continentale, cele mai multe din luptele noastre, pentru Olimpiada de la Mexic, din 1976, a fost preferat Berceanu, reîntors acasă cu medalia de argint. În perioada care a urmat, constanțeanul a tranșat în favoarea sa concurența cu Berceanu, acesta resimțind efectele unei mai vechi hepatite, devenind titularul categoriei, pe care a onorat-o, între altele, cu izbînzile de la europenele de la Bursa 1977, Oslo 1978 și București 1979, precum și cu centurile de campion al lumii, dobîndite la Ciudad de Mexico 1978 și, recent, la San Diego.

Încă tînr, Constantin Alexandru, în prezent component al clubului Steaua, se așază drept cel mai îndreptățit candidatul la medalia de aur a Jocurilor Olimpice de la Moscova, el fiind creditat cu mai multe victorii în fața principalului său adversar, sovieticul Alexandr Șumakov, pe care l-a întrecut și săptămîna trecută. Felicitîndu-l pe Alexandru, îi dorim noi și noi succese.

Nici o medalie la mondialele de scrimă, cel mai slab bilanț din ultimii 14 ani!

S-au încheiat zilele trecute, în Australia, campionatul lumii la scrimă, desigur la toate armele. Impotriva calculelor hirtiei, care îi coltau printre favoriți și a așteptărilor iubitorilor de sport de acasă, reprezentanții noștri s-au prezentat sub nivelul rețemat de o asemenea competiție, înregistrînd cel mai slab bilanț din ultimii 14 ani. Apelînd la statistică, vom constata că, exceptînd ediția din acest an, la toate campionatele mondiale organizate din 1935 încoace, 11 la număr, trăgătorii români au avut acces la podiumul de premiere, la Havana 1939, Ankara 1950 și Budapesta 1975 obținîndu-se cite 3 medalii!

Să vedem însă, pe arme, cum s-au comportat scrimerii noștri la Melbourne. La floretă și la spadă băieți, în concursurile individuale, n-au tras decât 2 români, Petru Kuki, și, respectiv, Ion Popa, echipele lipsind de pe planșe pe considerențul, altfel justificat de analiza lucidă a șanselor, că n-ar fi putut intra în lupta pentru medalii. Probabil că a eontat și distanța mare pînă la Antipoz dar, ajunși aici, e cazul să precizăm că delegația română a sosit la fața locului din vreme, ea putînd realiza acolo toate acomodările necesare. La floretă, Kuki, crescut la școala de la Satu Mare a maestrului Alexandru Csipler, a evoluat nesigur, rămînînd, ca și cu alte ocazii, de altfel, dator la capitolul ambiției și stăpînire de sine, nervii jucînd, după cum se știe, un rol foarte important în această disciplină. În absența mai rutinatului Mihai Țiu, rămas acasă în pofida meritoriului loc 4 ocupat la mondialele de anul trecut, de la Hamburg, Petru Kuki n-a intrat nici măcar în turneul final, fiind depășit în turul II de recalificări de italianul Montano, 8-10, deși titlul mondial s-a adjudecat la nivelul generației sale, sportivul nostru avînd 23 de ani, vîrstă la care, de regulă, se obțin marile performanțe în proba respectivă. Ștefistul Ion Popa a mers la fel de slab, pierzînd în turul IV al preliminarilor în fața polonezului Swornowski cu 4-5, după ce a condus cu 4-1! Dealtfel, după cum veți putea observa, în multe asalturi sportive români au început bine pentru ea, pe parcurs, să cedeze unor adversari etajați sub valoarea lor, condiția fizică și, mai ales, încrederea în forțele proprii fiind evident deficitară.

La floretă fete, reprezentantele noastre au participat arit în concursul individual, cit și în cel pe echipe, vizînd clasarea pozitivă fruntase, lucru pe deplin posibil pentru ea, pe de-o parte, de la mondialele din 1967, la toate celelalte ediții românele au dobîndit cel puțin o medalie în proba respectivă, aur la Havana și bronz la Hamburg, anul trecut, pe de alta, pentru că 3 din floretistele atîmate la Melbourne, Ecaterina Stahl, Suzana Ardeleanu și Magdalena Chezan, au făcut deplasarea în Australia aureolate de recenta izbîndă în Cupa Europei, adîndu-

lă de Steaua. La individual, în ciuda căutării și a pronosticurilor, nici una din reprezentantele noastre n-au reușit să intre în turneul final! Marcela Moldovan a început mai bine, dar și ea a pierdut în eliminări directe la Latrille, cu 3-8. Startul echipei a fost, apreciază specialiștii, datător de speranțe, dar totul s-a dovedit a fi un loc de paie. După 9-7 cu Japonia și 9-5 cu R.F.G., în ultima garnitură figurînd și proaspata campioană a lumii Karnaia Hanisch, a urmat 8-8 cu Polonia, înșaveruj 60-64, în urma căruia formația noastră a ratat intrarea în lupta pentru medalii. De remarcă că, în meciul cu Polonia, losta campioană a lumii de la Budapesta, 1975, Ecaterina Stahl, prima trăgătoare a echipei, a fost surclasată, 2-5, de Dubravka!

Nici sabrierii, la individual și pe echipe deopotrivă, nu s-au arătat a fi mai în formă, ca să nu zicem mai bine pregătiți. Ion Pauletiomonescu, Alexandru Nîlea și Marin Mustață nici n-au contat, numai stelistii Ion Pop și Cornel Marin răzbatînd pînă în etapa eliminărilor directe, unde primul a fost învins, în recalificări, de Alioșin, 9-10, pe care-l depășise în preliminarii cu 5-2 și pe care-l condusesse în asaltul în discație cu 5-3 și 6-1! Echipa a început, ca și cea de floretă fete, în forță: 16-0 cu Noua Zeelandă și Corcea de sud, 9-2 cu Polonia, 8-3 (65-61) cu Ungaria. După 7-8 cu Italia, sabrierii au reîntîlnit, pentru medalii de bronz, echipa Poloniei, pe care o spalberaseră inițial cu 9-2. Numai că istoria, cum se întîmplă de regulă, nu s-a mai repetat! Tricolorii au tras sub posibilități, s-a ajuns la o egalitate periclită, 8-8 și 61-61. Pop pierzînd categoria asaltul de baraj, 2-5 cu Figula, și cu asta ultima speranță ca vreunul din sportivii noștri să urce pe podiumul de premiere de la Melbourne.

Avem convingerea că federația de specialitate și C.N.E.F.S. vor analiza, urgent și cu responsabilitate, cauzele care au condus la usturătorul eșec din Australia, luînd măsurile care se impun și trăgînd învățămintele de rigoare. O asemenea analiză e necesară eciei există semne, ca să nu le numim certitudini, că scrima românească traversează momente de dificultate, semnalul de alarmă trebuînd tras acum, dat fiind faptul că disciplina respectivă are o deosebită pondere olimpică. Pînă atunci însă, să notăm că, după opinia specialiștilor consultați, s-au comis unele greșeli în pregătirea efectuată inițială de antrenorii, format din Tănase Mureșan, Iosif Zilahi, Ladislau Rohony și Gheorghe Matei, primul în calitate de coordonator, are, nu încape nici o îndoială, suficientă competență, dar el n-a arătat totdeauna suficientă autoritate, cîntînd uneori în sîrma sportivilor. A venit momentul ca federația să pună piciorul în prag și să nu mai accepte jumătățile de măsură.

Povestea unui mare campion

La Mîla 23, unde cele dintîi jucării ale copiilor se cheamă visle, s-a născut în urmă cu 30 de ani, mai exact la 26 noiembrie 1949, Ivan Patzaichin, cel care, adunînd pînă acum 20 de medalii olimpice, mondiale și europene, poate fi considerat unul dintre cei mai mari campioni ai sportului românesc din toate timpurile. Fiu al deltei, ca mai toți fruntașii unei flote pe care ne-am obișnuit, grație sirului ei neîntre-

mim de aur, Ivan a fost me și condus la București, la clubul Dinamo, unde a avut privilegiul de a se înfîlți cu antrenorul Radu Huțan, din colaborarea celor doi încheindu-se o carieră sportivă cu tulburătoare semnificații. Descoperindu-l harnic și ambițios, Radu Huțan n-a pregetat să-l arunce, după un singur sezon de pregătire, în focul întrecerilor de anvergură, Patzaichin fiind, la 19 ani neîmpliniți, cel mai tînr concurent de pe pistele de apă ale lacului Xochimilco, gazdă a Jocurilor Olimpice din 1968. În Mexic, la canoe simplu 1 000 de metri, probă pe care va deveni mai tîrziu imbatabil, Ivan s-a năpustit din start ca o furtună, a ajuns la jumătatea cursei cu un avans ce părea linistitor, dar lipsa de experiență și-a spus cuvîntul îndocobște în ceea ce privește dozarea efortului, el terminînd între ultimii! A strîns din dinți și, jumătate de ceas mai tîrziu, a urcat din nou în barcă. După altă jumătate de ceas, a izbutit, alături de Serghei Covaiov, prima sa medalie olimpică de aur. Valoarea, se demonstra o dată în plus, nu era dispusă să aștepte numărul anilor.

Olimpiada următoare, ținută la Munchen, a început pentru Patzaichin sub semnul ghinionului. În serii, la 1 000 de

metri, pagaia i s-a fript sub forța apăsării, aducîndu-l în pragul abandonului. Dar Ivan n-a renunțat, ci, visînd cu un ciot, a reușit să ajungă cu chiu cu vai la linia de sosire, obținînd dreptul de a trage în recalificări. A cîștigat recalificările și, într-o manieră categorică, a cîștigat și finala, întrecîndu-l cu 3 lungimi de barcă pe ungurul Wichmann, și el un

ajajului, despre care are un singur de... A. Acela de a concursa în timpul victiei Zi Ivan Patzaichin! Au urmat concursuri de tot felul, care mai mici, care mai mari, toate încheiate pe podiumul de premiere. Au venit însă Jocurile Olimpice din 1976, la care campionul a dezamăgit, venînd acasă cu mînilo goale. Numărîndu-l anli, ajunsî la 27, cîțiva așa-zisi specialiști s-au grăbit să-l socotească sfîrșit, vorbind despre el la timpul trecut, dar Patzaichin a găsit resurse să înțeleagă că, pierzînd o bătălie, n-a pierdut războiul. Mai întîi, a făcut o pauză de refacere psihică, încercînd și reușind să scape de obsesia vinului, despre care ajunsese să creadă că e capabil, la cea mai mică adiere venită dinspre stînga, el fiind dreptaci, să-i anuleze orice șansă la victorie. Apoi, retras în împărăția de apă și liniște de la Snagov, a luat totul de la capăt, modest ca totdeauna, calculat și ambițios, dovedind o putere de muncă extraordinară. Ca o consecință firească, anii care au urmat au marcat revenirea și impunerea definitivă a campionului român, cel dintîi la mondialele de la Pancearevo, 1977, canoe simplu 1 000 de metri, și Duisburg, 1979, canoe dublu 500.

Pe nesimțite, am ajuns cu povestea noastră, știută pe de rost de copiii deltei din ziare și, mai ales, din gura bătrînu-

Ivan Patzaichin care, deși la 94 de ani, nu uită nici un amănunt din biografia sportivă a nepotului, la Duisburg, la campionatele recent încheiate. Acolo, probabil din cauza unor greșeli comise în pregătire, pe o apă ca de munte, mai grea decît s-au așteptat tehnicienii noștri, flota de aur n-a mai strălucit ca altădată. Diba a venit al șaselea, Maria Ștefan a terminat pe locul 8, iar caiacele de 4 s-au comportat mult sub așteptări. A fost nevoie, ca în atîtea rînduri, ca Ivan Patzaichin să salveze onoarea, obținînd cele 3 medalii promise, în mod public, în tunc. Se părea însă că Ivan nu va reuși să se țină de cuvînt, el ratînd victoria la 1 000, deși pe Wichmann îl întrecuse clar, în 1978, la Nottingham și Brandenburg, fiind nevoit să se mulțumească cu locul 3. A doua zi, la canoe dublu, alături de Petre Capusta, partener tînr nu de mult urcat în barca amiral, Patzaichin a făcut din nou proba marilor sale calități. În ciuda unor dureri în umărul drept, rezultat al uzurii acumulate într-un deceniu petrecut fără ostentire în prima linie, el a tras pînă la ultima picătură de energie, izbutind cea mai prețioasă dintre medalii. Cu bronzul de la fond, Ivan și-a respectat cuvîntul dat, rotunjînd zestrea sa de medalii la 20, performanță fără egal în sportul românesc și, mai mult ca sigur, în lumea calculei și a canoei.

Și așa firav, cu un chip prelung, uscat, exprimînd limpede efortul prelungit și drastic la care sînt supuși canotorii, Patzaichin a slăbit, la Duisburg, 5 kilograme, din cauza probelor și, mai ales, de neceaz că n-a învins la canoe simplu! La sfîrșitul probei, la conferința de presă, el a promis că își va lua revanșa la Moscova, visînd la o a treia victorie olimpică. Cunoscîndu-l avem convingerea că nu-și va încălca promisiunea.

Pagină realizată de
OVIDIU IOANIȚOIA



Dimineața unui potcovar

Indva, de aici, de la Dunăre, până în... de Aramă și mai departe, potcovarii se țineau lanț. Potcoava nu era numai semn al norocului, ci și o măsură a hărului de pași săvârșiți pe pământul sta frământat și stincos. Dimineața în potcoavele unui cal de aiurea se au sunind șleampăt era dimineața socror, deopotrivă pentru călător și fierar. Dinții puneau cap la cap drumurile călătorului, iar fierarul număra iute caielele uincoase, la toate adăugând-o pe cea din dinți, dinainte pierdută. Pentru un din ele, vrind-nevrind, fie că se mba rău de tot sub ciocan, fie că vea loc prin vreuna din găurile date paisărului. Și mai puțin norocoasă pentru călător o astfel de dimineață războinică necearea de o noapte a foalelor.

Stăzi, pe aceste meleaguri, mai bate potcoave doar Petre Murdăreanu din Rudina aici, mai aproape de Dunăre, în Puțină, care ține de Izvorul Birzii, mai stăruie îndelung în această Dumitru Băbăluță, om ferches și sprinten, arzo, ca toți pații de frunte din neamul lui, năpădiți istețime când apucă o meserie cu treabă. (Ar mai lucra un fierar prin Buză, dar cine să-i mai știe și așa năpădiți?) Al doilea ar fi la înălțimea celui și dacă ar avea jugul și chingile în vâlcă și salți boii, dar nu le are, nu-i place potcoavească boi, vom vedea noi de ce. Cum începe dimineața unui potcovar, în dimineața lui Dumitru Băbăluță, în Puțină spre care se prăvale orice țară care trece dealul Ciovinșanilor, la Malovăț, către Dunăre? Din întâmplare, dimineața aceasta de început de septembrie, pentru el, începe cu dreptul.

Și aici n-a dat bine la perete obloanele și, se aude cum bat în asfaltul șoselei roțile calului lui Costică Popescu din găuștii. Căruța cumpărată la târgul din ju, țepăna, strinsă tare în coaste de ușoară și frumos grunduță, se abate șant, sub o plută desfăcută larg peste meni și căse. Și începe tocmeala. E o abă mai acătării, serioasă, sau așa, a dă Murgu pe drum o căia?... Dar pare abă serioasă, pentru că omul, uite, s-a brăcat de surtuc și, făcut, privește a pără spre picioarele calului. Și totul epe, smucit, scurt, fără vorbe de prisos fără gânduri duse hai-hui. Din răspuțeri, și la foale copiii, Dumitru cel mare Dumitru cel mic, fiindcă meșal a ținut să le dea aminduroca numele lui, cu crezul ascuns că va trăi trei ori în lumea aceasta, o dată prin și de două ori prin puradeii ce se desdă de copilărie cu frecare pală de aer care o împing spre cărbunite încinși. Iela și Elena, fetele, și Antoaneta, soția,

s-au ivit preț de o clipă sau două, și etc, în pragul îngust al ușii care dă în ogradă, nu de alta, ci poate pentru că totuși e o chestie să mai întinștii pe lumea asta un cal. L-au văzut și s-au dus, în joaca sau în treburile de toată ziua. Doar Costică Popescu se simte stingher. Deocamdată.

Bucata de fier care devine potcoavă trece prin pară de patru ori. Două călduri îndură înainte de a fi îndoită pe nicovală, prin alte două și se făuresc colțurile. Totodată, i se adâncesc șanțurile și, prin ele, răspunde dincolo paisărul, din șase găuri, trei pe o parte și trei pe cealaltă. Ca să potcoavești un cal cum scrie la carte, îți trebuie 24 de caiele. A douăzeci și cincea, Dumitru Băbăluță o țipe în dinți. Și după ce a trecut cele patru potcoave prin șaisprezece călduri, sosește și vremea lui Costică Popescu să facă ceva: să ridice piciorul din față al calului, să-i țină îndoită chișta sub subsuora adusă mult spre pământ și, din când în când, să-i mai zică ceva armăsarului. Și Dumitru Băbăluță, cu caia de rezervă în dinți, își vede de treburi: din ciocan și din clește desprinde potcoavele vechi, care și-au trăit traiul; cu o cuțitoaie curăță copita, unde a crescut ea mai mult; din nou cu ciocanul și cleș-



ION SALIȘTEANU : Țesătoare

tele potcoavele potcoava cea nouă; apoi răsfringe și tunde capetele caielelor care ies prin unghia copitei; cu o altă cuțitoaie rade copita în lături, potrivindu-i marginile fix pe indoitura potcoavei; cu un raspeț șlefuieste cu migală coroana, dind lustru lucrului început și aproape sfârșit. Iar Costică Popescu, în vremea aceasta, zice scurt, zice rar: „Ho, murgule, hoo...” Sau: „Stai locului, stai cuminte... Hoooo!... Stai, drace, stai!” Și calul forțate, dă din coadă și stă, ce să facă...

Și foalele vechi sufliă iar, și ciocanul lui Dumitru Băbăluță se repede iar în potcoava potrivită pe nicovala străveche, moștenită de la bunicii lui după mama, zis Gheorghe Argint, dus pe cealaltă lume acum șaispe ani, când trăgea nădejde să ajungă și el 78. Potcoava din urmă nu s-a potrivit bine pe coroana copitei și fierarul o trece prin două călduri mai scurte. Lui Murgu i-a amorțit piciorul de tot, dar Costică Popescu nu-i dă drumul de loc, vrea să termine repede. Și fierarul vrea să termine repede: iată, s-a ivit în ușa potcovăriei Marinică Bălașa din Halinga, ducind și el de căpăstru un cal cu copitele șleampete. Și dacă Dumitru Băbăluță va avea și un dram de noroc, până seara ori să-l caute și țărani din Malovăț, Colibași, Bilvanești și Schitu Topolniței. Dar, se pare, norocul din dimineața aceasta de început de septembrie s-a sfârșit cu Marinică Bălașa. Și Dumitru Băbăluță, dacă și-ar porni mintea, chiar crede că ar potcovi caii toți din zecă sate din jur într-o singură zi. S-au dus caii și, odată cu ei, și norocul făuritorilor de potcoave. Și ciocanul fierarului, repezit în nicovala străveche, parcă bate în toba cea mare a lumii...

Doar aici, în Izvorul Birzii, lucrau până acum vreo 15-20 de ani vreo paispe fierari. Când și când, călcându-și pe inimă, potcoavea și boi cu copitele despicate, deși nimic nu-i împiedica să se miște și despotevii, săltându-i cu putere în chingi, legându-i strins de toate cele patru picioare, potrivindu-le sub copite potcoave despicate și ele, trecute prin călduri mai multe și potcoave împreună de nu mai puțin de 30 de caiele. Unul dintre ei era numitul Gheorghe Argint. Tot din neamul lui se năvriseră la făuritul potcoavelor Ion Argint, Alexandru Argint și Gheorghe Gheorghe Argint. Deopotrivă de bun meseriași era Ion Dovlete, dar a apucat și el de s-a dus pe lumea cealaltă. Alții?... „Așa e, pința paispe mai sint — zice meșterul Băbăluță —, dar ce-ai fi eu să-i țin minte pe toți cei de pe valea Topolniței?...” Și ciocanul lui Dumitru Băbăluță, cumpănit cu nădejde în aerul răscolit de suflarea fierbinte a foalelor, bate iar în toba cea mare a lumii, parcă cerind îndurare. Dacă nu pentru oameni, măcar pentru caii...

MIHAI PELIN

Țintarii

Trebuie fără îndoială să avem mare grijă să nu exagerăm, să nu facem din țintar armăsar, cum se zice. Și totuși, după spusele entomologului Simona Petrescu, biolog principal în cadrul Centrului sanitar anti-epidemic al municipiului București, situația la ora actuală este mai gravă decât de obicei. În Capitală, dar la fel și pe litoral, ca și la Brașov, Giurgiu, Tirgoviste, Covasna (în general acolo unde pinza freatică se află mai la suprafață) țintarii s-au înmulțit peste măsură, creștând nu numai numărul, dar și o anume îngrijorare. Dacă ar fi să cităm numai Hotărârea cu numărul 227 din februarie anul acesta a Consiliului popular municipal București, care reglementează și stabilește responsabilități clare pe linia salubrității orașului, este evident că preocupare în acest sens există, într-un oraș care, chiar nespus climatei de tip tropical, se vede vară de vară confruntat cu probleme deosebite. În aparență, dacă avem în vedere numărul unităților având sarcina de salubritate și prevenire anti-epidemică (cele sint peste 20), ca și numărul de oameni ocupându-se de acest lucru (în jur de 50), s-ar părea că intervenția noastră este aproape inutilă, dar lucrurile nu stau chiar așa. Ne spune tot Simona Petrescu: „Noi, pe timpul verii, sintem permanent în campanie. Cunoaștem toate punctele „fierbinti”, avem alcătuite și hărți de acest gen, acționăm pentru stăruirea insectelor fără înecare. Nu există însă posibilitatea stropirii din avion, în orașe acest lucru este imposibil, trebuie mers zilnic pe teren și luat totul de la sol, gospodărește, cu pasul. Oamenii în general nu cunosc toate datele problemei, ei dau vina pe lacuri, și cum Bucureștiul e înconjurat de apele lacurilor, umora li se pare normal să fie atârșii țintarii. E însă fals: în lac nu veți găsi nici măcar o singură larvă! De cele mai multe ori culbul larvar se află prin curți, chiar sub geamul omului. De aceea ne-am hotărât să facem apel la presă, la mijloacele de popularizare în masă, pentru că e nevoie evident, din ce în ce mai mult de participarea activă a cetățenilor la combatere”.

Din cele trei genuri de țintarii care trăiesc în țara noastră, anopheles, culex și culex, ultimul a proliferat îngrijorător, fiind predominant în marile orașe. Țintarul culex nu trăiește decât 6 săptămâni (femela) și 2 săptămâni (masculul), dar fiecare femelă depune în cursul vieții între 600 și 700 de ouă. Stadiile preadulte se pot dezvolta numai în apă — dar niciodată în ape limpezi, nici în lacuri, ale căror ape, în permanentă frează, nu convin larvei, ci numai în ape murdare, liniștite, pline de substanțe organice în descompunere. De obicei în bălțiri, în șanțurile de la construcții, în gropi pline de gunoie, în subsolurile blocurilor, în gurile de canal stradal, în iazurile biologice pline de deșeurile animale, dar, iată, până și în butoiul cu apă de ploaie al gospodinei. Aici, pe o suprafață de numai un metru pătrat de luciu de apă pot fi mii, zeci de mii de larve. De la ou la țintar, pe căldură, nu trebuie să treacă decât 12 zile. Iar țintarul va depune apoi alte 700 de ouă. Și așa mai departe. Desigur, ați intuit rolul salubrității, al curățeniei în fiecare colț de stradă sau de curte. Anul acesta, în plus, alternața neobișnuită de ploii și căldură excesivă a adus în București ceva din clima tropicală, cu consecințele ei neplăcute.

Se pune însă o întrebare logică: în afara aspectului neplăcut, al nezacului produs de inflamația pielii după înțepătura de țintar, mai există și alte pericole? Care este nocivitatea? Țintarul anopheles, se știe, este vector de malarie. Din fericire, astăzi în țara noastră el nu mai are ce să transmită, malariala fiind eradicată. Dar culex-ul? „Din literatura de specialitate, ne spune Simona Petrescu, aflăm că țintarul culex n-ar fi vector de boli. Cu toate acestea eu am o rezervă. Lucrările amintite sint mai vechi de 40 de ani. Iar în zonele tropicale, se știe, culex-ul este vector puternic de febră galbenă, de encefalite viruțice și alte asemenea boli groznice. Poate că lucrările respective ar trebui revizuite! În plus, orice țintar poate deveni un transportor mecanic de germeni — să ne gândim numai din ce fel de ape jese la suprafață. Și, de asemenea, nu în ultimul rând, un țintar poate înțepa zeci de oameni: este ca și cum am folosi o seringă nefiarță pentru a injecta 10, 20 de oameni!”

Iată de ce, revenind la necesitatea impulsivă a tuturor cetățenilor la combaterea insectelor, transmitem aici apelul specialiștilor anti-epidemică către populația Bucureștiului, și nu numai al marelui oraș — Capitală. Mai multă atenție, deci, problemelor igienico-sanitare, curățeniei în general. În stadiul de larvă, țintarii sint cit se poate de vulnerabili. Dar pentru aceasta butoiul cu apă nu trebuie uitat în curte, chiar sub geamul casei, ci măcar răsturnat o dată pe săptămână. Iar bălțile, gropile cu apă stătută ori colite, ori stropite cu un insecticid din cele care se găsesc, din belșug, în comerț. Să nu uităm de asemenea că există în ora actuală chiar și un țintar (culex auto-genitus) perfect adaptat pentru viața în subteran, care populează ca într-un rai al țintarilor fiecare subsol inundat cu apă, pivnițele, bazele blocurilor. Nu, acolo unde e soare, unde totul e curat și zărrăvit, unde conductele nu curg și totul miroase a curățenie nu există nici țintari, nici alte insecte. Depinde de noi deci.

Colonel VICTOR BEDA

treprinse de miștie s-a descoperit faptul că Viorel Chiriachide intrase mai înainte în legătură cu vameșul Corneliu Băltoaică, înțelegându-se ca acesta din urmă să procedeze la falsificarea actelor de însotire a produselor încit să plătească taxe mult mai mici față de cele prevăzute de lege, bineînțeles, avind și vameșul avantajul său, ca urmare a acestor facilități.

Astfel, la 31 octombrie 1973, când a sosit coletul cu cele 22 radiocasetofoane, vameșul Corneliu Băltoaică a consemnat în actele de însotire cu totul alte produse, diminuind suma care trebuia încasată drept taxă vamală cu peste 10.000 lei. Drept recompensă, Chiriachide i-a făcut cadou, așa cum își afirmase, dealfel, vameșul dorința: un radiocasetofon, ceea ce, potrivit Codului penal, art. 254, al. 1, constituie luare de mită, iar atestarea unor date nereale în actele de transport, privind natura și numărul bunurilor vămuite, constituie infracțiuni de fals intelectual și uz de fals, prevăzute și pedepsite de articolele 289 și 291 din Codul penal.

Cercetările au stabilit că prin încălcarea cu știință a îndatoririlor de serviciu, vameșul Corneliu Băltoaică a produs un prejudiciu de 28.101 lei, drept pentru care instanța de judecată l-a condamnat la 4 ani închisoare.

MIHAI GROZAVU

DUMITRU GRAUR

Monica șoselei

Ilie Mazilu s-a autopedepsit!

Tractoristul Alexandru Constantinescu îndreptă grabit spre complexul zootehnic unde lucra. Și amintise spre seară de o gămintă mai veche care i-o făcuse neavut, un vecin al său. Era vorba de un sport de balast. „Nu pot să-l refuz pe el, pentru că și el m-a servit când am avut nevoie de material de casă”. Spera să fie deranjat de nimeni la scoaterea tractorului cu remorcă din unitate, dar n-a ratat bine în curtea complexului, că s-a lănat cu magazinul și casierul unității — menționate, Ilie Mazilu. Nu l-a indisprea mult întinștii cu nea Ilie, eacită de „băiat bun”.

— Nea Ilie, am nevoie și eu de un tractor remorcă pentru o oră-două. De! Știi tale, obligațiile!

— Ia-l, Sandule, că doar n-o fi foc. Îți e ușor aprobare!

De ce să-mi stric relațiile cu tractoristul, că doar când am nevoie să-mi ducă ca, tot la el apelez? I-a spus Mazilu că consătean care îi ținea de urit, onorat

de faptul că Sandu i-a cerut „aprobarea” și nu s-a dus pur și simplu să-și ia tractorul ignorându-i prezența în unitate, așa cum făceau alții.

Plecarea tractoristului din unitate a avut loc în jurul orei 21,00. De la această oră și până la miezul nopții Sandu al nostru nu s-a limitat doar la un singur transport de balast pentru vecinul său, ci a „lucrat” din plin pentru el și pentru alte cunoștințe care i-au cerut ad-hoc, văzându-l cit de operativ lucrează, să le facă diferite transporturi de obiecte și materiale.

Terminându-și „treaba”, Sandu s-a gândit la un moment dat să ducă tractorul cu remorcă la unitate, dar s-a răzgândit. „E departe și după ce-l duc trebuie să mă întorc pe jos. Nu merit!”

În consecință, a decuplat tractorul de remorcă, căci era greu să bage în curte ditamai „trenul rutier”. A introdus „conștiințos” tractorul în ogradă, iar remorcă a lăsat-o pe partea carosabilă. La întrebarea soției: „E oare bine să rămână remorcă

Vameșul fariseu

Deputație străveche, vameșia a presușă dintotdeauna loialitatea celor care o aplică față de cei care i-au investit cu banii și îndatoririle specifice instanțelor respective. Că vameșii au mai făcut odată și pe farisei, adică, una spusă, spre corectitudine și reversul ei, și alta aplicau în particular — așa, că nu știe năga ce învîrtește dreapta, — se cunoașdă din cele mai diverse surse.

Se pare, însă, că ipocrizia care le-a dus o tristă faimă vameșilor corupți din vremuri n-a dispărut cu totul nici zilele noastre...

Nu puțini oameni se întreabă cum ășese elementele afaceriste să intre, că „din afară” sortimente și cantități produse ce contravin flagrant prevederilor legale care protejează interesele astre comerciale, produse care devin oi sursa unor venituri fabuloase pentru țintarii? Evident, dacă s-ar aplica cu strictețe legile vamale, dacă toți vameșii ar face datoria cu competență și răzbdere, șiclicitățile afaceriștilor ar fi mascate...

Stăm de vorbă cu maiorul Ion Iorgulescu din Serviciul transporturi al Inspectoratului general al miliției.

— La miliția județului Sibiu a fost

deosebit de serios de gând, celor care acționează pe linia prevenției și combaterilor afacerilor cu obiecte introduse ilegal în țară.

Cazul infractorului Viorel Chiriachide din București, condamnat recent de judecătoria Sibiu pentru săvârșirea infracțiunii de speculă cu aparate electronice — a primit din străinătate și a vindut într-o perioadă de doi ani casetofoane și radiocasetofoane în valoare de peste 130.000 lei — este edificator în ceea ce privește facilitarea unei asemenea activități ilegale de către elemente incorecte chiar din rîndul celor care sint investiți să apere interesele noastre economice, să aplice legile potrivit drepturilor și îndatoririlor ce le revin.

Astfel, străduindu-ne să aflăm prin ce metode reușește Viorel Chiriachide să diminueze plata taxelor vamale pentru aparatura electronică pe care o primea din străinătate dininuare care îl încuraja în afacerile lui — de la citeva aparate primite la început, ajunsese la un moment dat să solicite și să i se trimită un lot de 22 radiocasetofoane, în valoare de peste 100.000 lei — am allat că „firele” acestei afaceri duceau la Sibiu, unde erau primite aparatele, iar înlesnirile de care profita speculantul erau „aranjate” chiar la punctul vamal. Așa se face că în urma măsurilor in-

Civilizația petrolului sub semnul incertitudinii

Unora le place criza

Unii specialiști apreciază că rezervele de hidrocarburi cunoscute nu vor putea acoperi consumul — în condițiile ritmului actual — decît aproximativ 25-30 de ani. Alții afirmă că automobilele noastre au benzina asigurată pentru încă 100 de ani. Dar — ceea ce ne readuce la prima afirmație — ei condiționează reușita prin restructurarea surselor energetice ale industriei.

Cu sau fără aceste speculații, mai mult sau mai puțin științifice, criza există. Și nu este vorba de o situație pasageră, rod al unei conjuncturi de natură politică sau economică. Lumea întreagă a început să înțeleagă că debitele generoase ale fluviilor de petrol s-au subțiat, că, dacă acum cîtiva ani primejdia crizei abia se insinua, astăzi spectrul a căpătat trup. Ar fi fost posibil să nu se ajungă aici. Dar ideea că petrolul s-ar putea totuși epuiza a fost acceptată cu greu, deși, încă din anii '50, avertismentele n-au lipsit. Astăzi, evidentele nu mai lasă loc pentru dubii. Dacă mai există pe undeva vreun necredincios, noua creștere a prețurilor la petrol, atît pe piața liberă, cît și în contractele pe termen, are darul de a convinge pe oricine că omenirea se află la mijlocul unui tobogan pe a cărui pistă alunecarea este inevitabilă.

Deoarece de a suferi o insinuire a actualei situații internaționale, prognozele pentru anii 1990 întunecă orizontul „petrol” de-a lungul de pesimism. Echilibrul precar cere o atenție insuficientă potențialului de producție sînt dominantele anilor ce ne așteaptă. Mai mult sau mai puțin efectele crizei se răsfrîng asupra tuturor. Și, așa cum era de așteptat, nu bogății lumii suportă povara noilor prețuri la petrol. Baza de date furnizate de Fondul Monetar Internațional, ultima majorare încarcă cu un miliard de dolari cheltuielile bugetare ale țărilor în curs de dezvoltare, la importuri. Totodată deficitul balanței lor de plăți va crește de la 36 miliarde dolari în 1978, la 46 miliarde în 1979 și la 50 miliarde în 1980.

Aceasta în vreme ce 214 milioane americani consumă energie cît trei miliarde de cetățeni ai țărilor în curs de dezvoltare.

Acum, cînd criza „face parte din familie”, în ciuda apelurilor Administrației pentru economisirea energiei, S.U.A. au consumat, în săptămîna 6-12 august o cantitate record de electricitate — 49,2 miliarde Kwh. „Aceasta este substanța actualii crize energetice” afirma profesorul italian Felice Topalito. Pentru că societatea el, din aceste cifre rezultă, cît se poate de clar că, prin polul energiei se descarcă tensiunea politică a unei dezvoltări atît de dezzechilibrată încît a condamnat la foamete — oare energia nu înseamnă și hrană? — patru cincimi din omenire.

Semnalul de alarmă a fost tras. Gravitatea actualei situații energetice mondiale

le obligă întreaga omenire nu numai la măsuri drastice de economisire, ci, mai ales, la o reconsiderare de fond a problemei energiei, la o modificare totală a comportamentului față de aceasta. Programele aplicate sau în curs de aplicare fie în statele socialiste fie în cele capitaliste, fie în „lumea a treia”, cuprind toate măsuri adecvate pe această linie, vizînd în special eliminarea acelor manifestări care impietează asupra utilizării judicioase a disponibilităților energetice. Este, de fapt, singura alternativă acceptabilă. Singura în stare să asigure dezvoltarea în continuare a umanității. Ar fi absurd ca omenirea, ale cărei progrese pe plan științific, tehnologic sau industrial au depășit fruntariile imaginației, să adopte „filosofia stagnării”, a reducerii creșterii economice propusă de unii specialiști occidentali. O concepție ușor de transformat în filosofie dezabuzării, a șomajului, a revoltei, ușor de canalizat nu spre adevărata cauză — capitalismul cu legile sale specifice — ci spre cei ce sînt indicați a fi autorii crizei energetice.

Pentru că, este pe deplin evident, manifestările crizei energetice sînt intim legate de capitalism, colonialism și neocolonialism. Oare este indiferent cuiva că marile companii petroliere occidentale obțin profituri de miliarde de dolari, criza petrolului producîndu-le un motiv „de jubilară secretă”, cum relate „Le Nouvel Observateur”? Dealtfel, continuă revista, este suficient să arunci o privire asupra cotelor de pe Wall Street din New York, Stock Exchange din Londra sau chiar de

la Bursa din Paris pentru a înțelege de ce conducătorii marilor companii petroliere sînt atît de mulțumiți. Pretutindeni se detașează valorile petroliere Exxon, Royal Dutch-Shell, British Petroleum sau Elf Aquitaine. În decurs de cîteva săptămîni ele au făcut un salt înainte de 10 pînă la 50 la sută, în timp ce acțiunile tuturor celorlalte societăți industriale se devalorizează în perspectiva noii perioade de „stagflație” (combinația dintre stagnare și inflație) care va lovi, fără ezitare, lumea capitalistă. O situație greu de acceptat chiar de către statele tutelă ale marilor companii. Departamentul energiei al S.U.A. a acuzat recent 7 companii pentru practicarea unor sporuri excesive de 1,7 miliarde dolari asupra vinzării lor către consumatori.

Dar, consideră săptămînalul francez, cu toate măsurile restrictive ale statelor, societățile petroliere se vor afla printre puținele întreprinderi care vor prospera. Încă de pe acum ele înregistrează beneficii fabuloase, care vor spori mereu, datorită continuării escaladei prețurilor. Chiar dacă au fost înlăturate de statele producătoare de la controlul asupra unei mari părți a zăcămintelor, control care le asigură insolentă bogăție de altădată, companiile joacă un rol determinant pe piața energetică la scara planetei, datorită rețelei lor de rafinării, canale de distribuție, flotelor de tankere și aparatului de cercetare. De un secol, ele au pus la punct un dispozitiv tehnologic, industrial, comercial și financiar atît de complex încît, apreciază „Le Nouvel Observateur”, sînt indispensabile supraviețuirii sistemului capitalist. Și, ne lămurește definitiv revista: „Conducătorii lumii occidentale doresc prosperitatea companiilor petroliere, pentru că le consideră de NEINLOCUIT în dispozitivul de securitate economică al Occidentului Q.E.D.

IOAN ROȘCA ■



Presă franceză consemnează prin „GASPIL” un semnal de alarmă pe adresa celor care n-au mai coborît de ani de zile din automobilul lor

Vinoși fără delict

După felul sărăcăcios în care erau îmbrăcați, după febrilitatea cu care așteptau să li se dea legătura acasă nu mi-a fost greu să-mi dau seama, într-o clădire a poștei din Zürich, că ei fac parte din acea categorie de năpăstuiți moderni ai soartei pe care o alcătuiesc emigranții. În Elveția, unde un venit național ridicat ce se împarte la numai 6 milioane de locuitori face greu observabile pe stradă contrastele sociale, muncitorul străin n-are cum să rămînă un necunoscut. Condiția lui n-are cum să nu atragă atenția. Nici măcar opulența „tară a cantonalor” n-are cum să-l ascundă.

...Pentru ei era sîrbătoare și numai astfel se explica aglomerația aceea neobișnuită de muncitori străini în clădirea poștei din Zürich. Așteptarea era grea. Cine știe ce mai era pe-acasă? Cine știe ce se mai întimplase de cînd nu mai luaseră legătura cu cei dragi? Ar fi putut să-o facă mai des, dar decît să le spuie că paradisul mult vîsat este o mare de iluzii mai bine te faci că ești ocupat, lăsîndu-i să creadă că poate totuși lucrurile merg bine. că un an, doi, trei sau încă cîtiva nu înseamnă o veșnicie, că odată cu revederea va începe pentru toți o viață mai ușoară. Dar acum e sîrbătoare, acum n-ai nici un motiv să nu le dai un semn de viață, n-ai cum să faci pe ocupatul, poți în cel mai rău caz să minți că totul a decurs așa cum te așteptai. Dar acasă? Ce-o mai fi pe-acasă? Dacă cineva e bolnav, dacă...? O mie de „dacă”, o mie de gînduri negre ce te-ncolțesc ca niște fiare hămesite. Și, în sfîrșit, ți s-a făcut legătura. Și fără să-ți dai seama rostești întrebările cu voce tare încă înainte de a ajunge să pui mina pe receptor...

Toate aceste imagini m-au năpădit

brusc cînd am aflat despre Proiectul 922... sau forma mascată de expulzare a unei forțe de muncă ce a contribuit substanțial la dezvoltarea unei alte țări vest-europene — Franța. Pentru că Proiectul 922 adoptat recent de Adunarea națională nu este altceva decît legalizarea... ilegalității, din moment ce acordă poliției întreaga putere în ceea ce privește soarta muncitorului străin. Sau, mai complicat spus, latitudinea de a închide, tolera sau expulza pe cei „neprotejați” de un permis de ședere sau de muncă, ori considerați ca fiind periculoși pentru ordinea publică. În Franța, numărul „clandestinilor” este apreciat ca variînd între 200 000 și 300 000. Dar așa cum e formulată, recenta lege apasă „practic” asupra oricărui dintre cei 4,2 milioane de străini care lucrează în această țară. Oricui i se poate refuza înnoirea actului de imigrant, devenind în felul acesta periculos pentru ordinea publică și, ca atare, „expulzabil”. „Se cunoșteau pînă acum delictul fără vinoși, comenta deputatul socialist Raymond Forni, de-acum înainte vor fi și vinoși fără delict”. Așadar, n-ai un scrupul atunci cînd e vorba de concedierea cu prioritate a muncitorilor străini, chiar dacă aceștia și-au cîștigat drepturi morale și materiale care ar interzice autorităților din țările „primitoare” să-i facă indezirabili în funcție de conjunctura economică. Sînt emigranții responsabili de șomajul din Franța sau din alte țări vest-europene? A răspunde afirmativ, scria „Le Nouvel Observateur”, nu e numai ignobil, dar și absurd. La Renault-Billancourt, de exemplu, au fost suprimate 2 000 de locuri ale muncitorilor imigranți, fără ca măcar un singur francez să fie angajat. Pe de altă parte,

presă franceză se întreba indignată dacă amintitul proiect mai era necesar, din moment ce vechea lege în materie a permis în ultimii ani folosirea a numeroase mijloace pentru oprirea imigranților: creșterea numărului expulzării (2 709 în 1974, 5 530 în 1977) și a refuzului de permise de ședere în Franța (2 239 în 1975, 13 313 în 1979), raziile polițienești deosebit de violente, interpelări, controale, deschiderea unor centre clandestine de detenție etc.

Fie el magrebian, portughez, italian, turc sau senegalez, imigrantul, tu hirtie în regulă sau nu, o duce foarte greu. Un document serios și grav ne-a pus în această privință la îndemîna reputatul publicist Nicolae Popescu-Bogdănești, Cartea sa, „In căutarea Paradisului” aduce mărturie zguduitoare despre soarta celor ce ajung invariabil prea tîrziu la întîlnirea cu norocul. Autorul i-a căutat pretutindeni în Europa occidentală, a discutat cu ei, a revenit, le-a cîștigat încrederea și le-a urmărit evoluția în timp, a cercetat documente, a participat la reuniuni consacrate fenomenului și consecințelor imigrării. I-a văzut pe imigranți hăituiți de poliție, i-a văzut dormind în stradă sau în mici spații ale igriției, a văzut copii umiliți, sfîrtecați de un univers total neprimitor, le-a citit străinilor în priviri dorul și revolta. S-a indignat alături de ei. Și tot ceea ce a simțit el a ajuns la noi sub forma unui scenariu tulburător, care avertizează și care somează că dacă lumea ține la oameni, dacă ține cu adevărat la oameni și nu la false probleme de ordin umanitar, trebuie să studieze cu cea mai mare atenție dosarul imigrării și să acționeze în consecință.

Pentru simplul adevăr că paradisul trebuie creat și căutat numai ACASĂ.

DUMITRU AVRAM ■

Mondo umano ?

Dreptul de a-și acorda drepturi ?

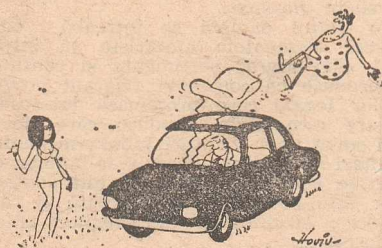
La 24 iunie a.c., ministrul american al apărării, Harold Brown, acordat un interviu rețelei de televiziune „Public Broadcasting Service” — P.B.S. — care a stîrni justificat ecouri datorită aceste declarații: „Statele Unite ar pute interveni cu forțe militare dacă în teresele lor vitale ar fi amenințate, în zona Golfului și în Oceanul Indian”. De fapt, știrea nu era nouă. Cu numai două zile mai înainte spusese același lucru și generalul Bernard W. Rogers, pe atunci șef al Marelui Stat Major al armatei terestre americane și care după două săptămîni, l-a înlocuit pe generalul Alexander Haig în postul de comandant suprem al forțelor Pactului Nord Atlantic staționat în Europa occidentală. În cadrul unei conferințe de presă în care și-a precizat opiniile și concepțiile privind noua misiune, generalul Bernard W. Rogers a spus între altele, că „Pentagonul planuiește crearea unei forțe care, la primul semnal, ar putea intra în acțiune oriunde în lume”.

Consemnînd aceste declarații, revista engleză „The Economist” scria că, de fapt, presa mondială a conchis că sub soare „a apărut ceva nou”. Insa după opinia amintitului săptămînal britanic, ultima afirmație este și nu este adevărată intrucît „chiar și după terminarea războiului din Vietnam, Statele Unite au continuat să aibă forțe capabile să lupse în alte locuri decît Europa occidentală”. (Evident, e vorba de cele afectate N.A.T.O. n.n.). Și în acest sens se precizează că la Fort Bragg, în statul Carolina de Nord, se află divizia a 82-a aeropurtată și unele unități de puscăși marine gata oricînd să intre în acțiune. Există, apoi „o flotă formidabilă de avioane cu raza lungă de acțiune care le pot transporta în orice colț al pămîntului”. După cît se pare, însă, acestea reprezintă o primă fază a unui plan intrucît, în septembrie 1977, în directiva prezidențială nr. 18, președintele Jimmy Carter a dispus crearea unei forțe mai importante. Disponind această, șeful executivului american a ținut seama de faptul că atît Harold Brown cît și alți consilieri de-ai săi „au făcut recomandări vizînd creșterea prezentei militare americane în zona Golfului” și nu numai acolo. Ca urmare, azi, există un plan care prevede, pentru început, selectarea din unitățile existente a circa 110 000 militari. Apoi se are în vedere elaborarea unor variante de planuri de pregătire pentru folosirea diferitelor unități ale forței de intervenții în situații diverse. Evident, din unitățile selecționate nu vor face parte cele afectate N.A.T.O. intrucît există deosebiri între „Forța unilaterală” și acestea. „Forța” avînd un spate logistic mult mai amplu, „așa încît să poată opera fara ajutorul aliaților”.

Cum se vede, prezentînd subiectul, am adoptat maniera expozitivă pentru că marile întrebări ce se pun imediat nu pot fi risipite printr-o rîndire. Desigur, întrebarea capitală este: cu a cui aprobare va intra în acțiune, oriunde în lume, această „Forță unilaterală”? Sau, mai curînd, nu cumva cel care va aproba așa ceva și-a acordat dreptul de a acorda drepturi? Nu facem, desigur, paradoxuri, dar e cert că realitatea aceasta ar fi. Apoi, ne gîndim ce consecințe și implicații ar avea o asemenea intervenție oriunde... De intervenții ale „forțelor unilaterale”, are pacea lumii nevoie?

DUMITRU CONSTANTIN ■

Lumea se amuză



(Din „Ludas Matyi” R. P. UNGARĂ)